This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

+ *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.

+ *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.

+ *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.

+ *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via `http://books.google.com`

REFERENCE
BX
9477
.A5
V49

HARVARD
DIVINITY
SCHOOL
Andover-Harvard
Theological Library

VERVOLG

OP HET

KERKELIJK REGISTER

DER

PREDIKANTEN,

DIE, SEDERT DE HERVORMING, DE GEREFORMEERDE NEDERDUITSCHE GEMEENTE TE AMSTERDAM BEDIENT HEBBEN.

Behelzende hunne Geboorten, Studiën, Standplaatsen, Overlijden, Nakomelingen, Schriften, en andere bijzonderheden.

Ten dienste der Amsterdamsche Kerke en harer Liefhebberen opgesteld.

TOT HET JAAR 1792, EN NU VERDER VOORTGEZET TOT OP HET DERDE EEUWFEEST DER HERVORMING.

PLEGTIG GEVIERD IN HET KONINGRIJK DER NEDERLANDEN, DEN 2 NOVEMBER 1817.

Te AMSTERDAM, bij
JOHANNES VAN DER HEY.
1818.

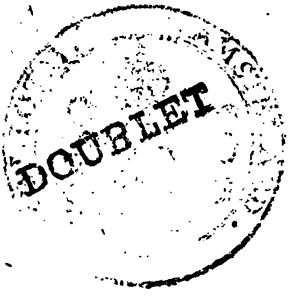
DOUBLET

Ry
BX
9477
.A5
V49

VOORBERIGT.

Ter voldoening aan het verlangen van vele leden der Gemeente wordt dit Vervolg *van het Naamregister der Predikanten in het licht gegeven. — Men heeft, tot gemak des lezers, met voorkennis en goedkeuring van den Uitgever van het vorige Stukje, de* Vermeerderingen en Verbeteringen *met nieuwe, waar het noodig was, aangevuld, herdrukt.*

Ten opzigte van veranderingen, die plaats gehad hebben ſedert de uitgave van het vorige Stukje, omtrent zaken, waarvan in de Voorrede *wordt melding gemaakt, vond men noodig dit aan te teekenen:*

Dat, na het overlijden van D°. YSBR. HOEFHAMER, *de vaceerende Predikantsplaats*

van het Gasthuis niet weder is vervuld; terwijl vervolgens de dienst aldaar geheel is opgehouden, toen dat lokaal in het jaar 1808 *tot andere eindens is gebruikt geworden.*

Dat ingevolge Besluit van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden *bepaald is:*

1. *Dat het getal der Predikanten zal bestaan uit zeven en twintig, de Hoogduitsche Predikant medegerekend.*

2. *Dat het getal der gewone Predikbeurten voor elken Predikant bepaald is op vier en zestig in het jaar, behalve buitengewone, op Dank- en Bededagen, of Dank- en Bedestonden, nevens de vulbeurt geschikt, om, bij voorkomend beletsel van een der Predikanten, dien Predikbeurt waar te nemen, gelijk ook daaronder niet begrepen zijn de bezwaarbeurten, voor welke, door het Ministerie, volgens onderlinge vrijwillige overeenkomst en vastgestelde bepalingen, ingevalle van ziekte of sterfgevallen van een Predikant of deszelfs naaste bloedverwanten, voorzien wordt, gelijk*

lijk ook de waarneming van den dienst in het annus gratiæ.

3. *Dat de twee oudſte Predikanten te zamen het predikwerk van een Predikant vervullen, en dus ieder* 32 *beurten in een jaar waarnemen.*

4. *Gelijk ook de twee daaraanvolgende ieder* 48 *predikbeurten vervullen moeten, wordende de overige* 32 *beurten waargenomen door eenen Concinator Athenæi, welke om de* 14 *dagen beurtelings voor die beide Predikanten den predikdienst met de daaraan verbondene weekbeurten waarneemt.*

5. *De Hoogduitſche Predikant predikt in de Nieuwezijds Kapel, beurtelings, des Zondags voor- of nademiddag, en heeft in den wintertijd zes beurten des Woensdags avonds te vervullen.*

6. *Met betrekking tot de vervulling eener Predikants-vacature heeft deze verandering plaats; vooraf wordt bij Zijne Majeſteit den Koning hand-*

opening verzocht; deze bekomen zijnde, formeert de Kerkenraad eene Nominatie van zes en drie perſonen, welke dienzelfden dag aan Diakonen in hun gewone Vergadering wordt bekend gemaakt, die 8 dagen daarna in eene daartoe des voordemiddags belegde Vergadering ook ſoortgelijke Nominatie uitbrengen, waarvan den volgenden Donderdag in den Kerkenraad wordt kennis gegeven, waarop aanſtonds tegen den eerſtkomenden Dingsdag groot Kerkenraad wordt belegd, in welke uit de beide drietallen een drietal geformeerd, en een beroep gedaan wordt, waarop terſtond de beroepingsbrief wordt afzonden. — Verklaart de beroepene zich genegen, om herwaarts te komen, dan wordt hij drie achtereenvolgende Zondagen aan de Gemeente voorgeſteld; dit verrigt zijnde, wordt het beroep gezonden ter goedkeuring aan het Clasſicaal beſtuur (*), welke

(*) *Ingevolge Koninklijk beſluit, is het beſtuur der Hervormde Kerk ſynodaal, provinciaal, clasſicaal en gemeentelijk.*

Het algemeen Christelijk Synode der Hervormde Kerk in het Koningrijk der Nederlanden *vergadert eenmaal 's jaars*

kè hetzelve met de vereischte ſtukken zend aan Zijne Excellentie den Minister van Eerdienst, ten einde de approbatie van Zijne Majeſteit te ontvangen; nadat dezelve is ingekomen, en de beroepene de ſtukken van zijn losmaking van Clasſis en Gemeente in de Kerkenraad, welke nu des Donderdags om vier uur vergadert, heeft vertoond, wordt hij den daarop volgenden Zondag bevestigt.

7. *Het getal der Ouderlingen, welke thans, voor niet meer dan de helft uit de Diaconen mogen, en ten minſte voor de andere helft uit de leden der Gemeente, niet in Diaconalen dienst zijn-*

'sjaars te 's Gravenhage, *den eerſten Woensdag in de maand Julij.*

Het provintiaal Kerkbeſtuur, dat voor Noord-Holland *te* Amſterdam *gehouden wordt, vergadert gewoonlijk driemaal 's jaars, op de eerſte Woensdag in de maanden Mei, Augustus en Octobet.*

Het Clasſicaal beſtuur, waarvan er in Noord-Holland *vijf zijn, te weten:* Amſterdam, Haarlem, Alkmaar, Hoorn *en* Edam, *wordt door de Moderatores gewoonlijk jaarlijks zesmaal gehouden, te weten den laatſten Woensdag van de maanden Januarij, Maart, Mei, Julij, September en November.*

Op den laatſten Woensdag in de maand Junij wordt in de hoofdplaats der Clasſis eene Clasſicale Vergadering gehouden.

zijnde, moeten verkoren worden, is evenredig aan dat der Predikanten, welke van de oudſte tot de jongſte met elkander gecombineert zijnde, ieder een bezoekwijk hebben.

8. *Twaalf Diaconen en acht Diaconesſen hebben het beſtuur over de onderſcheidene Godshuizen der Gemeente, waarvan 's jaarlijks vier Diaconen, die zes, en twee Diaconesſen, die vier jaren in dat beſtuur geweest zijn, aftreden, en door andere vervangen worden.*

Ver-

Vervolg

OP HET

KERKELIJK REGISTER,

VAN DE NAMEN, GEBOORTEN, STUDIËN, STANDPLAATSEN, OVERLIJDEN, SCHRIFTEN, ENZ. DER GEREFORMEERDE NEDERDUITSCHE PREDIKANTEN, DIE SEDERT DE KERKHERVORMINGE TOT NU TOE, GESTAAN HEBBEN BINNEN AMSTERDAM.

230. JOHANNES VISCH, geboren te *Utrecht*, den 9den Augustus 1757, pasſeerde de Triviale Scholen in zijne geboorteſtad, ſtudeerde vervolgens aldaar op de Hooge School, onder de wijdvermaarde Hoogleeraren SAXE, SEGAAR en RAU, in de Talen en Geſchiedenisſen, HENNERT, ROSYN en TYDEMAN, in de Wijsbegeerte, en in de Godgeleerdheid, onder de Hoog-Eerw. Heeren G. BONNET en J. A. VOS. 1794.

Twee-en-twintig jaar oud zijnde, werd Hij op den 10den Aug. 1779 in de Claſſis van *Utrecht* præparatoir geëxamineerd door D°. G. W. VAN GOENS, toen

Predikant te *Linſchoten*, en onder het getal der Proponenten aangenomen: het volgende jaar, op den 25ſten Junij, door den Hoog-Ed. Welgeb. Heer Baron VAN HEERREN TOT ENGHUIZEN q. q. begunſtigd zijnde met de Collatie van *Scherpenzeel* op de *Veluwe*, werd Hij aldaar kerkelijk beroepen den 17den Julij 1780, en (na alvorens op den 30ſten Aug. te *Wageningen* peremtoir geëxamineerd te zijn door D°. H. MUNTINGH, toen Predikant te *Eede*) in den dienst zijner Gemeente bevestigd op den 24ſten Sept. deszelven jaars, door D°. JACOBUS MENSINGA, toen Predikant te *Barneveld*, met de woorden van PAULUS 2 *Kor.* VI: 1, doende deszelven daags zijne intrede met 1 *Kor.* I: 21.

In Januarij des jaars 1783 ontving Hij eene volledige, bij Magiſtraat en Claſſis geapprobeerde beroeping naar *Haaſtrecht*, in de plaats van D°. W. DE ROO, vertrokken naar *Weſtzaandam*, doch bedankte, na rijp beraad, voor dezelve en verbondt zich op nieuw aan zijne Gemeente in eene breedvoerige vooraffpraak over 1 *Theſſ.* II: 8. — Den 16den October 1784 werd Hij beroepen in de Gemeente van *Gorinchem*, in de plaats van D°. PETRUS ARNESHOFF, die

van

van zijnen dienst had afgestaan, en, nadat Hij op den 2den Febr. 1785 van zijne Gemeente en van de Classis van *Overveluwe* was losgemaakt door D°. A. VAN DEN BERG, Predikant te *Arnhem*, nam Hij op den 6den daaraanvolgende van het hem lief geworden en hem lievende *Scherpenzeel* afscheid, met dezelfde woorden, waarmede Hij was ingezegend, uit 2 *Kor.* VI: 1, wordende te *Gorinchem*, te gelijk met D°. F. C. HOOGVLIET, op den 20sten Febr. bevestigd door zijnen Ambtgenoot D°. J. KNEPPELHOUT, welke bij deze gelegenheid predikte over EZRA V: 11, terwijl Hij zijne intrede deedt op den avond van dienzelfden dag, uit LUK. XVI: 29, 30 en 31.

Op den 23sten Junij 1788 werd Hij met eenparigheid van stemmen beroepen tot gewoon Herder en Leeraar in de Gemeente van *Schiedam*, in de plaats van D°. J. JOUBART DE L'ORME, door Hun Ed. Gr. Mog. gunstig Emeritus verklaard, welke beroeping aangenomen hebbende, werd Hij op den 9den Sept. daaraanvolgende van zijne Gemeente, en op den 23sten van de Classis van *Gorinchem* losgemaakt door zijnen Broeder D°. T. ADRIANI VISCH, toen Predikant

te *Hoornaar*, en nam affcheid vaff die Gemeente op den 5den October 1788, uit *Hebr.* XIII: 8.

Te *Schiedam* werd Hij op den daaraanvolgenden 19den October in den H. Dienst bevestigd, door zijnen Ambtgenoot D°. JACOBUS VAN PELLEGOM, met de woorden van PAULUS I *Kor.* IV: 1 en 2, en deedt op den avond van dienzelfden dag zijne intrede uit LUK. XIV: 22b. *en nog is daar plaatſe.*

Den 6den Mei 1794 werd Hij met 87 ſtemmen van de 89 prefente Leden des Grooten Kerkenraads alhier beroepen, in de plaats van D°. JOHANNES SMITS, die overleden was, wordende tot zijne introductie in de Gemeente gecommitteerd D°. PETRUS HAACK en DIDERICUS TENDALL, benevens den Ouderling ADRIAAN VAN LINGEN. — Op den 21ſten Julij 1794 van de Schiedamſche Gemeente, en op den 24ſten van de Claſſis van *Schieland* losgemaakt zijnde, wederom door zijnen Broeder D°. T. ADRIANI VISCH, toen Predikant te *Pernis*, nam Hij op den 3den Aug. affcheid vsn de Schiedamſche Gemeente uit MATTH. XXVIII: 20.

Op den 17den Aug. 1794 in de Oude Kerk alhier bevestigd zijnde door zijnen

Ambt-

Ambtgenoot D°. C. G. S. BEGEMANN met JES. XL: 8, deedt Hij Woensdag daaraanvolgende, den 20ſten, zijne intrede uit JOH. III: 30, des avonds in de Nieuwe Kerk.

Op den 15den April 1790 trad Hij in het huwelijk met Mejufvrouw PETRONELLA FRANCINA BAARTMANS, welk huwelijk gezegend is geweest met drie kinderen, eene dochter, genaamd JOHANNA MARIA, en twee zonen, geheeten ADAM en JOHANNES BAARTMANS; doch zijn deze beide zoontjes alhier overleden. Zijne huisvrouw wierd hem zeer onverwachts door den dood ontrukt den 26ſten Julij 1816. —— Zijne afbeelding gaat in plaat uit.

231. HERMANUS VAN HASSELT, 1796. is den 4den September 1757 geboren te *Hillegom*, alwaar zijn Vader D°. ARENDT VAN HASSELT, JOH. FIL., van het jaar 1749 Predikant was. Hij heeft zijne Letteroefeningen te *Leyden* onder de beroemde Hoogleeraren aan die Hooge School voortgezet, tot dat Hij den 1ſten Mei 1780 in de Clasſis van *Leyden* en *Neder-Rhijnland* Propronent is geworden.

Al ſpoedig werd Hij tot Leeraar te *Bergen*, onder de Clasſis van *Alk-*

maar, beroepen, en den 10den December van dat jaar aldaar bevestigd door deszelfs Vader, met 2. *Tim.* II: 1, doende Hij des namiddags zijne intrede over *Pſ.* XXVII: 4.

In het jaar 1785 werd Hij tot Leeraar te *Vliſſingen* beroepen. Na dat Hij, dit beroep aangenomen hebbende, van zijne Gemeente te *Bergen* was losgemaakt, zeide Hij dezelve den 19den Maart vaarwel met PAULUS woorden, *Philip.* II: 16. — Den 23ſten April deszelven jaars werd Hij te *Vliſſingen* bevestigd door D°. P. MEYBOOM, met de woorden uit *Pſ.* CXXIV: 8. Doende Hij zijne intrede met hetgene men leest JES. LII: 7.

Den 7den December werd Hij te *Amſterdam* beroepen, doch dat beroep had geen voortgang.

In het jaar 1795 werd Hij den 28ſten October te *Gouda* beroepen, welk beroep Hij aannam, den 15den November van *Vliſſings* Gemeente affcheid nam met *Pred.* XII: 13, 14. Den 29ſten November werd Hij te *Gouda* bevestigd door D°. J. DE VISSCHER met de verklaring van den Zaligmaker, MATTH. V: 16. Hij deed zijne intrede uit LUK. XXIV: 46—49a.

Op

Op den 13den September van het volgende jaar werd Hij te *Amſterdam* beroepen, nam dat beroep aan, en werd van die Gemeente en van de Clasſis van *Gouda* en *Schoonhoven* losgemaakt, tot welks bevordering gecommitteerd waren de Predikanten A. F. VAN DER SCHEER en A. KUYPER, met de Ouderling..... waarop Hij zijn afſcheid predikte met 1 JOH. II: 10, den 31ſten October.

Den 6den November werd Hij te *Amſterdam* bevestigd in de Nieuwe Kerk, door D°. P. MEYBOOM, thans ook aldaar weder zijn ambtgenoot, met *Philip.* I: 21a., doende hij zijne intrede den 9den *dito* in dezelfde Kerk, met *Hand.* V: 31, 32.

Den 27ſten November 1796 heeft hij zijnen ambtgenoot FREDERICUS BAARSLAG in den dienst bevestigd met 2 *Kor.* IV: 1.

In het jaar 1786, te *Vliſſingen* ſtaande, is hij in het huwelijk getreden met Mejufvrouw MARGARETHA IVANGH, uit welk huwelijk dertien kinderen verwekt zijn, waarvan nog negen in leven zijn. Hij overleed den 28ſten Julij 1806 in den ouderdom van 48 jaren, 10 maanden en 24 dagen. — Zijn afbeelding is in plaat uitgegeven.

JOHANNES VAN WYK, Predikant te *Nymegen*, wierd den 23ſten September 1796 alhier beroepen; doch zulks liep vruchteloos af.

232. NICOLAAS GOVERT VAN BLYENBURGH, oudſte zoon van wijlen den Wel-Eerw. zeer Geleerden Heer JERPHAAS BENJAMIN, laatst Predikant te *Ophemert en Zennewijnen*, onder de Clasſis van *Zalt-Bommel*, en van Mejufvrouw JOHANNA VAN DER SPOOR, wierd, den 28ſten April 1756, geboren te *Oen*, op de *Veluwe* in *Gelderland*, de toenmalige ſtandplaats zijns waardigen Vaders.

Al vroeg lust hebbende tot de Leeraarbediening, wierd hij, door zijnen Vader, daartoe opgeleid, en onderwezen in de beginſelen der Latijnſche en Griekſche talen, waarin hij vervolgens, in den tijd van 3 jaren, verder onderwijs ontving op de Latijnſche Scholen van *Thiel*, in de nabijheid van welke ſtad zijn Vader intusſchen, te *Ophemert*, beroepen was: die ook, in betrekking van derde Predikant, in die ſtad, eenige predikbeurten, jaarlijks, waarnam.

Omtrent 6 jaren daarna genoot hij, op *Utrechtsch* Hooge School, het onderwijs van onderſcheiden beroemde Hoog-

Hoogleeraars, en wierd, op den 18den April 1780, door de Eerw. Clasſis van *Zalt-Bommel*, onder het getal der Proponenten, aangenomen, en den 27ſten September daaraanvolgende, door het lot, aan de Gemeente van *Arkel*, onder de Clasſis van *Gorinchem*, toegewezen; alwaar hij, na het ondergaan van het peremtoir Examen, door zijnen Vader, in de Evangelie-bediening, den 7den Januarij 1781, wierd ingezegend met *Spreuk.* XXIII: 15, 16: terwijl hij, dienzelven dag, zijn werk aanvaarde met *Efez.* VI: 19, 20b.

In deze Gemeente verkeerde en arbeidde hij, met veel genoegen, tot op den 28ſten Mei 1786, wanneer hij dezelve vaarwel zeide met *Deut.* XXX: 19, 20a., en verwisſelde met de Gemeente van *'s Gravenland*, onder de Clasſis van *Amſterdam*, tot welke hij, den 12den April 1786, met eenparige ſtemmen des Kerkenraads, beroepen was, en waarbij hij zijnen arbeid begon met *Ezech.* III: 16—21, den 11den Junij daaraanvolgende, nadat zijn Vader hem bevestigd had op den morgen van dien dag met 1 *Chron.* XXVIII: 20.

Den 17den November 1790 wierd hij vereerd met eene eenparige beroeping

tot de Gemeente van *Harderwijk*, waarvoor hij, om, voor hem, genoegzame redenen, vriendelijk bedankte: terwijl hij zich, op nieuw, den 10den December 1790, aan de 's Gravelandsche Gemeente, verbond met 3 JOH. vs. 4. Dan, den 13den September 1796, herwaarts beroepen zijnde, achtte hij zich verpligt die roeping op te volgen. Tot zijne losmaking en introductie alhier wierden gecommitteerd de Predikanten Y. HOEFHAMER en A. VERBURG, nevens de Ouderling . . KYNBERG, en kwam, tot deze Gemeente, over, na van zijne geliefde Gemeente van *'s Gravenland*, den 13den Nov. 1796, affcheid genomen te hebben met *Hand.* XX: 18b., 20—22.

Den 20sten November daaraanvolgende, wierd hij, met zijnen ambtgenoot C. FORTUYN, 's avonds, in de Oude Kerk, bevestigd, door zijnen ambtgenoot, den Wel-Eerw. Heer H. RIETVELD, met 2 *Kor.* IV: 5, en aanvaardde den volgenden Woensdag den 23sten Nov. 1796, 's avonds, zijn werk in deze groote Gemeente, predikende, bij die gelegenheid, in de Nieuwe Kerk *Hand.* XX: 24.

Op den 3den Mei 1790 begaf hij zich in den echt met Mejufvrouw GEERTRUI CHAR-

CHARLOTTA DENIS, Wed. van PIETER THOMAS POST. Zijn eenig en veel belovend kind GIDEANA ADRIANA DIDERIKA, hetwelk geboren wierd den 11den Febr. 1791, en de vreugde der ouders was, wierd hem, den 5den Januarij 1801, door den dood ontrukt, en hij, met zijne Echtgenote, daardoor, in de diepste droefheid gedompeld.

233. CORNELIS FORTUYN, op den 1sten Junij 1752 geboren te *Oosterwijk* in *Holland*, en van zijn 8ste jaar af aan opgevoed te *Utrecht*, doorliep hij aldaar de Latijnsche Scholen, en daarna bevordert tot de Hoogere School in diezelfde stad, bevlijtigde hij zich, gedurende zeven jaren, eerst in de voorbereidende wetenschappen, onder de beroemde Hoogleeraren, REITS, SAXE, RAU, SEGAAR, HORTHEMELS, TEDEMAN, en R. M. VAN GOENS; vervolgens in de H. Godgeleerdheid, onder de Hoog-Eerw. Heeren BURMANNUS, ELSNERUS, BONNET en VOS.

In de Classis van *Utrecht* praparatoir geëxamineerd door D°. BLANK, Predikant in de Gemeente van die stad, wierd hij op den 5den Maart 1776 aangenomen onder het getal der Proponenten, en reeds op den 2den Mei van dat-

zelf-

zelfde jaar tot Herder en Leeraar beroepen te *Nieuwland*, onder de Clasſis van *Gorinchem*, waarin hij, op den 2den Julij, door D°. VAN NOORDEN, als toen Predikant te *Schelluinen*, nu nog in het Gasthuis te *Delft*, peremtoir wierd geëxamineerd, en met zegenbede toegewezen aan de roepende Gemeente, waarin hij, op den 21ſten Julij, wierd ingewijd door zijnen bijzonderen vriend D°. HUSLY VIERVANT, als toen Predikant te *Scherpenzeel*, nu zijnen ambtgenoot alhier, predikende bij die gelegenheid uit LUK. XIV: 23b., waarop hij 's namiddags van dienzelfden dag zijn H. dienstwerk aanvaardde met de woorden van MICHA, uit 2 *Chron.* XVIII: 13. — Op den 19den October 1781 beroepen zijnde naar de Gemeente van *Ouwerkerk*, onder de Clasſis van *Schouwen* en *Duiveland*, bedankte hij daarvoor, en verbondt zich op nieuw, den 4den November, aan zijne Nieuwlandſche Gemeente, met eene opzettelijke Leerrede over LUK. XXIV: 29, het eerſte en laatſte lid. In het volgende jaar 1782, den 12den October, eene beroeping ontvangen hebbende, op hem uitgebragt door het Wel-Ed. en Wel-Eerw. Coll. Qual. van *Noordgouwe*, ook onder

der de Clasſis van *Schouwen* en *Duiveland*, heeft hij insgelijks dezelve afgeſchreven op den 28ſten December, en deedt op den 3den November eene bijzondere Verbindtenis-Redevoering over *Hand.* XIV: 3.

In den jare 1785, den 16den Febr., geroepen wordende naar de zoo talrijke Gemeente van *Sliedrecht*, onder de Clasſis van *Zuid-Holland*, verklaarde hij op den 27ſten dito onder Gods geleiden te zullen volgen in eene Vooraf-rede over *Hebr.* XIII: 8, terwijl hij wettig van Kerkenraad en Clasſis losgemaakt, zegenend affcheid nam van zijne Gemeente te *Nieuwland*, op den 15den Mei, met de woorden uit JOH. XIV: 27; wordende, op den 22ſten dito, bevestigt in de Gemeente van *Sliedrecht*, door D°. GOSENSON, Predikant te *Bleskensgrave*, met 1 PETR. IV: 11ª., doende 's namiddags zijne intrede uit 1 *Theſſ.* III: 10, 11, terwijl hij met het 12de en 13de vers, zich op den 21ſten Sept. 1788, nader verbondt bij die Gemeente te blijven, na het afflaan eener wettige beroeping door het Coll. Qual. te *Schoondijke* in het land van *Cadſant* op hem uitgebragt. Op den 1ſten Febr. 1789, gaf hij in eene Voorafrede berigt, dat

hij

hij voor twee herhaalde, uitlokkende aanbiedingen van de Gemeente te *Dubbeldam*, vriendelijk bedankt hadde: — zoo ook wees hij in het volgende jaar 1790 van de hand eene zeer voordeelige beroeping naar de Gemeente van *Dirksland*, onder de Clasſis van *Voorne* en *Putten*, en verbondt zich, om bij zijne Sliedrechters te blijven, ten onderwerp nemende 2 *Kor.* V: 11b., 12a., maar, nog in datzelfde jaar, in de maand September, eene beroeping verkregen hebbende naar de aanzienlijke Gemeente van *Maasſluis*, onder de Clasſis van *Delft* en *Delfsland*, verklaarde hij, op den 19den dito, met de woorden uit 2 *Kor.* II: 11, zich gedrongen te vinden, van deze zijne Gemeente te moeten verlaten; terwijl hij, na behoorlijke losmaking van zijnen Kerkenraad en de Dordſche Clasſis, zijn affcheid predikte op den 21ſten November uit 2 *Theſſ.* I: 10—12; — voorts tot de Gemeente van *Maasſluis* overgekomen zijnde, wierd hij op den 5den December ingezegend door zijnen oudſten ambtgenoot aldaar D°. VAN WAENEN, ten onderwerp hebbende JES. LI: 15, 16; beginnende hij 's namiddags in de Groote Kerk zijnen Evangeliedienst met eene

Leer-

Leerrede over *Rom.* I: 9—12. Op den 9den Julij 1795 ten tweedemale beroepen zijnde te *Bodegrave*, bedankte hij daarvoor op den 22ſten dito, en predikte op den 2den Augustus, ter zijner nadere verbindtenis, over 2 *Kor.* IV: 1 en 2. Eindelijk in den jare 1796, op den 13den September, door den Grooten Kerkenraad dezer Gemeente geroepen wordende tot Mede-Herder en Leeraar, maakte hij, bij het ſlot eener Namiddag-Leerrede in de Kleine Kerk, op den 18den dito, bekend, in 's Heeren vreeze te zullen volgen; — ter bevordering zijner losmaking, overkomst, en intrede, wierden door den Kerkenraad alhier benoemd de Predikanten HOEFHAMER en VAN ESSEN, en de Ouderling LAUVERHEK, en na wettig ontſlag van den Maasſluiſchen Broederkring en de Delftſche Clasſis, beſloot hij, op den 13den November, 's namiddags in de Groote Kerk, eene vervolgſtof, en zijnen ganſchen Evangeliedienst aldaar, uit *Rom.* VIII: 38, 39, wordende op Zondag avond, den 20ſten dito, alhier, in de Oude Kerk, tegelijk met D°. VAN ELVENBURGH, plegtig ingezegend door zijnen vriend en ambtgenoot RIETVELD, met eene Leerrede over 2 *Kor.* IV: 5,

ter-

terwijl hij met de volgende 6de en 7de verzen zijnen post aanvaardde, in dezelfde Oude Kerk, op Vrijdag avond den 25ſten dito.

Nog op zijne eerſte plaats te *Nieuwland* ſtaande, wierd hij aldaar, op den 25ſten April 1781, door zijnen ouden Utrechtſchen Leeraar D°. VAN KORTENHOEF, in den huwelijken ſtaat verbonden met Mejufvrouw AGNES JOSINA DE TRAYTORRENS, uit welken Echt geſproten zijn twee zonen en twee doehteren, namelijk GEERTRUIDA MARIA, geboren te *Nieuwland*, den 9den Maart 1782; HENDRIK JAN DANIEL en ANTHONIA CLEMENTIA, tweelingen, mede aldaar geboren den 28ſten Sept. 1783, en CORNELIS AGNESIUS, geboren te *Sliedrecht*, den 25ſten April 1786, zijnde de jongſte tweeling dochter, in haar 4de jaar aldaar overleden, op den 18den Augustus 1787. Zijne huisvrouw overleed den 11 Julij 1813 alhier, en wierd den 15 dito te *Slooterdijk* begraven.

Zijn afbeelding is in plaat uitgegeven.

ANTH. JOH. PERIZONIUS, Predikant te *Groningen*, wierd alhier beroepen den 13den Sept. 1796, doch dit liep vruchteloos af.

S. HE-

S. HERINGA, Predikant te *Vlissingen*, wierd alhier beroepen den 4den October 1796, doch zulks liep ook vruchteloos af.

234. FREDERICUS BAARSLAG, wiens Ouders waren JAN BAARSLAG en JANNETJE BERGHUIS wierd alhier geboren den 1ſten April 1754, nadat hij alhier de Triviale Scholen doorloopen en tot de Akademiſche ſtudiën voorbereid was, genoot hij vervolgens het onderwijs der Hoogleeraren aan het Athenæum Illustre dezer ſtad HENRICUS ALBERTUS SCHULTENS in de Oosterſche talen, DANIËL WYTTENBACH in het Grieksch en PETRUS CURTENIUS in de Godgeleerdheid — dus voorbereid vertrok hij naar *Utrechts* Hooge School, alwaar hij zich verder in de voorbereidende wetenſchappen oefende; en zoowel in het Hebreeuwsch, Arabisch, enz., als in de Griekſche taal, de Wijsbegeerte, de Algemeene Geſchiedenis, de Joodſche en Griekſche oudheden het onderwijs genoot der Hoogleeraren SEBALDUS RAU, CAROLUS SEGAAR, CHRISTOPHORUS SAXE en JOHANNES THEODORUS ROSSEN, terwijl hij in de Kerkelijke Geſchiedenis, de H. Godgeleerdheid, de Uitlegkunde, de Predikwijze gebruik maakte van de les-

 ſen

sen der Hoogleeraren FRANCISCUS BURMANNUS, GISBERTUS BONNET, en JACOBUS ALBERTUS VOS.

Den 6den Junij 1780 wierd hij præparatoir geëxamineerd in de Clasis van *Utrecht*, door den Wel-Eerw. Heer CHRISTIAAN SALOMON DUITSCH, Predikant te *Mijdrecht*, en onder het getal der Proponenten aangehomen, tot het openbaar Predikwerk toegelaten: niet lang daarna, en wel den 14den Julij, wierd hij beroepen tot Predikant te *Polsbroek*, onder de Clasis van *Gouda* en *Schoonhoven*, in plaats van den Wel Eerw. Heer JOHANNES WIGERI, vertrokken naar *de Beverwijk*, welk beroep gunstig wierd goedgekeurd door den Wel-Ed. Geb. Heer Mr. GERRIT DE GRAAFF, Vrijheer van *Zuid-Polsbroek*, *Purmerland*, *Ilpendam*, enz., Schepen en Raad alhier.

Eene zeer gevaarlijke ziekte was oorzaak, dat hij niet eerder peremptoir wierd geëxamineerd dan den 14den November, hetwelk geschiedde te *Gouda*, door den Wel-Eerw. Heer CONSTANT VAN DEN KERKHOVEN, toen Predikant te *Lekkerkerk*, welke hem ook, nadat hij in die Extraordinaire Clasicale Vergadering met zegenbede aan de hem roe-

pen-

pende Gemeente was toegewezen, in den H. Dienst bevestigde den 7den Januarij 1781, met de woorden van PAULUS, *Tit.* II: 7, 8: *Betoon u zelven in alles een voorbeeld van goede werken, in de leere betoon onvervalschtheid, deftigheid, opregtheid. Het woord gezond en onverwerpelijk, opdat degene, die daar tegen is, beschaamd worde, en niets kwaads en hebbe van ulieden te zeggen.* Waarop hij dienzelven dag zijn dienstwerk aanvaardde met *Exod.* III: 14b.: *Ook zeide hij: alzoo zult gij tot de kinderen Israëls zeggen:* IK ZAL ZIJN *heeft mij tot ulieden gezonden.*

Den 7den November 1784 zegende hij zijn Broeder HENRICUS BAARSLAG, beroepen tot Predikant in de *Beets*, onder de Classis van *Edam*, met oplegging der handen in de H. Bediening in, met PAULUS zeggen tot TIMOTHEUS, 1 Br. Cap. IV: 12—16: *Niemand verachte uwe jongheid, maar zijt een voorbeeld der geloovigen in den woorde, in wandel, in liefde, in den geest, in geloove, in reinigheid. Houd aan in het lezen, in het vermanen, in het leeren, tot dat ik kome. En verzuimd de gave niet, die in u is,*

die u gegeven is door de profetie, met oplegging der handen des Ouderlingſchaps.' Bedenk deze dingen, zijt hierin bezig, opdat uw toenemen openbaar zij in allen. Heb acht op u zelve en op de leere, volhard in dezen: want dat doende, zult gij en u zelven behouden, en die u hooren. Doch niet lang arbeidde hij in den dienst van zijnen Heer, nadien hij reeds in Julij 1786 door een' vroegtijdigen dood van zijn post wierd afgeroepen.

Den 14den Junij 1786 ontving hij eene door Burgemeesteren, Schepenen en Raden der ſtad *Campen* goedgekeurde beroeping naar de Gemeente aldaar, om de plaats te vervullen van den overledenen Wel-Eerw. Heer JOHAN MARTIN VAN DER UPWICH; en nam, na behoorlijke losmaking van de Gemeente en de Eerw. Clasſis van *Gouda* en *Schoonhoven*, op verzoek van D°. W. VAN DER MEER, toen Predikant te *Schoonhoven*, als daartoe gequalificeerd door den Eerw. Kerkenraad van *Campen*, den 27ſten Augustus van zijne geliefde en hem lievende Polsbroekſche Gemeente, waar hij niet zonder vrucht gearbeid had, afſcheid, met JER. XVII: 16: *Ik heb doch niet aangedrongen meer dan een her-*

herder achter u betaamde; ook heb ik den doodelijken dag niet begeert. Gij weet het, wat uit mijn lippen is gegaan, is voor uw aangezigt geweest. Waarop hij den 10den September te *Campen* wierd bevestigd door zijnen Ambtgenoot JOHANNES DE JONGH, thans ſedert 1788 geliefd Predikant te *Leeuwaarden*, met *Spreuk.* XIII: 17, het laatſte gedeelte: *Een trouw gezant is medicijn.* Doende dienzelfden dag zijne intrede in de Boven Kerk, met *Coll.* IV: 3, het eerſte gedeelte: *Biddende met een ook voor ons, dat God ons de deure des woords opene, om te ſpreken de verborgenheid Christi.*

In het jaar 1789 bevestigde hij met *Rom.* X: 13, 14: *Want een iegelijk, die den naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden. Hoe zullen zij dan Hem aanroepen, in welden zij niet geloofd hebben, en hoe zullen zij in Hem gelooven, van welke zij niet gehoord hebben, en hoe zullen zij hooren, zonder die hun prediken,* zijn Ambtgenoot FREDERIK WILLEM HUGENHOLTZ, van *Wasſenaar* derwaards gekomen, die naderhand te *Middelburg* beroepen, doch ook aldaar reeds overleden is.

Hij wierd in de Synodus van *Overijsſel*, gehouden te *Steenwijk*, in het jaar 1792, verkoren tot Adſesſor, en præſideerde in diezelfde Hooge Kerkvergadering te *Campen* in het jaar 1794, uit welke hij, ter onderhouding der correspondentie, naar de Noord-Hollandſche Synodus, in datzelfde jaar te *Alkmaar* gehouden, wierd afgevaardigd. — Tweemaal moest hij als Deputatus Synodi, uit haar naam, het woord voeren in de hooge Staatsvergadering van Ridderſchap en Steden; te *Campen* in het jaar 1793, en te *Deventer* in het jaar 1795 vergadert.

Den 4den October 1796 wierd hij door den Grooten Kerkenraad tot Predikant in deze Gemeente begeerd en beroepen, welke roepſtem aanſtonds door de Municipaliteit met hare goedkeuring bekrachtigt, hij zich nu ook verpligt rekende op te volgen: tot zijne losmaking en introductie alhier wierden gecommitteerd de Predikanten A. LE GRAND en P. MEYBOOM, nevens den Ouderling CORNELIS MULDER. Na behoorlijk ontſlag van Kerkenraad en Claſſis van *Campen*, op verzoek van zijn Ambtgenoot J. J. VAN DOORNE, door bovengemelde Commisſie tot dat einde gequa-

li-

lificeerd, nam hij, niet zonder wederzijdsche aandoening, op den avond van den 13den November, in de Broeder Kerk, van zijne geliefde Campenaren affcheid met *Phil.* I: 27: *Alleenlijk wandelt waardiglijk het Euangelium van Christus, opdat, het zij ik kome en u zie, het zij ik afwezig ben, ik van uwe zaken mag hooren, dat gij ſtaat in een geest, met een gemoed gezamentlijk ſtrijdende door het geloof des Euangeliums.* En wierd den 27ſten derzelver maand in de Nieuwe Kerk bevestigd door zijnen toenmaligen Ambtgenoot HERMANUS VAN HASSELT, met 2 *Kor.* IV: 1: *Daarom dewijl wij deze bedieninge hebben na de barmhartigheid, die aan ons geſchied is, zoo vertragen wij niet,* — waarop hij den 30ſten daaraanvolgende, in dezelfde Kerk, zijne Intreerede hield met *Pſ.* CXLVI: 10: *De* HEER *zal in eeuwigheid regeren. Uw God, o Sion! is van geſlachte tot geſlachte.*

Den 11den December van datzelfde jaar bevestigde hij twee zijner nieuwberoepene Ambtgenooten, JOANNES LEONARDUS WOLTERBEEK en DIRK CORNELIS VAN VOORST, met 1 *Theſſ.* V: 12, 13: *En wij bidden u, Broeders! erkent*

degene, die onder u arbeiden, en uw voorſtanders zijn in den Heer, en u vermanen. En acht ze zeer veel in liefde om hunnes werks wille, zijt vreedzaam onder malkanderen. Met dankzegging tot God gedacht hij, in een Vroegpredikatie in de Nieuwe Kerk, aan zijn vervuld vijf-en-twintigjarig dienstwerk, den 7den Januarij 1806, daartoe zich bedienende van PAULUS opwekking, *Coll.* III: 15c.: *Weest dankbaar.*

In het jaar 1804 wierd hij afgevaardigd van de Eerw. Clasſis van *Amſterdam*, ter bijwoning van het Noord-Hollandsch Synode te *Enkhuizen*, in welke Vergadering hij tot Aſsesſor verkoren, en door dezelve gecommitteerd wierd tot het waarnemen der correspondentie bij de Hoog-Eerw. Synodus van Stad en Lande van *Groningen*, welke last hij in 1805 volbragt, terwijl hij ook in de hooge Kerkvergadering van *Noord-Holland*, te *Hoorn* gehouden, in het jaar 1809, den post van Scriba waarnam.

Te *Polsbroek* ſtaande, trad hij in het huwelijk met Mejufvrouw M. TERSTEEG, den 8ſten Mei 1781, uit welk hem geboren zijn drie zonen, JOHANNES, HENRICUS, te *Polsbroek*, 30 Aug. 1782, die,

die, na reeds tot eenen gelukkig gevestigden ſtaat gekomen te zijn, den 26ſten December des jaars 1808 overleed, nalatende eene weduwe, welke een half jaar na zijn dood beviel van eene dochter; — HERMANUS ARNOLDUS, te *Campen*, den 22ſten Februarij 1787, en WILLEM, ook aldaar geboren den 11den Mei 1792; ook wierden uit dit huwelijk twee dochteren geboren, die echter kort na de geboorte ſtierven.

235. JOOST ISAAC CREMER is geboren den 22ſten Augustus 1761 te *Dalem*, bij *Gorinchem*, alwaar zijn Vader JACOB CREMER, gehuwd met Mejufvrouw JOHANNA JACOBA GRAEVE, toen Predikant was.

Na de Triviale Scholen te *Wezel* gepaſſeerd te hebben, en tot de Akademiſche Leſſen te zijn voorbereid, ontving hij op de Hooge School te *Utrecht* zes jaren het onderwijs in alles, wat hem, om tot een' waardigen Evangeliedienaar bekwaam te worden, noodig was, van de toen ter tijd aldaar zijnde Hoogleeraren, inzonderheid in de H. Godgeleerdheid, van de Profeſſoren FRANCISCUS BURMANNUS, GISBERTUS BONNET, en JOHANNES ALBERTUS VOS.

Dus toegerust, wierd hij den 5den

April, in het jaar 1784, in de Clasſis van *Amſterdam*, met veel lof, geëxamineerd door den Wel-Eerw. Heer J. SMITS, Predikant te *Amſterdam*, onder het getal der Proponenten toegelaten.

Niet lang daarna, en wel op den 21ſten Junij, wierd hij beroepen te *Niſſe*, onder de Clasſis van *Zuid-Beveland*, alwaar hij in den H. dienst wierd bevestigd den 26ſten September 1784, door deszelfs Vader, toen Stads Predikant te *Middelburg*, met JOH. X: 9, waarop hij denzelfden dag zijne intrede deed met 2 *Kor.* IV: 1, 2.

Na ruim drie jaren aldaar in den dienst bezig te zijn geweest, wierd hij den 16den September 1787 beroepen te *Oostcapelle*, onder de Eerw. Clasſis van *Walcheren*; hij nam den 2den December affcheid van de Gemeente te *Niſſe* met *Hand.* XX: 31, 32. En wierd in deze zijne nieuwe Gemeente den 9den December weder bevestigd door zijn Vader, met *Efez.* III: 14—21. Doende zijne intrede op denzelfden dag met 2 *Theſſ.* I: 11, 12.

Vervolgens kreeg hij eene beroeping naar de Gemeente van *Hulst*, onder de Clasſis van *Zuid-Beveland*, nadat hij te *Oostcapelle* den 15den Febr. 1789 af-

afscheid had genomen met 1 *Thesf.* III: 8, wierd hij te *Hulst* den 22sten Febr. bevestigd door den Wel-Eerw. Heer ADR. CREMER, oudste Leeraar in die Gemeente, met eene Leerrede over 1 PETRI IV: 10, 11. Doende zijne intrede den 1sten Maart met *Rom.* I: 15. Van *Hulst* wierd hij beroepen den 20sten Maart 1793 naar *Veere*, onder de Classis van *Walcheren*, en zeide, na behoorlijke losmaking, zijne hem lievende Gemeente vaarwel den 2den Junij 1793, met *Hand.* XI: 23b. Waarop hij den 9den Junij 1793 te *Veere* weder wierd bevestigd door deszelfs Vader, met 1 TIM. II: 19, terwijl hij dienzelfden dag zijne Intreerede hield met PAULUS Broedertale, *Rom.* X: 1.

Den 4den October 1796 wierd hij herwaards beroepen, en vond zich verpligt ook deze roepstem op te volgen, tot zijne losmaking wierden gecommitteerd de Predikanten D°. D. VAN BINNEVEST en J. H. COERMAN, met de Ouderling J. VAN GEELSKERKEN. Hetwelk bij de Kerkenraad van *Veere* en de Classis van *Walcheren* behoorlijk geschied zijnde, nam hij afscheid den 27sten November, met PAULUS woorden *Hand.* XX: 24.

Hij

Hij wierd op den 4den December 1796 alhier in de Oude Kerk bevestigd door zijnen Grootvader ERNESTUS PHILIPPUS GERARDUS VAN ESSEN, met de woorden van den *Prediker*, Cap. XII: 11, waarop hij den 7den December in de Nieuwe Kerk zijne intrede deedt met JOH. IV: 34b.

Hij ſtierf aan eene korte, doch hevige koortsziekte, den 2den October 1807, in den ouderdom van even 46 jaar, zijnde ongehuwd, waarop zijn behuwdoom THEODORUS ISACUS GERARDUS VAN ESSEN, ook Predikant alhier, eene Lijkrede hield ter gedachtenis van den overledenen, uit *Pſ.* XXXVII: 37, op den 18den October 1807, gelijk er ook na zijn dood een monument in plaat is uitgegeven.

Behalve een Broeder, te *Middelburg* wonende, had hij ook eenen anderen Broeder MELCHIOR CREMER, die thans nog met ijver in de Gemeente te *Groningen* in den dienst van zijnen Heer werkzaam is.

JOHANNES VAN DER ROEST, Predikant te *Haarlem*, wierd hier beroepen den 4den October 1796; doch dit liep vruchteloos af.

HER-

HERMANUS PROPER, Predik. te *Hien* en *Dodeweert*, en EWALDUS KIST, Predikant te *Arnhem*, wierden hier beroepen den 25ſten October 1796; doch deze beide beroepingen liepen ook vruchteloos af.

236. JOHANNES LEONARDUS WOLTERBEEK wierd geboren te *Nymegen*, den 26ſten November 1763, uit brave Ouders HENDRICUS JOANNES WOLTERBEEK en ALIDA KLIJNPENNINK. Nadat hij in zijn vaderſtad het noodig onderwijs in de voorbereidende wetenſchappen ontvangen had, vertrok hij in het jaar 1781 naar de Hooge School te *Utrecht*, alwaar hij den tijd van zes jaren het onderwijs genoot der Hoogleeraren SAXE, SEGAAR en RAU in de Weſterſche en Oosterſche Letterkunde; ROSSYN en HENNERT in de Wijsbegeerte; BONNET, VOS en VAN HAMELSVELD in de Godgeleerdheid.

In het jaar 1787, den 8ſten Junij, wierd hij in de Clasſis van *Utrecht* præparatoir geëxamineerd door den Wel-Eerw. Heer KRIEGER, Predikant te *Utrecht*, en onder het getal der Proponenten aangenomen. Den 12den Auguſtus ontving hij eene beroeping naar de Ge-

Gemeente van *Waverveen*, onder deze Clasſis behoorende, goedgekeurd door den Hoog-Ed. Geſtr. Heer en Mr. P. H. GILLES als Ambachtsheer dier plaats. Nadat hij den 1ſten October peremptoir was geëxamineerd door den Wel Eerw. Heer F. A. VAN DER SCHEER, Predikant albier, wierd hij aldaar in den H. dienst ingezegend door D°. SALOMON LETTE, Predikant te *Wilnes*, met JOH. XXI: 15—17; doende hij denzelfden dag zijne intrede met JAC. IV: 17.

In de maand Junij 1790 wierd hij beroepen in de groote en aanzienlijke Gemeente te *Nieuwliet*, in *Zeeland*, maar beſloot, op ſterken aandrang zijner Gemeente, bij haar te blijven, aan welke hij zich dan ook op nieuw den 4den Julij verbond met *Hebr.* X: 24—27.

Den 12den Maart 1794 wierd hij wegens opgedragene Collatie van de Wel-Geb. Vrouwe N. G. SMISSAERT, Wed. wijlen den Wel-Ed. Geſtr. Heer Mr. Y. Z. BALDE, Vrouwe van *Kronenburg* en *Loenen*, enz. enz., kerkelijk beroepen in de Gemeente te *Loenen*, welke roepſtem hij opvolgde. Na behoorlijke losmaking nam hij van zijne Waverveenſche Gemeente den 18den Mei afſcheid met JUDAS vs. 20, 21, en wierd

den

den 25ſten Mei te *Loenen* bevestigd door den Wel-Eerw. Heer F. A. VAN DER SCHEER, Predikant te *Amſterdam*, met 1 *Kor.* II: 6ª, aanvaardende ten zelven dage zijne bediening aldaar met *Rom.* I: 11, 12.

Op den 16den November 1795 ontving hij eene beroeping naar *Nijkerk*, op de *Veluwe*, voor welke hij vriendelijk bedankte, terwijl hij zich op nieuw aan zijne hem lievende Gemeente verbond den 29ſten dierzelfde maand met *Gal.* I: 24.

Nadat hij te *Loenen* twee en een half jaar het Evangelie had verkondigd, wierd hij den 25ſten October 1796 herwaards beroepen, en nam die beroeping volvaardig aan; tot zijne losmaking werd gecommitteerd de Wel-Eerw. Heer VAN HEMERT, Rustend Predikant te *Spijk*, woonachtig te *Loenen*.

Na behoorlijk van zijne Gemeente te zijn losgemaakt, nam hij den 4den December van dezelve affcheid, met PAULUS nadrukkelijke vermaning, 1 *Kor.* XV: 58, waarop hij den 11den December, te gelijk met D°. D. C. VAN VOORST, door hunnen Ambtgenoot F. BAARSLAG, in den dienst dezer Gemeente wierd inge-

gezegend met 1 *Thesf.* V: 12, 13, welke plegtigheid in de Nieuwe Kerk alhier wierd verrigt, in welke Kerk hij den 14den daaropvolgende zijn dienstwerk aanvaardde met JOH. IX: 4.

Den 29sten Januarij 1797 bevestigde hij des avonds, in de Oude Kerk, zijn Ambtgenoot JAN ANTONIE HACHENBERG, met JOH. XXI: 15—17.

Den 11den Junij 1788 begaf hij zich in den echt met Mejufvrouw A. GROENEWOUD, leefde ruim tien jaren met haar gelukkig; vijf zonen had hij uit dezen echt, waarvan nog drie in leven zijn:

HENDRIKUS JOANNES, 30 Maart 1788.
PIETER, 1 Junij 1789.
DIRK JAKOB, 30 October 1790.

Den 25sten Maart 1800 begaf hij zich wederom in den echt met Mejufvrouw E. M. CROMMELIN, die hem acht kinderen ter wereld bragt, vier zonen en vier dochteren, van welke een zoon en dochter overleden zijn.

De nog levende uit dit tweede huwelijk zijn:

ROBBERT DANIEL, 31 Maart 1801.
ALIDA MARIA, 10 November 1802.

JAN

JAN LEONARD, 5 December 1803.
ELISABETH MARIA, 21 Januarij 1807.
CLAUDE JAKOB, 17 October 1808.
GULIANA CORNELIA; 22 Augustus 1810.

Zijn Zoon DIRK JAKOB is in de maand Augustus 1816 door het Provinciaal Kerkbeſtuur van *Noord-Holland* geëxamineerd. In de maand September deszelfden jaars werd hij te *Wamel* en *Dreumel*, onder de Clasſis van *Nijmegen*, beroepen, in de maand Januarij 1817 door het Provinciaal Kerkbeſtuur van *Gelderland* geëxamineerd, en den 18 April daaraanvolgende door zijnen Vader bevestigd, waarop hij des nademiddags zijnen dienst bij die Gemeente aanvaardde.

Door hem is in druk uitgegeven:

1. EWALD, *over het Lijden*, uit het Hoogduitsch vertaald, met eene Voorrede en Aanteekeningen; waarvan ten jare 1815 eene verbeterde uitgave in het licht verſcheen.
2. *Redevoering over den ſchadelijken, zoowel als heilzamen invloed der verbeeldingskracht op 's menſchen volmaking en gelukzaligheid.* Uitge-

gesproken ter opening der Jaarlijksche Algemeene Vergadering der Maatschappij: *Tot Nut van het Algemeen. Amsterdam* 1803.

3. F. V. REINHARD, *Proeve over het plan, hetwelk de Stichter des Christendoms tot heil der wereld ontwierp.* Uit het Hoogduitsch, met eene Voorrede en Aanteekeningen. *Amsterdam* 1806.

4. *Redevoering over de noodzakelijkheid, om de beschaving van het verstand en de veredeling van het hart ten naauwste te vereenigen, zal de mensch immer aan zijne hooge bestemming beantwoorden.* Uitgesproken ter opening der Jaarlijksche Algemeene Vergadering der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen. Amsterdam* 1814.

5. *Nederlands redding Gods werk.* Leerrede over *Gen.* I: 3. Op het Dankfeest voor den Vrede 1814.

6. *Over het licht, in hetwelk men den aanval van* NAPOLEON BUONAPARTE *moet beschouwen, en de pligten daaruit voor elken Nederlander voortvloeijende.* Leerrede over *Exod.* XVII: 16. *Amsterdam* 1815.

7. *Op*

7. *Opwekking tot dankbaarheid voor de herſtelling der Chriſtelijke Vrijheid door de Hervorming.* Leerrede over *Galat.* V: 1, ter vierîng van het derde Eeuwfeest der Hervorming.

VON RECKLINGHAUSEN, Predikant te *Asweiler*, wierd alhier beroepen tot Hoogduitsch Predikant, den 25ſten October 1796; doch dit liep vruchteloos af.

237. DIRK CORNELIS VAN VOORST, geboren te *Delft*, den 15den December 1782, van WILLEM VAN VOORST, Koopman, en MAGDALENA VAN DEN BERG. Deze zijne Ouders hadden nog eenen zoon JOHANNES, thans Profeſsor in de Godgeleerdheid te *Leyden*. Terwijl de jongere zoon, JOHANNES, van zijne vroege jeugd lust tot de letterpeſeningen betoonde, werd dezelve daartoe op de Triviale Scholen al vroeg opgeleid: maar de oudſte zoon tot den koophandel beſtemd. Dewijl zijne Ouders zijne meerdere neiging tot de letteroefeningen eindelijk ontdekten; kwam hij in het jaar 1770 op de Latijnſche ſcholen, welken hij in twee en half jaar doorliep,

zijnde anderhalf jaar onder het beſtier van die groote mannen, HENDRIK en JAN HOOGEVEEN, vader en zoon.

In het jaar 1773 kwam hij aan de Hooge School te *Leyden*, maakte in de voorbereidende wetenſchappen gebruik van de leſſen van de Prof. D. RUHNKENIUS, in de Geſchiedenisſen en het Latijn, L. C. VALCKENAER, in de Griekſche taal en oudheden, J. J. SCHULTENS in de Oosterſche talen, D. VAN DE WIJNPERSSE in de Logica, Metaphyſica, Natuurlijk Regt en Aſtronomie, en van den Lector FAS in de Matheſis.

Daarna hoorde hij over de Kerkelijke Historiën Prof. D. VAN DER KEMP, over de Godgeleerdheid B. DE MOOR, E. HOLLEBEEK, A. GILLISSEN en H. SCHOLTEN.

Na zes jaren op die Hooge School te hebben doorgebragt, werd hij den 21ſten Junij 1779, door D°. SIMON BRAND VAN SOMEREN, toen Predikant te *Maasland*, onderzoeht en door de Claſſis van *Delft* tot Proponent aangenomen.

Den 13den Augustus van dat jaar kreeg hij eene onverwachte beroeping na *St. Anna ter Muiden*, in het voormalig *Staats-Vlaanderen*. Daar het de eerſte maal was, dat een Proponent, zon-

zonder zich aangemeld of zijne gaven te hebben laten hooren, werd beroepen, nam hij dat beroep aan, en werd den 4den November 1779 te *Middelburg*, door wijlen zijnen Ambtgenoot D^r. G. DE HAAS, toen aldaar Predikant, peremtoir geëxamineerd en den 21ſten November 1779 door D°. W. SCHORTINGHUIS, Predikant te *Schoondijke*, in zijnen dienst ingezegend met *Spr.* XXIII: 26, doende hij des namiddags zijne intrede over *Hand.* XVI: 9, 10.

Den 8ſten Junij 1780 ontving hij eene beroeping tot Leeraar te *Ovezande* en *Driewegen*: bedankte daarvoor, dewijl hij op reis was, eerst den 4den Julij 1780.

Den 7den Februarij 1781 wierd hij te *Cadzand* beroepen, nam die beroeping den 23ſten Februarij aan. Hij deed den 27ſten Mei 1781 affcheid van *St. Anna ter Muiden* met JOH. V: 2—9. Werd den 3den Junij 1781 te *Cadzand* bevestigd door den Wel-Eerw. Heer J. H. CLINGE, Predikant in de *Groede*, met TIT. II: 15 en deed denzelfden dag zijne intrede uit *Hand.* XVII: 22, 23.

Den 16den Februarij 1785 wierd hij beroepen te *St. Aagtekerke*, in *Walcheren*, bedankte voor het beroep den

20sten en verbond zich aan zijne Gemeente den 27sten Februarij, met eene Vooraffpraak uit *Hand.* XV: 33, 34.

Den 28sten April 1785 is hij te *Hien* en *Dodewaard* beroepen, nam het beroep den 2den Mei aan, deed, den 12den Junij 1785, te *Cadzand* afscheid met 1 joh. I: 7, werd den 26sten Junij te *Hien* en *Dodewaard* door zijnen Broeder J. VAN VOORST, toen Predikant te *Zierikzee*, bevestigd met joh. IV: 36, en deed des namiddags zijne intrede uit 2 *Kor.* IV: 7.

Den 14den Februarij 1792 wierd hij beroepen naar *Biervliet*: doch bedankte voor die beroeping.

Den 30sten September 1793 wierd hij te *Leiderdorp* beroepen, nam de beroeping den 7den October aan, deed den 17den November 1793 afscheid van zijne Gemeente te *Hien* en *Dodewaard*, uit MATTH. VI: 13b. het slot van den Catechismus, dewijl hij juist aan dat einde toen gekomen was. Den 1sten December 1793 wierd hij te *Leiderdorp* bevestigd door zijnen Neef P. EVERAARS, toen Predikant te *Boskoop*, met *Ejez.* IV: 11b., 12, en deedt zijne intrede denzelfden dag met LUK. II: 34, 35.

Den

Den 10den October 1794 wierd hij te *West-Zaandam* beroepen: doch door de Regering geimprobeerd: terwijl zijne Gemeente van *Leiderdorp* hem daarvoor met een kostbaar geſchenk veréerde: zie de Boekzaal van dien tijd.

Den 11den Julij 1796 wierd hij te *Monnikendam* beroepen en geapprobeerd: doch bedankte den 14den Julij allervriendelijkst voor het beroep.

Den 25ſten October 1796 is hij alhier beroepen en geapprobeerd: nam dat beroep aan: ter bevordering van zijne losmaking wierden gecommitteerd de Predikanten H. J. COERMAN en H. MENTES, benevens de Ouderling F. HAM: nam zijn affcheid te *Leiderdorp* wederom met MATTH. VI: 13b., dewijl hij aldaar ook den Cathechismus had ten einde gebragt, en wierd den 11den December 1796, des avonds in de Nieuwe Kerk tegelijk met zijnen Ambtgenoot J. L. WOLTERBEEK bevestigd, door hunnen Collega F. BAARSLAG, met 1 *Theſſ.* V: 12, 13. Hij deedt den 16den dito, des avonds, zijne intrede in de Westerkerk, met MATTH. V: 43—46.

Den 5den Februarij 1797 heeft hij des avonds in de Nieuwe Kerk zijnen

Ambtgenoot J. M. NOOTHOVEN bevestigd met MATTH. XVI: 20.

Den 25ſten November 1804 vierde hij zijnen vijf-en-twintigjarigen predikdienst in de Westerkerk over *Deut.* VIII: 2ª.

Den 11den April 1780 is hij te *St. Anna ter Muiden* getrouwd met Mejufvrouw CATHARINA BOUVIN, van *Sluis* in *Vlaanderen*. — Dit huwelijk is gezegend met acht kinderen.

MAGDALENA ADRIANA, 18 April 1781.
ADRIANA ELISABETH, 23 Febr. 1783.
HENDRIKA AMELIA, 11 Aug. 1784.
WILLEM BOUDEWIJN, 8 Jan. 1786.
JOAN CAREL GODFRIED, 4 Jan. 1788.
MARTHA PHILIPPINA, 2 Maart 1790.
JAN JACOB, 20 December 1791.
SOPHIA ELISABETH CATHARINA, 31 Julij 1794.

Zijn zoon, JAN JACOB, is den 4den September 1815 alhier præparatoir geexamineerd door den Wel Eerw. Heer D. MOLENAAR, toenmaals Predikant in de *Nieuwe Loosdrecht*. Als Proponent predikte hij te *Doorn*, den 29ſten October deszelven jaars, met dat gevolg, dat de keuze des Kerkenraads op hem viel, en hij den 19den November, terſtond na de verkregene handopening,

eene

eene wettige beroeping ontving. Den 19den Maart 1816 te *Wijk bij Duurſtede* door den Wel-Eerw. Heer J. P. EGERDING, Predikant te *Renswoude*, peremtoir geëxamineerd zijnde, wierd hij op den 7den April daaraanvolgende door zijnen Vader D. C. VAN VOORST bevestigd, waarop des namiddags zijne intrede plaats had.

Van hem is, onder anderen, in druk uitgekomen:

In het jaar 1781 eene bekroonde Verhandeling bij de Maatſchappij der Wetenſchappen *over de Verbetering der Scholen.*

Leyd. 1783. *Vragen over de waarheden van den Christelijken Godsdienst, gevolgd van een kort zamenſtel dier waarheden.*

—— 1786. MARCUS *en* LUCAS *verdedigd.* Naderhand, buiten weten van den Schrijver, onder eenen anderen titel uitgegeven.

—— —— *Zedekunde voor Kinderen.* 1ſte Stuk. — 1787 het 2de Stuk.

—— 1788. J. F. JACOBI, *Verhandelingen.* In 4 ſtukken. Uit het Hoogd.

—— —— *Uitlegkundig en Godgeleerd Magazijn.* 4 Stukken.

Amſt. 1789. In *de Godsdienstvriend.* I *D.* *N°.* 32, 37, 43, 47. en II *D.* *N°.* 2, 7, 10, 18, 25, 27, 35, 40, 42, 44, 47. III *D.* *N°.* 2, 4, 6, 16, 20, 24, 27, 32, 46.

—— —— ARISTUS. 2 *D.*

—— —— *Bundel van Uitlegkundige Verhandelingen.* 2 *D.*

Utr. 1791. *De Bijbelminnaar.* 4 *D.*

—— —— *Verklaring van* Pſ. LXVIII.

—— —— *Vijftal Leerredenen.*

Amſt. 1792. *De XXI Vraag en Antwoord van den Catechismus, en het Formulier van het Nachtmaal opgeheldard.*

Leid. 1794. *Goddelijke Waarheden in vragen en antwoorden.*

—— 1796. *Den XXV Pſalm in Leerredenen.*

—— —— *De publieke trouw als de zekere waarborg voór het Chriſtelijk Gereformeerd Genootſchap en deszelfs Leeraren.*

—— —— *Lijkrede op Prof.* E. HOLLEBEEK.

Amſt. 1797. *Intreerede te Amſterdam over* MATTH. VI: 43—46.

—— —— *Vier Brieven over den Brief der Remonſtrantſche Broederſchap.* *Amſt.*

Amst. 1797. *Eenige Vragen aan de Misnoegden.* 1ſte, 2de en 3de druk.

—— 1798. *Twee Verhandelingen, bij het Haagſche Genootſchap bekroond, over* JOB *en over* Hand. XX: 28.

—— 1800. *Aardrijksk. Handboek.*

—— FREVILLE, *Levensbeſchrijvingen van beroemde Kinderen.* 3 *D.* Uit het Fransch.

—— 1807. *Leerrede over* LUC. XIII: 1—5. *bij gelegenheid van Leydens Ramp.*

—— —— *Zijn alle Christen-Geeſtelijken huichelaars?*

—— 1808. *Kan het Christendom zegevieren?*

Zijne afbeelding is in plaat.

S. BRAND, Predikant te *Zutphen*, wierd alhier beroepen den 25ſten October 1796, en

ELCO TINGA, Predikant op het *Heeranveen*, wierd alhier beroepen den 29ſten November 1796; doch beide deze beroepingen liepen vruchteloos af.

238. JAN ANTHONIE HACHENBERG is geboren te *Wageningen* den 16den Junij 1758. Zijn Vader was CAS-

PAR

PAR FREDERIK HACHENBERG, in leven zeer beroemd Rector der Latijnſche Scholen aldaar. Zijne Moeder (nog in leven) WILHELMINA VAN SETTEN.

Zes jaren heeft hij het vaderlijk onderwijs in de Latijnſche en Griekſche talen, en nog twee jaren afzonderlijk in de Logica, Matheſis, en gronden der Hebreeuwſche ſprake, mogen genieten. Zestien jaren oud zijnde, wierd hij gezonden naar de Hooge Schole te *Groningen*, op welke hij zich drie jaren geoefend heeft in de voorbereidende weetenſchappen, onder de in dien tijd beroemde Hoogleeraren OFFENHAUS, SCHROEDER, DE RHOER, BRUGENANT, WUDDEN, en daarbij het laatſte jaar in de Godgeleerdheid en Kerkelijke Geſchiedenisſen, onder CHEVALLIER, KUIJPERS en ABRESCH. Op begeerte zijner Ouders begaf hij zich vervolgens naar de Hooge Schole te *Utrecht*, op welke hij nog drie jaren zijne ſtudie in de Godgeleerdheid voortgezet heeft, onder de genoeg bekende Profeſſoren BONNET en VOS, en daarbij den Profeſſor TYDEMAN over *et fui jus naturæ* hoorden den 29ſten Maart 1780, wierd hij in de Clasſis van *Rhenen* en *Wijk* præparatoir geëxamineerd door

door D°. L. ROGHAIR, Predikant te *Bunnink* en *Vechten*, en met alle ruimte en zegenbede tot den openbaren predikdienst toegelaten.

Den 26ſten October in datzelfde jaar wierd hij beroepen te *Opperdoes*, onder de Clasſis van *Hoorn*, in plaats van D°. L. BOSMAN, van daar naar den *Beemſter* vertrokken, (deze is vervolgens Predikant te *Geervliet*, en laatst Profesſor in de Philoſophie te *Groningen* geweest) na den 25ſten April 1781 in de Clasſis van *Hoorn* peremtoir geexamineerd te zijn door D°. L. AUGIER, toen Predikant te *Wonum en Wadwey*, wierd hij den 20ſten Mei daaraanvolgende in den dienst ingezegend, door zijnen Broeder W. F. HACHENBERG, toen Predikant te *Rheden* bij *Arnhem*, met des Heilands bevel en beloften MATTH. XXVIII: 19, 20, en aanvaardde denzelfden dag zijn werk met *Coll.* II: 28. In de maand Julij 1783 ontving hij eene beroeping naar de Gemeente van *Ilpendam*, onder de Clasſis van *Edam*, in plaats van D°. A. L. PERIZONIUS, naar *Amſtelveen* vertrokken, nam den 28ſten September van zijne Opperdoeſche Gemeente affcheid met *Phil.* II: 12b. *niet als in mijne tegenwoordigheid alleen*, enz.

enz. Wierd den 18den October daaraan volgende te *Ilpendam* bevestigd door zijn beroemde voorganger, thans Predikant te *Haarlem*, met JOH. XXI: 25—27, en verbond zich 's nademiddags aan die Gemeente, met *Rom.* II: 25—26. Den 8sten Mei 1785 wierd hij beroepen te *Zaandijk*, onder de Classis van *Haarlem*, in plaats van D°. L. OOSTERIJK, aldaar overleden, — nam van zijne hem lief geworden Ilpendammers den 30sten Julij een teederhartig affcheid met *Hebr.* XIII: 20, 21, en deed den 7den Aug. in zijne nieuwe Gemeente, nadat hij 's morgens tot derzelver dienst bevestigd was door zijnen reeds bovengemelden broeder, thans Predikant te *Medemblik*, met JES. XXVIII: 26, zijne Intreerede met *Hand.* XIII: 38. Den 21sten Aug. 1795 ontving hij eene beroeping naar *Nijkerk* op de *Veluwe*, doch voor welke hij, na acht dagen beraad, vriendelijk bedankte, zich bij vernieuwing verbindende met 2 *Kor.* VI. 1. Den 29sten November 1796 is hij alhier beroepen, ter bezorging van alles, wat tot zijne overkomst herwaarts vereischt wierd, werden van wegen den Grooten Kerkenraad gecommitteerd de Wel-Eerw. Heeren A. KUIPER, A. F. VAN DER SCHEER, en

en den Ouderling P. VAN DORTH. Den 22ſten Januarij 1797 van zijne geliefde Gemeente te *Zaandijk*, in welken hij elf en een half jaar met veel genoegen en zegen gearbeid, en een genoegzaam algemeene achting en toegenegenheid genoten had, een zeer aandoenlijk afſcheid genomen hebbende met PAULUS zegenbode 1 *Kor.* XVI: 28, wierd hij daarop den volgenden Zondag, zijnde den 29ſten Januarij, 's avonds in de Oude Kerk door zijnen Ambtgenoot J. L. WOLTERBEEK in den dienst van deze Gemeente bevestigd met JOH. XXII: 15—17, en deedt Woensdag avond den 1ſten Febr. in de Nieuwe Kerk zijne intrede met *Hand.* XXVI: 9—10. Den 12den Februarij 1797 bevestigde hij zijn Ambtgenoot A. EVERAARS, met *Hand.* XVII: 10—12.

In 1808 was hij Præſis van de laatst in deze ſtad gehoudene Noordhollandſche Synode.

Te *Opperdoes* ſtaande, begaf hij zich in het huwelijk met Mejufvrouw ANNA MARIA MOL, welke hem den 14den September 1810 door den dood ontrukt is, nalatende eene eenige dochter, met name BREGETTHA JOANNA, uit welke in haar huwelijk twee zonen geboren zijn,

ge-

genaamd JACOBUS en JAN ANTHONIE BAALDE.

239. JACOB MEINARD NOOTHOVEN is den 10den December 1764 te *Vianen* geboren. Zijn Vader was aldaar Predikant, met name WILLEM NOOTHOVEN. Zijne Moeder was Mejufvrouw JOANNA DODONEA WILREÉ. Hij betoonde al vroeg lust tot de letteroefeningen en ontving het eerſte onderwijs daartoe op de Latijnſche Scholen te *'s Hertogenbosch*, tot de Akademiſche leſſen bevorderd zijnde, vertrok hij naar *Utrecht*, alwaar hij in de voorbereidende wetenſchappen het onderwijs ontving der Hoogleeraren S. RAVIUS, CHRIST. SAXE, C. SEGAAR, JOH. THEOD. ROSSYN. Van daar begaf hij zich in het jaar 1783 naar de Hooge School te *Leyden*, alwaar hij in de H. Godgeleerdheid de leſſen hoorde der Hoogeeraren J. SCHOLTEN, E. HOLLEBEEK, P. RIETVELD, C. BOERS, B. BROES en W. TE WATER.

In het jaar 1787, den 18den Junij, is hij in de Clasſis van *Gorinchem* præparatoir geëxamineerd door den Wel-Eerw. Heer J. A. WEIDEMAN, Predikant te *Doeveren* en *Genderen*, en met lof onder de Proponenten aangenomen, in het laatst van het jaar 1788 is hij te *Westgraſt-*

graftdijk, onder de Clasſis van *Alkmaar*, beroepen, en nadat hij in die Clasſis met lof het peremptoir examen had ondergaan, is hij den 1ſten Maart 1789 aldaar door zijnen Vader bevestigd geworden met 1 *Chron.* XXVIII: 20. Tenzelfden dage deedt hij zijne intrede met *Pſ.* LXXI: 16.

Den 27ſten Junij 1791 wierd hij te *Jaarsveld*, onder de Clasſis van *Gouda* en *Schoonhoven*, beroepen, nam die beroeping aan, zeide zijne Westgraftdijkers den 25ſten September 1791 vaarwel met de woorden van JUDAS, in zijnen Brief, het 20ſte en 21ſte vers.

Hij werd den 9den October 1791 te *Jaarsveld* bevestigd door D°. HERMANNUS VAN HALL, toen Predikant te *Lexmond*, met MARC. XVI: 15b., en deedt zijne intrede met 2 *Kor.* V: 11.

Den 5den Februarij 1794 te *Vianen* beroepen zijnde, in de plaats van zijnen Vader, die ſalvo honore Emeritus was geworden, nam hij den 18den Mei 1794 van die van *Jaarsveldt* afſcheid met JOH. XII: 47, 48. En werd te *Vianen* den 1ſten Junij 1794 door zijnen Vader bevestigd met ZACH. XI: 7b.; doende zijne intrede met 1 *Kor.* IV: 1—3a.

Den 29 Nov. 1796 wierd hij herwaarts beroepen, en nam, na behoorlijke losmaking van de Gemeente van *Vianen* en de Clasſis van *Gouda* en *Schoonhoven*, afſcheid den 29ſten Jan. 1797, met *Phil.* I: 27, en wierd alhier bevestigd den 5den Februarij door zijn ambtgenoot D. C. VAN VOORST, met MATTH. XVI: 20, doende den 8ſten dito zijne intrede met PAULUS woorden, 1 *Kor.* I: 21, hetwelk beide geſchiedde in de Nieuwe Kerk alhier, in diezelfde Kerk bevestigde hij den 5den Maart, met *Handl.* III: 22, zijn ambtgenoot ALEXANDER VAN HARENCARSPEL.

240. ABRAHAM EVERAARS, wiens ouders waren de Wel-Eerw. Heer HENR. EVERAARS, Predikant te *Aarlanderveen*, en Mejufvrouw JOHANNA HENDRINA SCHEY, wierd geboren den 21ſten Augustus 1764. Nadat hij, door het onderwijs van zijn vader, tot de Akademiſche leſſen was voorbereid, heeft hij geſtudeert te *Leyden*, onder de Profeſſoren GILLISSEN, BOERS, BROES en TE WATER; in de Theologie, onder H. A. SCHULTENS; in de Oosterſche talen, en onder D. VAN DE WYNPERSSE in de Philoſophie; omtrent vijf jaren aldaar door-

ge-

gebragt hebbende, wierd hij in de Classis van *Woerden* en *Overrhijnland*, geëxamineerd door H. HUIZER, Predikant te *Langeraar*, den 9den Junij 1789, en onder het getal der Proponenten aangenomen; hij wierd beroepen te *Reeuwijk*, op vertoonde Collatie van den Hoog-Welgeb. Heer BARON VAN AARSSEN BEIJEREN, Heere van de Dorpen en den Lande van *Vosthol*, den 30sten Junij 1789, en wierd peremptoir geëxamineerd den 6den October 1789, door D°. ALTMANN', toen Predikant te *Nieuwveen*. Te *Reeuwijk* wierd hij bevestigt door zijn Vader, den 25sten October 1789, met MATTH. XXIV: 45 47, en deed aldaar zijne intrede met 2 *Kor.* V: 10, vervolgens wierd hij beroepen te *Schipluiden*, den 21sten September 1791, waarop hij, na behoorlijke losmaking, zijn affcheid predikte te *Reeuwijk*, den 13den November 1791, met *Philipp.* I: 27a., waarna hij, den 27sten November 1791, wierd bevestigd te *Schipluiden*, door zijn Vader, met JES. LV: 5, hebbende terzelfden dage zijne intrede gedaan met JOH. IV: 34.

Te *Amsterdam*, den 29sten November 1796, beroepen zijnde, nam hij, na

losmaking, van de Kerkenraad en van de Clasſis van *Delſt* en *Delfsland*, afſcheid te *Schipluiden*, met *Rom.* XII: 11c., den 29ſten Januarij 1797, en wierd alhier bevestigd door zijn ambtgenoot J. A. HACHENBERG, met *Hand.* XVII: 10—12, 's avonds, in de Oude Kerk, den 12den Februarij 1797, waarna hij den 15den Februarij 1797, in de Nieuwe Kerk, zijne intrede deed met 2 *Kor.* XII: 9a.

Van *Amſterdam* wierd hij beroepen naar *Yſſelmuiden*, onder de Clasſis van *Campen*, den 11den October 1808, en nam zijn affcheid van de Amſterdamſche Gemeente met MATTH. V: 48, den 13den November 1808; hij wierd bevestigt te *Yſſelmuiden* door J. J. RAUWERTS TICHLER, Predikant te *Campen*, met 1 *Kor.* IV: 1, den 20ſten November 1808, en deed tenzelfden dage zijne intrede met MARC. XVI: 15.

Van daar wierd hij beroepen naar *Stolwijk*, onder de Clasſis van *Gouda* en *Schoonhoven*, den 27ſten November 1812, en hield, nadat hij behoorlijk was losgemaakt, zijne affcheidsrede, den 9den Mei 1813, met 1 *Theſſ.* IV: 3a., wordende in de Stolwijkſche Gemeente be-

bevestigt den 23ſten Mei 1813, door zijn aangehuwde broeder AREND VAN YSENDYK, Predikant te *Amſterdam*, met MATTH. XIII: 37, waarop hij denzelfden dag zijne intrede deed met *Rom.* I: 16a., nadat hij zijn dienst te *Stolwijk* had nedergelegd, en door de Kerkenraad dier plaats en de Clasſis van *Gouda* en *Schoonhoven* behoorlijk was ontſlagen, nam hij den 30ſten October 1814 van zijne Gemeente affcheid, alleen met deze woorden uit *Hand.* XX: 29c.: *Vaartwel*, begevende zich met der woon naar *Leyden*. Na eenigen tijd aldaar gewoond te hebben, werd hij beroepen tot Predikant op het eiland *Java*, werwaards hij met zijn ganſche huisgezin den 1ſten Mei 1817 vertrokken is.

Den 23ſten Junij 1792 is hij getrouwd met Mejufvrouw CATHARINA BENEDICTUS, uit welk huwelijk nog een kind in leven is, met name HENRICUS DAVID, geboren den 11den Maart 1796, terwijl zijne huisvrouw overleed den 3den Februarij 1800. Vervolgens trad hij weder in het huwelijk met Mejufvrouw JANNIGJE PFEIL, den 30ſten Maart 1802, uit welk huwelijk vijf kinderen geboren zijn, als:

JUSTUS HENDRIK PFEIL, 5 Febr. 1803.
HENDRINA CATHARINA, 27 Mei 1804.
ABRAHAM JAN, 22 Mei 1805.
DINUS TJERKSZ., 27 Dec. 1807, en
JEANNETTE, 1 Dec. 1809.

241. ALEXANDER VAN HARENCARSPEL, wierd geboren den 26ſten Junij 1758 te *Enigenburg*, in *Noord-Holland*, zijnde zijne ouders geweest de Wel-Eerw. Heer ABRAHAM VAN HARENCARSPEL, ſedert 1739, Predikant aldaar, en Mejufvrouw JOHANNA BAKKER, beiden van aloude Hollandſche geſlachten. Gelijk zijn Vader reeds eenen ouderen zoon, FREDERICK JUSTUS VAN HARENCARSPEL, die thans (ſedert 1776 de Gemeenten van *Acquoy*, *Oudaarſpel*, *de Beemſter* en *Campen* met veel lof gediend hebbende) nog met allen ijver het leeraarsambt te *Nijmegen* bekleedt, door huiſelijk onderwijs tot de Akademiſche leſſen had voorbereid; zoo was hij hierin ook bij zijn overlijden in het begin van 1773 bezig met betrekking tot dezen zijnen vierden zoon, welke dus genoodzaakt wierd de Latijnſche ſcholen te bezoeken. Nog in datzelfde jaar wierd hij tot die, welke toen te *Lingen* zeer in bloei waren, overgebragt en doorliep dezelve alle binnen

drie

drie jaren, zoodat hij reeds in 1776 tot de Akademiſche lesſen bevorderd wierd. Deze heeft hij te *Utrecht*, gedurende zes jaren, bijgewoond, genietende in de voorbereidende wetenſchappen van allerlei aard het onderwijs van de beroemdſte mannen, namelijk SAX, SEGAAR, RAU en HENNERT, terwijl hij in de H. Godgeleerdheid in haren ruimſten omvang de voortreffelijke Hoogleeraren BURMAN, BONNET en VOS tot leermeesters had. Voor hij de Akademie verliet, gaf hij een ſtukje in het licht, een jaar vroeger in het Latijn ſchetswijs bij het genootſchap: *Tendinus ad idem et Tandem ſit jurentus arbor*, waarvan hij te dier tijd gewoon lid was, ingeleverd, onder den titel van *Betoog en Verdediging van de achtbaarheid der Geſchiedkundige Boeken des O. T. en van derzelver nuttigheid voor de Christenen* (*Utrecht* 1782, 8°.) en wierd den 28ſten Mei 1782, door de Alkmaarſche Claſſis, waarvan zijn Vader zoo vele jaren waardig lid was geweest, niet zonder lof tot proponent aangenomen en tot het heilig dienstwerk toegelaten, zijnde het præparatoir examen verrigt door HARMANUS VAN HASSELT, toen Predikant te *Bergen*, naderhand

te *Vlissingen* en eindelijk ook a'hier; doch reeds den 28ſten Julij 1806 overleden. Reeds den 7den Julij wierd hij met veel hartelijkheid en eenparigheid beroepen te *Bunschoten*, onder de Clasſis van *Amersfoort*, in plaats van den Wel-Eerw. Heer JOAN DE STOPPELAAR, toen vertrokken naar *Schipluiden*, vervolgens naar *Goes*, en laatſtelijk naar *Gorinchem*, alwaar hij reeds voor jaren al te vroeg overleden is. Na in de Amersfoordſche Clasſis peremptoir geexamineerd te zijn door den Wel-Eerw. Heer THEODORUS AVINCK DU PRÉ, toen Predikant te *Zuilen*, thans nog waardigen Evangelie-Dienaar te *Hoorn*, wierd hij door denzelven den 6den October 1782 met 2 TIMOTH. IV: 5b., in den Heiligen Dienst te *Bunschoten* bevestigd en deed zijn intrede aldaar met *Hand.* XVI: 9, 10, doch zijn werk en verblijf waren van genen langen duur, want reeds den 20ſten April 1785 wierd hij, in plaats van THOMAS APPELS, toen vertrokken naar *Schoonhoven* en aldaar reeds voor lang overleden, door de Magiſtraat en Kerkenraad van *Tiel* tot eerſten Ordinairis-Leeraar in die Gemeente begeert en beroepen, zoodat hij, op verzoek van JACOB MAT-

THIAS

THIAS PETERSEN NEBBE, Predikant te *Baaren* en *Eembrug*, behoorlijk van Kerkenraad en Clasſis ontſlagen zijnde, den 15den Junij zijne beminde Buinſchoters vaartwel zeide met *Hand.* XX: 31, 32a., wordende den 3den Julij te *Tiel* bevestigd door bovengemelden zijnen broeder, F. J. VAN HARENCARSPEL, ſedert 1782 Predikant te *Nijmegen*, met *Hebr.* XIII: 17, aanvaardende aldaar zijnen dienst met *Epheſ.* III: 8. Den 29ſten October 1788 wierd hij te *Leeuwarden*, D°. WOLTERBEEK naar *den Haag* vertrokken zijnde, op het drietal geplaatst, met verzoek, om aldaar binnen zes weken te komen prediken, hetgeen aanſtonds met beleefde dankzegging door hem van de hand wierd gewezen. Zoo verkoos hij ook eene eenparige en door Hun Hoogmogende, de Heeren Staten-Generaal, volledig goedgekeurde beroeping van den 28ſten December 1792 naar *Maaſtricht* bekomen hebbende, in plaats van den gunſtig Emeritus verklaarden HENRICUS VOSKUIL, Profeſsor en Predikant aldaar, na rijp beraad, bij zijne geliefde Tielenaars te blijven, welk bedanken, onder anderen, door de Magiſtraat met een fraai geſchenk in zilver wierd vereerd; doch

toen hij den 29sten November 1796 alhier in de grootſte Gemeente wierd beroepen, vond hij zich tot volvaardige aanneming verpligt. Zijne losmaking bij den Kerkenraad en Claſſis van *Tiel*, op verzoek van meergemelden zijnen broeder, Predikant te *Nijmegen*, behoorlijk geſchied zijnde, welke daartoe was gequalificeerd door de Wel-Eerw. Heeren Predikanten T. J. G. VAN ESSEN en H. MENTES, nevens de Ouderling P. V. DORTH, door de grooten Kerkenraad daartoe gecommitteerd, nam hij den 19den Febr. 1797 met *Gal.* VI: 16 van de Tielſche Gemeente een aandoenlijk afſcheid, en wierd alhier op Zondag avond, den 5den Maart 1796, in de Nieuwe Kerk, bevestigd door zijnen ambtgenoot JACOB MEINHARD NOOTHOVEN, met *Hand.* III: 22b.: *Dien zult gij hooren in alles, wat hij tot u ſpreken zal.* Doende in diezelfde Kerk, op Woensdag avond daaraanvolgende, intrede met *Rom.* I: 15: *Alzoo hetgene in mij is, dat is volvaardig, om u ook, die te Rome zijt, het Evangelie te verkondigen.*

Den 15den September 1782 begaf hij zich in het huwelijk met Mejufvrouwe JOHANNA AARTZEN, oudſte dochter van nu wijlen den Heere WOUTER AARTZEN, in

in leven Schepen der ſtad *Alkmaar*, en Mejufvrouwe ELISABETH ENGELS, wordende dat huwelijk ingezegend te *Alkmaar*, door B. W. HULLESHEIM, toen oudſte Predikant aldaar; doch deze zijne Echtgenoote den 1ſten November 1800 alhier overleden zijnde, zoo als reeds vroeger alle de zes kinderen, van tijd tot tijd uit dezen echt geboren, meestal zeer jong, zoo te *Bunſchoten*, als te *Tiel*, te *Alkmaar*, en alhier door den dood weggerukt waren, zoo begaf hij zich den 21ſten October 1806 in een tweede huwelijk met Jonkvrouwe DINA CATHARINA ELISABETH FARRET, oudſte dochter van den Wel-Edelen Geſtrengen Heer en Mr. JOHAN PIETER FARRET, Oud-Wethouder &c. dezer ſtad, en wijlen Vrouwe SUSANNA CORNELIA GRAAFLAND, welk huwelijk alhier in de Oude Kerk wierd ingezegend door zijnen ſchoonbroeder DIRK PIETER FARRET, waardigen Evangelie-Dienaar te *Bennebroek*. Vijf kinderen zijn uit hetzelve voortgeſproten, als:

JOHAN PIETER, den 16 Nov. 1807.

FRÉDERICA JOHANNA, den 14 Julij 1809.

SUSANNA CORNELIA, den 12 Januarij 1811.

HEN-

HENDRIK ABRAHAM, den 13. Junij 1812, en

ALEXANDER RENÉ, 7 October 1814, alle alhier geboren; welke beide laatſte reeds overleden waren vóór zijn afſterven, hetwelk voorviel den 2den April 1817.

JOHANNES DE WIT, Predikant te *Zierikzee*, en

JOHANNES BOSMAN, Predikant te *Groningen*, wierden herwaards beroepen den 29ſten November 1796; doch zulks liep vruchteloos af.

1797. 242. ANTHONY VAN EYKEN, zoon van den Wel-Eerw. Heer WILLEM VAN EYKEN, welke 42 jaren Predikant is geweest te *Enkhuizen*, en van Mejufvrouw S. VAN DER HART, is geboren den 22ſten November 1756. Nadat hij te *Enkhuizen* en te *Lingen* zich tot de Akademiſche ſtudiën had voorbereid, heeft hij den tijd van ruim zes jaren het onderwijs genoten, eerst aan het Athenæum te *Lingen*, onder de Profeſsoren TEN OEVER, CAMPSTEDE, WYTHOF, SAMUEL en JAN JACOB MEYLING, als te *Leyden* onder de Hoogleeraren DE MOOR, HOLLEBEEK, GILLESEN, HOOGVLIET en SCHOLTEN.

Hij wierd in October 1778 in de Clas-

Clasſis van *Enkhuizen* geëxamineerd door den Wel-Eerw. Heer P. VLEK, Predikant te *Hoog-Carſpel*, en onder het getal der Proponenten aangenomen. Den 25ſten September 1779 beroepen zijnde te *Berkenwoude* en den *Achterbroek*, wierd hij, na alvorens in een extraordinair Clasſis, door D°. CORNELIS JAN VAN SEIST, toenmaals Predikant te *Oudewater*, peremptoir geëxamineert te zijn, den 2den Januarij 1780 in den H. Dienst aldaar ingezegend door zijn Vader, met *Spreuk.* III: 21—23, en aanvaardde dienzelfden dag zijn Dienstwerk met *Deut.* XXXII: 2 en 3a. Den 25ſten Maart 1782 te *Jisp*, onder de Clasſis van *Haarlem*, beroepen zijnde, en die beroeping aangenomen hebbende, nam hij, na behoorlijke losmaking, den 23ſten Junij daaraanvolgende, afſcheid met *Epheſ.* III: 14—17, en wierd den 7den Julij in de Gemeente te *Jisp* bevestigt door zijn Vader met *Levit.* XIX: 1, 2; doende des nademiddags zijne intrede met ZACH. VI: 15.

Den 8ſten November van datzelfde jaar wierd hij beroepen te *Deventer*, en nadat hij den 10den December in een extra Clasſis te *Haarlem*, en daags te voren van de Kerkenraad van *Jisp*

was

was losgemaakt, eindigde hij zijn Dienstwerk in die Gemeente den 22ſten December met *Openb.* III: 11b., 12, en deed zijne intrede te *Deventer* den 12den Januarij 1783, naar aanleiding van *Epheſ.* II: 19—22, zijnde bevestigt door zijn ambtgenoot L. A. GRAVEZANDE, met 1 TIM. IV: 16. Den 30ſten October 1787 wierd hij, om de toenmalige tijdsomſtandigheden, op herhaalde inſtantiën van gecommitteerden uit de Burgerij en Gilden, door Schepenen en Raden der ſtad *Deventer*, van zijnen Dienst aldaar ontſlagen, behoudens eer en goede naam.

Vervolgens den 16den Augustus 1789 te *Rhijnzaterwoude*, onder de Claſſis van *Woerden*, enz. beroepen zijnde, wierd hij weder door zijn Vader aldaar bevestigt den 27ſten September met *Hand.* X: 42, en deed dienzelfden dag zijne intrede met *Epheſ.* IV: 1, 2, 3. Den 3den Februarij 1795 ontving hij eene beroeping naar *Bloemendaal*, onder de Claſſis van *Haarlem*, voor welke hij zich verpligt vond op de vriendelijkſte wijze te bedanken. Den 24ſten Maart 1795 in zijnen vorigen dienst te *Deventer* hersteld zijnde geworden, nam hij afſcheid van zijne Gemeente te

Rhijn-

Rhijnzaterwoude den 21ſten Junij van datzelfde jaar uit *Pred.* XII: 13, 14, en hervattede kort daarop, den 12den Julij, zijn werk te *Deventer* met *Pſ.* LXXXV: 9, tot het einde. Den 17den Januarij 1797 alhier beroepen zijnde, volgde hij die roepſtem volvaardig op, en wierd den 18den Februarij daaraanvolgende van den Kerkenraad en Clasſis van *Deventer* losgemaakt, tot welks bevordering en introductie alhier gecommitteerd waren de Predikanten H. MENTES en Y. HOEFHAMER, benevens den Ouderling B. HOP. Den 26ſten Februarij nam hij van zijne Deventerſche Gemeente afſcheid, predikende uit 2 *Kor.* XIII: 11, en wierd den 12den Maart, te gelijk met J. RYSDYK TAKENS, in de Oude Kerk bevestigt door hun lieder ambtgenoot A. EVERAARS met *Hand.* IX: 25, 26, waarop hij den 15den Maart zijne intree-rede in de Nieuwe Kerk hield uit 2 *Kor.* IV: 5—7. Op den 26ſten Maart daaraanvolgende bevestigde hij zijnen ambtgenoot DIONYSIUS BREDERO, met JOH. XI: 9, 10.

Te *Rhijnzaterwoude* Predikant zijnde, trad hij in den echt met Mejufvrouw B. MUZELAAR, den 22ſten Aug. 1791: uit welk huwelijk eene zoon geboren

boren is, genaamd WILLEM PIETER, die, ruim een jaar oud zijnde, overleden is; en den 2den Febr. 1793 eene dochter, genaamd SYTJE ELISABETH.

243. JACOBUS RYSDYK TAKENS, zoon van den Wel Eerw. Heer . . . . TAKENS, Predik. aan den *Bergſchenhoek*, en Mejufvrouw s. RYSDYK, wierd aldaar geboren den 3den Mei 1752. Hij heeft nog twee broeders gehad, de eene te *Leyden* jong overleden, en de andere SIMON PETRUS, overleden als Predikant te *Batavia*, benevens eene zuſter, gehuwd met den Wel-Eerw. Heer AMOS LAMBRECHTS, Predikant te *Deutichem*. Nadat hij tot de Akademiſche leſſen was voorbereid, heeft hij eerst te *Groningen* en vervolgens te *Leyden* onderwijs genoten in alle die wetenſchappen, welke hem tot den dienst der Kerk noodig waren. Met lof Proponent geworden zijnde, en den predikdienst te *Delft* eenigen tijd voor een bejaarden Leeraar hebbende waargenomen, wierd hij beroepen te *Vinkeveen*, onder de Clasſis van *Utrecht*. Na aldaar eenigen tijd het herderwerk vervuld te hebben, wierd hij den 2den October 1782 beroepen naar de Gemeente van *Delftshaven*. Den 28ſten Oc-

October te *Vinkeveen*, en den 29ſten van de Clasſis van *Utrecht* van zijne betrekkingen ontſlagen zijnde, nam hij den 10den November afſcheid met 1 SAM. VII: 12. Hij deed zijne intrede te *Delfshaven* den 1ſten December, met *Exod.* III: 14, nadat hij des voormiddags was bevestigt door zijnen ambtgenoot GERARDUS MASMAN, met *Pſalm* CXXXIII geheel. Den 24ſten Augustus 1795 wierd hij beroepen te *Gouda*, welke beroeping hij aannam; nadat hij den 29ſten October bij den Kerkenraad van *Delfshaven*, en den 2den November bij de Clasſis van *Delft* en *Delfsland* losgemaakt was, nam hij den 8ſten November van zijne Gemeente afſcheid met JER. XVII: 16; en wierd den 22ſten derzelve maand te gelijk met zijn medeberoepenen H. VAN HASSELT te *Gouda* bevestigt door hunnen ambtgenoot J. DE VISSER, met MATTH. V: 16, en aanvaardde zijn dienstwerk aldaar met 2 *Kor.* I: 24b.

Den 17den Januarij 1797 wierd hij herwaards beroepen, en nadat hij zich verklaart had die beroeping te zullen opvolgen, wierden tot bevordering zijner losmaking en introductie alhier gecommitteerd de Predikanten A. KUYPER

en P. BROES, met den Ouderling P. VAN DORTH. Na den 20sten Februarij van de Kerkenraad en Clasſis van *Gouda* ontſlagen te zijn, nam hij den 25sten Maart daaraanvolgende afſcheid met 2 PETRI III: 18, en wierd alhier te gelijk met den medeberoepenen A. VAN EYKEN, den 12den Maart in de Oude Kerk bevestigt door hun ambtgenoot ABRAHAM EVERAARS, met *Hand.* IX: 25, 26, waarop hij, in diezelfde Kerk, den 17den daaraanvolgende, zijne intrede deed met JOH. XV: 14.

Den 2den April bevestigde hij, in de Nieuwezijds Kapel, D°. BERNHARD WILHELM ALTMANN, alhier beroepen tot Hoogduitsch Predikant, met 1 *Kor.* III: 4, enz.

Bij gelegenheid van eene kerkelijke bijeenkomst in het Diakonie-Weeshuis overleed hij zeer ſchielijk en onverwacht den 14den December 1804, nalatende eene bedroefde weduwe zonder kinderen, zijnde Mejufvrouw MARIA LAMBRECHTS, de zuster van D°. A. LAMBRECHTS bovengemeld, met welke hij, te *Vinkeveen* ſtaande, in het huwelijk trad, doch welke weduwe naderhand hertrouwd is met den Wel-Eerw. Heer ALBERTUS BRINK, Predikant te *Leeuwarden*,

den, weleer de ambtgenoot van haren overledenen man te *Delfshaven*, welke ook haar, na eene echtverbindtenis van flechts elf maanden, door den dood ontrukt wierd.

Behalve eenige bijzondere Leerredenen, over SADRACH, MESACH en ABEDNEGO, uit DAN. III, en 4 over het Tempelgezigt van JESAIA, Hoofdſt. VI. zien van hem het licht vijf predikatiën over den Brief van PHILEMON &c, en eene bij den aanvang der 19de eeuw, uitgeſproken in de Amſtel Kerk, op Donderdag avond, den 1ſten Januarij 1801, over *Pſalm* CXLV: 13, gedrukt bij J. VRIESE en J. A. SWALM, gr. 8°. Zijn afbeelding is in plaat uitgegeven.

244. DIONYSIUS BREDERO werd geboren te *Schiedam*, den 29ſten Mei 1752. Hij was de oudſte zoon van den Wel-Edele Heer FRANS BREDERO, en Vrouwe CATHARINA HAFNER: nadat hij in de ſtad zijner geboorte de gronden gelegd had voor de Akademiſche ſtudiën, ontving hij eerst te *Leyden*, en daarna te *Utrecht*, het onderwijs in die wetenſchappen, welke eenen Godgeleerden noodzakelijk zijn.

Aldus toegerust, werd hij den 12den Junij 1776, in de Eerw. Claſſis van *Amersfoort*, præparatoir geëxamineerd door den Wel-Eerw. Heer D. DE ROO,

Predikant te *Zuilen*, en met algemeen genoegen der geheele Vergadering tot het getal der Proponenten aangenomen.

Den 24ſten September in het jaar 1776 werd hij tot Predikant beroepen door de Gemeente van *Leerbroek*, onder de Eerw. Clasſis van *Gorinchem*, alwaar hij den 17den December 1776, door den Wel-Eerw. Heer A. J. CALLENFELS, Predikant te *Gorinchem*, peremptoir geëxamineerd werd, en zoo veel genoegen gaf, dat de ganſche Vergadering hem aan de Gemeente, die hem geroepen had, met vele zegenbeden heeft toegewezen. In die gemeente werd hij bevestigd den 12den Januarij 1777, door den Wel-Eerw. Heer S. VAN SOMMEREN BRANT, Predikant te *Vuren* en *Dalem*, met 2 TIM. IV: 2a., doende zijne intrede met *Rom.* XV: 30—33.

Van daar werd hij den 2den Maart 1778 beroepen te *Heer-Simonshaven* en *Biert*, onder de Eerw. Clasſis van *Voorne* en *Putten*, waar hij, na den 5den Julij 1778 van zijne Leerbroeker Gemeente affcheid genomen te hebben met *Hand.* XVIII: 11, bevestigd werd den 26ſten Julij 1778, door den Wel-Eerw. Heer LAURENTIUS BOOM, Predikant te *Brouwershaven*, met 2 *Kor.*

VIII:

VIII: 23, 24, in plaats van den oudſten gedeputeerden des rings van *Putten*, D°. J. VAN DER ZAAG, die daarvan, op verzoek, vrijwillig afſtand had gedaan. Hij deed zijne intrede met MATTH. V: 20. Als gecommitteerde uit de Eerw. Clasſis van *Voorne* en *Putten* naar de Synode van *Zuid-Holland*, gehouden in *'s Gravenhage*, heeft zijn Wel-Eerw. die Christelijke Vergadering den 9den Julij 1782 geopend met eene zeer gepaste Leerrede over *Pſ.* XC: 16.

Te *Noordgouwe* beroepen zijnde met eenparige ſtemmen, en den 25ſten Maart 1783 Clasſicaliter geapprobeerd, nam hij van de Gemeente van *Simonshaven* en *Biert* afſcheid den 29ſten Junij 1783, met 2 TIM. III: 13a., en werd te *Noordgouwe*, den 13den Julij, bevestigd door den Director JOANNES VAN DE VELDE, Predikant te *Zierikzee*, met JOH. IV: 34—38, en deed des namiddags met 1 *Kor.* III: 5—9 zijne intrede.

Vervolgens werd hij van daar naar *Sluis* in *Vlaanderen* beroepen den 7den Mei 1787, met eene bijna eenparigheid van ſtemmen; zijn Wel-Eerw. nam afſcheid van *Noordgouwe* den 2den September 1787, met PHIL. I: 27a., en

werd te *Sluis* in *Vlaanderen* bevestigd den 16den September 1787, door den Wel-Eerw. L. A. DE ROCHEFORT, Predikant aldaar, met 1 *Kor.* IV: 1, en deed ten zelfden dage zijne intrede met 1 *Kor.* II: 2. Ook in deze Gemeente, zoowel als in de vorige, genoot zijn Wel-Eerw. vele genoegens, tot dat in den jare 1794 die ſtad, door het verſchrikkelijk bombardement, bijna in een puinhoop verterende, het huis, door hem bewoond, met zijne goederen, waaronder ook zijne Bibliotheek, enz. eene prooi der vlammen werd. Deze rampſpoed deed hem beſluiten, om eene vervolgens op hem uitgebragte beroeping van *Dirksland*, geſchied den 22ſten September 1795, aan te nemen; hij nam afſcheid van de Gemeente van *Sluis* in *Vlaanderen*, den 15den November 1795, met *Kol.* IV: 18b., en werd te *Dirksland* bevestigd, door den Wel-Eerw. Heer JAK. DE CANTER, Predikant te *St. Anna ter Muiden*, bij vrijwilligen afſtand van D°. WILH. VAN WAENEN, Predikant te *Stad aan 't Haringvliet*, met 2 *Kor.* V: 14, waarop hij zijne intrede deed met MATTH. VII: 24—27.

In die Gemeente verbleef zijn Wel-

Eerw.

Eerw. met veel genoegen en zegen, tot dat hij den 17den Januarij, in den jare 1797, herwaards werd beroepen; om zijne losmaking bij de Gemeente van *Dirksland* en de Eerw. Clasſis van *Voorne* en *Putten* te bevorderen, wierden gecommitteert de Predikanten A. VERBURG en J. H. COERMAN, benevens de Ouderling J. VAN LOO; daarop is zijn Wel-Eerw. den 26ſten Maart 1797, in eene Clasſis Contracta, gehouden te *Stad aan 't Haringvliet*, op verzoek van D°. L. SLOTEMAKER, Predikant te *Middelharnis*, daartoe door bovengemelde Commisſie, namens den Kerkenraad van *Amſterdam*, gequalificeerd, na vertooning van zijne dimisſie bij den Kerkenraad van *Dirksland*, behoorlijk gedimitteerd, en met zegenbede aan de Gemeente van *Amſterdam* toegewezen. Van *Dirksland* nam hij affcheid den 12den Maart 1797 met *Pred.* XII: 13, en werd alhier bevestigd den 26ſten Maart 1797 door zijnen Ambtgenoot, den Wel-Eerw. Heer A. VAN EYKEN, met JOH. XI: 9, 10; waarop hij den 29ſten daaraanvolgende zijne intrede deed met *Kol.* II: 6.

Den 30ſten Julij 1797 bevestigde hij,

in de Oude Kerk, zijnen Ambtgenoot JACOBUS TEN BOSCH, met PAULUS taal, 1 *Kor.* I: 23a.

Hij is gehuwd geweest met Mejufvrouw JOHANNA GEERTRUY VAN VLISSINGEN, die, in het jaar 1808, hem door den dood ontrukt werd, bij welke hij negen kinderen verwekte, waarvan ten tijde van zijn overlijden, hetwelk voorviel op den 27ſten Mei 1813, nog twee Zonen en eene Dochter, nevens acht Kleinkinderen, in leven waren.

245. BERNHARD WILHELM ALTMANN is den 27ſten September 1760 te *Teckelenburg*, de hoofdplaats van een Graafſchap van dien naam, voormaals onder het Pruisſiſche gebied, geboren, van niet onaanzienlijke en Godvruchtige Ouders. Zijn Vader was JOHANN LEONARD ALTMANN, Koninklijke Ambtenaar in de voornoemde ſtad, overleden in het jaar 1790; zijne Moedes DOROTHEA ELIZABETH SNETHLAGE, uit een oud Priesterlijk geſlacht, door de SNETHLAGEN en NOORDBEEKEN zeer beroemd, afkomſtig, heeft dezen haren zoon overleefd, en is eerst in het jaar 1813, tachtig jaren oud zijnde, geſtorven.

De-

Dewijl zijne waardige Ouderen van zijne vroege jeugd af aan eene bijzondere lust voor de letteroefeningen in hem beſpeurden, bezorgden zij hem op de Latijnſche ſchool in zijne geboorteſtad. Nadat hij die lagere ſcholen met lof had doorgeloopen, werd hij naar *Lingen* gezonden, terwijl zijne Ouders hem aan de Regtsgeleerdheid wilden toeweiden. Doch al ras openbaarde zich bij hem ſterken trek naar de Godgeleerde wetenſchappen en den Evangelie-dienst, hetwelk ook de goedkeuring van zijne Ouders wegdroeg. Hij oefende zich dan nog twee jaren te *Lingen* in die wetenſchappen, welke voor den Godgeleerde onontbeerlijk zijn, onder de Hoogleeraren JO. CAMPSTEDE, J. H. MEILING en R. T. WITHOF.

Na dit tijdsverloop meenden zijne Ouders hem na eene andere Hooge School in *Duitschland* te zenden, om aldaar zijne letteroefeningen tot den Evangeliedienst te voltooijen. Men had toch geene andere denkbeelden, dan om hem voor zijn Vaderland tot den Leeraarsſtand op te leiden. Dan een zamenloop van omſtandigheden werd, in het plan van God, oorzaak, dat hij aan

de Hooge School te *Groningen* kwam en zoo voor de Gemeente Gods in ons Vaderland werd gevormd.

Drie jaren verkeerde hij met roem aan die Hooge School en genoot aldaar het onderwijs van de toen aldaar levende Hoogleeraren, bijzonder in de Godgeleerdheid, namelijk F. A. WIDDER, T. LUBBERS en G. KUYPERS.

Wel toegerust tot het Evangeliedienstwerk, gaf hij zich, in het jaar 1784, bij de Clasfis van *Amſterdam* aan tot het præparatoir examen, gelijk hij dan ook dat onderzoek onderging en den 5den April 1784, met algemeene goedkeuring en lof, tot den Heiligen Predikdienst werd toegelaten, geëxamineerd zijnde door den Wel-Eerw. Heer J. SMITS, Predikant alhier. Hij kreeg aanleiding, om voor den zeer waardigen D°. A. BECOL den Predikdienst in deze Gemeente waar te nemen, gelijk hij dan ook gedurende een jaar deed. Nabij het einde van dat jaar begon hij uit te zien na eene vaste ſtandplaats, en liet tot dat einde, de eerſte en eenige reis van zijn leven, in eene herderlooze Gemeente, zijne gaven hooren, namelijk te *Nieuwveen*, onder de Clasfis

ſis van *Woerden* en *Overrhijnland*, met dat gevolg, dat hij aldaar beroepen werd. Dien ten gevolge nam hij den 1ſten Mei 1785, in de Oude Kerk, in die betrekking, waarin hij een jaar tot de Gemeente van *Amſterdam* geſtaan had, afſcheid van dezelve met het 20ſte en 21ſte vers uit den brief van JUDAS: *Maar geliefde, bouwet gij u zelven op uw allerheiligſt geloove, biddende in den Heiligen Geest. Bewaart u zelven in de liefde Gods, verwachtende de barmhartigheid onzes Heeren* JEZUS CHRISTUS *ten eeuwigen leven.*

Na dat hij wederom met lof in de Clasſis van *Woerden* en *Overrhijnland* het peremptoir examen had doorgeſtaan, werd hij den 12den Junij van dat jaar te *Nieuwveen* bevestigd door Dᵘ. OLUWEN, Predikant te *Sluipwijk*, met de woorden uit MALEACHI's Godſpraak, Hoofdſt. I: 11.

Hij deed des nademiddags zijne intrede met de vermaning van JACOBUS, in zijnen Brief, het eerſte Hoofddeel, het laatſte gedeelte van het 21ſte vers: *Ontvangt met zachtmoedigheid het woord, dat in u geplant wordt, hetwelk uwe zielen kan zalig maken.*

Al-

Aldaar arbeidde hij met lust en zegen omtrent tien jaren, wanneer hij tot Herder en Leeraar naar de Gemeente van *Limmen*, onder de Clasſis van *Haarlem*, werd beroepen. Doch na alles wel overwogen te hebben, bedankte hij, vooral op aandrang van zijne geliefde Gemeente van *Nieuwveen*, voor die beroeping en verbond zich op nieuw aan dezelve den 19den April van dat jaar, met PAULUS woorden, in zijnen Brief aan de Philippenſen, Hoofdſt. I: 8—11.

Den 17den Januarij 1797 wierd hij beroepen tot Hoogduitsch Predikant in de Gemeente alhier, en nam die beroeping aan.

Terwijl tot zijne losmaking van de Gemeente van *Nieuwveen* en de Clasſis van *Woerden* en *Overrhijnland* en tot zijne inſtallering in deze Gemeente en bij de Clasſis van *Amſterdam* benoemd waren de Wel-Eerw. Heeren P. MEYBOOM en A. LE GRAND, met den Ouderling P. VAN DORTH, waarop hij den 14den Maart 1797 van de Gemeente van *Nieuwveen* en de Clasſis van *Woerden* en *Overrhijnland* wierd losgemaakt. Den 19den Maart nam hij met veel aandoening afſcheid te *Nieuwveen*

veen met PAULUS woorden, *Eph.* VI: 23, 24. *Vrede zij den broederen, en liefde met geloove, van God den Vader, en den Heere* JEZUS CHRISTUS. *De genade [zij] met alle degenen, die onzen Heere* JEZUS CHRISTUS *liefhebben in onverderfelijkheid. Amen.*

Den 2den April werd hij te *Amſterdam* bevestigd in de Nieuwezijds Kapel, door D°. J. RYSDYK TAKENS, met 1 *Kor.* III: 4, en deed den 5den April zijne intrede in diezelfde Kerk met *Col.* I: 28, 29.

De Gemeente heeft zich niet lang in zijnen Evangelie-arbeid mogen verheugen. Hij is reeds den 19den October 1808 in den ouderdom van ruim 48 jaren overleden. Behalve dat alle zijne Ambtgenooten van zijn overlijden met veel aandoening gewag gemaakt hebben, heeft D°. NOOTHOVEN eene opzettelijke lijkrede over hem gehouden met *Spreuk.* X: 7a. *De gedachtenisſe des regtvaardigen zal tot zegeninge zijn.* En vooral D°. C. G. S. BEGEMANN, in de Hoogduitſche taal, over JOH. XI: 11a. *En daarna zeide hij tot haar:* LAZARUS *onze vriend ſlaapt*, welke Leerrede in het Nederduitsch vertaald, nog in dat zelfde jaar in druk is uitgegeven.

Den

Den 25ſten Maart 1793 was hij in den echt verbonden met Mejufvrouw ANNA WILHELMINA BUDDINGH, uit welk zeer gelukkig huwelijk zijn voortgeſproten twee Dochters, DOROTHEA ELISABETH en ANNA WILHELMINA, welke nog beide in leven zijn.

246. JACOBUS TEN BOSCH, geboren te *Utrecht*, den 1ſten October 1759, paſſeerde de lage ſcholen in zijne geboorteſtad, ſtudeerde vervolgens aldaar op de hooge ſchool in de voorbereidende wetenſchappen, onder de beroemde Hoogleeraren SAXE, RAU, SEGAAR, ROSSYN en TYDEMAN, en in de Godgeleerdheid onder de Profeſſoren G. BONNET, F. BURMAN en J. A. VOS.

Op den 14den Augustus 1781 wierd hij in de Claſſis van *Utrecht* præparatoir geëxamineerd door D°. HENRICUS DE HAAN HUGENHOLTZ, toen Predikant te *Jutphaas*, en tot den openbaren Predikdienst toegelaten.

Reeds den 13den September werd hij beroepen in de *Avezathen*, in plaats van D°. E. J. POST, die naar *Elburg* vertrokken was, en na op den 14den November in de Claſſis van *Thiel* peremptoir geëxamineerd te zijn door den Wel-Eerw. Heer B. D. MARTINI, Predikant

kant te *Zoelen*, door dezen zijnen Examinator in den dienst der Gemeente bevestigd op den 6den Januarij 1782, met de woorden van PAULUS, 1 *Kor.* XVI: 10, 11a., doende deszelven daags zijne intrede met NEH. II: 20a.

Op den 27sten Augustus 1789 werd hij beroepen te *Elst*, in de *Over-Betuwe*, onder de Clasfis van *Nijmegen*, in plaats van D°. C. PULL, die naar *Purmerend* beroepen was, en nadat hij van de Gemeente van de *Avezathen*, en van de Clasfis van *Thiel* was losgemaakt, nam hij den 25sten October zijn affcheid met de woorden van PAULUS, 2 *Kor.* VI: 1.

Op den 8sten November wierd hij door D°. PULL bevestigd met *Hand.* XV: 26, en begon zijnen dienst aldaar met JOB. XXVIII: 28.

Hij bedankte voor eene beroeping te *Brouwershaven*, in Januarij 1797.

Den 30sten Mei deszelven jaars werd hij hier beroepen in plaats van D°. ABSOLOM VERBURG, die overleden was, wordende tot zijne introductie in de Gemeente gecommitteerd de Wel-Eerw. Heeren VAN HARENCARSPEL en MEYBOOM, benevens den Ouderling H W. QUACK.

Na op den 6den Julij van de Gemeente van *Elst*, en daags daaraan van de Clasſis van *Nijmegen* losgemaakt te zijn, nam hij affcheid van de Gemeente met *Openb.* III: 3a.

Op den 30ſten Julij in de Oude Kerk alhier bevestigd zijnde door zijnen Ambtgenoot D°. BREDERO, met de woorden van PAULUS 1 *Kor.* I: 23a., deed hij Woensdag daaraan, den 2den Augustus, zijne intrede met 1 JOH. IV: 8b., 9, 10, 11, des avonds in de Nieuwe Kerk.

JODOCUS HERINGA ELIZA'S ZOON, Theol. Doct. en Predikant te *Utrecht*, wierd alhier beroepen den 28ſten November 1797; doch dit liep vruchteloos af.

1798. 247. FRANCISCUS FOCK wierd geboren op het fort *Loeveſtein*, den 27ſten November 1755. Zijne Ouders waren de Wel-Eerw. Heer PETRUS FOCK, Predikant aldaar, en Mejufvrouw WYNANDINA MAGTILD BUSCHMAN, hij heeft nog in leven eene zuster, gehuwd met den Wel-Eerw. Heer JOHANNES VAN DIEPEN, Predikant te *Babilonienbroek* en *Hill* bij *Heusden*.

Na dat hij door zijnen Vader in de beginſelen der Latijnſche en Griekſche taal

taal onderwezen was, en nog twee en een half jaar het onderwijs op de Latijnſche School te *Gorcum* genoten had, vertrok hij naar *Leyden*, alwaar hij den tijd van zes jaren, zoowel in de voorbereidende wetenſchappen als in de H. Godgeleerdheid ſtudeerde, onder de Profeſſoren SCHULTENS, HOLLEBEEK, GILLISSEN, SCHOLTEN, HOOGVLIET, VAN DE WYNPERSSE, VALCKENAER en RUHNKENIUS. Dus toegerust, wierd hij den 3den Sept. 1776, in de Clasſis van *Gorinchem*, præparatoir geëxamineerd door den Wel-Eerw. Heer DRUBBELS, Predikant te *Werkendam*, en onder het getal der Proponenten aangenomen. —— Den 5den Dec. van dat jaar beroepen tot Predikant te *Tricht*, in den Lande van *Buuren*, wierd hij, na vooraf peremptoir geëxamineerd te zijn, door zijnen Vader bevestigt den 6den April 1777, met 1 *Chron.* XXVIII: 9 en 10, en deedt dienzelfden dag aldaar zijne intrede met 1 *Kon.* VIII: 57. Vervolgens wierd hij beroepen tot Predikant te *Asperen*. Hij nam affcheid van de Gemeente te *Tricht* den 16den October 1785, met *Philipp.* I: 27, en wierd te *Asperen* bevestigd den 23ſten dito, door den Wel Eerw. Heer JOHANNES

CLAESSEN, Predikant te *Leerdam*, met TIT. II: 7, 8; doende zijne intrede met *Pſ.* CXXII: 8, 9. In het jaar 1789 wierd hij bijna gelijktijdig beroepen te *Zierikzee* en te *Delftshaven*, bij de laatstgenoemde nam hij de beroeping aan, en nam zijn affcheid van de Gemeente van *Asperen* den 18den October met *Rom.* XIV: 12. Hij wierd te *Delftshaven* bevestigd den 25ſten October, door zijn ambtgenoot, de Wel-Eerw. Heer JAC. RYSDYK TAKENS, met JES. LXII: 6, 7; doende zijne intrede met *Pred.* XII: 11.

Vervolgens beroepen te *Gouda*, nam hij van de Gemeente van *Delftshaven*, den 30ſten April 1797, affcheid met *Deut.* VIII: 11a., en wierd den 14den Mei daarop bevestigd te *Gouda*, door zijnen ambtgenoot . . . COUPERUS, met 2 TIM. I: 13, waarop hij een aanvang van zijn Dienstwerk maakte met 2 *Kor.* VI: 1, 2.

Den 2den Januarij 1798 wierd hij alhier beroepen; tot zijne losmaking en introductie alhier wierden gecommitteert de Predikanten H. RIETVELD en B. W. ALTMANN, benevens den Ouderling J. F. LOTZE. Hij nam, na behoorlijk ontſlag van den Kerkenraad van *Gouda*, en van

de

de Classis van *Gouda* en *Schoonhoven*, zijn affcheid te *Gouda* den 11den Maart 1798, met 2 *Kor.* XIII: 11, en wierd alhier bevestigd in de Nieuwe Kerk, den 18den Maart 1798, door zijnen ambtgenoot J. J. CREMER, met *Luk.* XII: 42—44; doende zijne intrede den 21sten Maart in diezelfde Kerk, met 2 *Kor.* V: 10a. — Hij bevestigde den 8 Maart 1818 des avonds in de Oude Kerk zijn ambtgenoot ABRAHAM HENDRIK TER HOEVEN, van *Leeuwarden* herwaarts beroepen, met MATTH. XXVIII: 18—20.

Te *Tricht* Predikant zijnde, is hij gehuwd met Mejufvrouw ADRIANA VAN EVERDINGEN, die in den jare 1809 is overleden, hem nalatende eenen zoon, GERARDUS HUBERTUS, thans wonende te *Middelburg*.

Behalve eenige Verhandelingen, in de Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, uitgesproken, en eene Voorrede voor EWALDS *Opvoeding van het Menschdom*, is er van hem niets in het licht verschenen.

Zijn afbeelding gaat in plaat uit.

JOHANNES RUTGERS, Predikant te *Groningen*, wierd herwaarts beroepen den 23sten Februarij 1802; doch dit liep vruchteloos af.

1802. 248. ARENT VAN YSENDYK, geboren te *Amſterdam*, den 25ſten Februarij 1759, paſſeerde de Triviale Scholen alhier in zijne geboorteſtad, ſtudeerde vervolgens te *Utrecht*, onder de Hoogleeraren SAXE, SEGAAR en RAU, in de Talen en Geſchiedenisſen, ROSSYN en TYDEMAN, in de Wijsbegeerte, en in de Godgeleerdheid onder G. BONNET en J. A. VOS.

Een en twintig jaren oud zijnde, werd hij den 2den October 1780 alhier in de Clasſis præparatoir geëxamineerd door D°. NIEUWSTAD, toen Predikant te *Hilverſum*, en onder het getal der Proponenten aangenomen.

Zeven dagen daarna, den 9den October, werd hij eenparig beroepen te *Woudenberg*, onder de Clasſis van *Amersfoordt*, in plaats van D°. C. VAN ROSSEM; die naar *Pynacker* vertrokken was. Nadat hij den 15den December peremtoir geëxamineerd was in de Clasſis van *Amersfoort*, door D°. SEGAAR, toen Predikant aan *de Vuurſche*, is hij den 7den Januarij 1781 in den dienst zijner Gemeente bevestigd door D°. A. VOORDUIN, Predikant te *Rotterdam*, met 1 *Kor.* I: 23, 24; doende des na-

nademiddags zijne intrede met JEREMIA I: 6, 7.

Den 30sten Sept. van dat jaar werd hij eenparig beroepen te *Nieuwerkerk* aan den *Yssel*, onder de Clasfis van *Gouda* en *Schoonhoven*, in plaats van D°. C. KUIPERS; doch bedankte den 10den October beleefd voor die beroeping, en verbond zich weder op nieuw aan zijne Gemeente met eene Leerrede over 1 *Kor.* XVI: 7.

Den 31sten October werd hij eenparig beroepen te *Wageningen*, in plaats van D°. J. VAN VOORST, die vertrokken was naar *Zierikzee*. Deze beroeping aangenomen hebbende, heeft hij, na alvorens door D°. H. KOOT, toen Predikant te *Amersfoordt*, van zijne Gemeente en de Clasfis te zijn losgemaakt, den 13den Januarij 1782 deze Gemeente vaarwel gezegd met eene Leerrede over *Hand.* XXI: 14; wordende 14 dagen daarna, den 27sten Januarij, te *Wageningen* in den H. Dienst bevestigd, door zijnen Ambtgenoot H. GRYP, met eene Leerrede over *Hebr.* XIII: 17; aanvaardende des nademiddags zijn Dienstwerk met *Col.* IV: 3a.

Den 3den Dec. 1787 werd hij beroepen in de Gemeente van *Deventer*.

Nadat dit beroep door hem was aangenomen, is hij den 5den Februarij van het volgend jaar, door zijnen Ambtgenoot D. TENDALL, van zijne Gemeente, en den volgenden dag van de Classis losgemaakt: nam daarop affcheid van zijne *Wageningers*, den 17den Februarij 1788, met *Deut.* XXX: 19, werd den 24sten dito te *Deventer* in het Dienstwerk ingezegend door Dº. S. H. VAN DIEST, Predikant te *Bathmen*, en aanvaardde des nademiddags zijn Dienstwerk met JES. LV: 12, 13.

Den 19den Sept. 1793, ontving hij eene eenparige beroeping van *Hoorn*, doch bedankte, den 2den October, zeer beleefd voor dezelve, en verbond zich weder, den 16den dito, aan zijne Gemeente, in eene Leerrede over 2 *Kor.* VI: 1.

Den 24sten Maart 1795 is hij door de toenmalige Regering van *Deventer*, bij gelegenheid der herstelling van de in den jare 1787 geremoveerde Predikanten, als Leeraar van de Gemeente van *Deventer* ontslagen.

Den 21sten Julij van dat jaar is hij eenparig beroepen te *Genemuiden*, onder de Classis van *Campen*, in plaats van Dº. A. MIDDENDORP, die naar

Steen-

Steenwijk vertrokken was, alwaar hij ſpoedig daarna, den 16den Auguſtus, bevestigd is door zijnen Zwager A. EVERAARS, toen Predikant te *Schipluiden*, met eene Leerrede over JOH. IV: 34; doende des nademiddags zijne intrede met MATTH. XXVIII: 20.

Nog geene twee maanden aldaar geweest zijnde, werd hij den 13den October eenparig beroepen in de ſtad *Heusden*, dan vond zich verpligt voor die beroeping vriendelijk te bedanken, en verbond zich daarop den 8ſten Nov. weder aan zijne Gemeente.

Een jaar daarna, den 4den October 1796, ontving hij een beroep van *Amersfoordt*, in plaats van D°. J. H. VAN DE WYNPERSSE, vertrokken naar *den Haag*. Dit beroep werd door hem den 22ſten van die maand aangenomen. Nadat hij door D°. J. RUTGERS, toen Predikant te *Campen*, den 14den Nov. van zijne Gemeente, en den 21ſten van de Clasſis was losgemaakt, en op den 27ſten Nov. zijn affcheid gepredikt had, is hij den 4den Dec. in het H. Dienstwerk bevestigd door zijnen Ambtgenoot C. PHILIPPO, met eene Leerrede over 1 *Kor.* III: 5b., 6; makende dienzelfden dag, des avonds, eenen aanvang

van zijn werk met eene Leerrede over JOH. XVII: 9b.

Den 29ſten Mei van het volgende jaar 1797 is hij weder op de hartelijkſte wijze beroepen in zijne oude *Deventerſche* Gemeente, in plaats van D°. A. VAN EYKEN, die vertrokken was naar *Amſterdam:* dan, vondt zich verpligt, in dien tijd, bij zijne Gemeente te *Amersfoordt* te blijven, en heeft zich daarom den 18den dito weder aan zijne Gemeente verbonden.

Den 6den Augustus van dat jaar werd hij ook weder eenparig beroepen in de Gemeente te *Hoorn*, in plaats van D°, E. M. ENGELBERTS, die Emeritus geworden was, doch vond zich verpligt ook ditmaal voor deze beroeping te bedanken, en verbond zich daarom weder aan zijne Gemeente den 20ſten van die maand, in eene Leerrede over JESAIA XLV: 24a.

Den 11den April 1800 is hij beroepen in de Gemeente te *Zwolle*, in plaats van D°. P. J. VAN COUWENBERG, die overleden was; welk beroep door hem den 2den Mei werd aangenomen. Nadat hij den 23ſten Junij door zijnen Ambtgenoot J. WILDSCHUT van de Gemeente, en den 24ſten van de Clasſis

was

was losgemaakt, nam hij van die Gemeente den 29ſten Junij affcheid, met eene Leerrede over 2 PETRI III: 18. Hij wierd den 13den Julij, door zijnen Ambtgenoot M. SMIT, in het Dienstwerk ingezegend, met eene Leerrede over JOH: XXI: 15—17; makende den 15den Julij eenen aanvang van zijn werk met JOH. VII: 46b.

Den 21ſten Mei 1801 werd hij eenparig beroepen in de Gemeente van *Groningen*, in plaats van D°. H. SYPKENS, benoemd tot Hoogleeraar in de Oosterſche talen, doch oordeelde zich verpligt den 5den Mei, op eene beleefde wijze, voor die beroeping te bedanken, en verbond zich den 7den weder aan zijne *Zwolſche* Gemeente.

Den 30ſten Maart 1802 werd hij alhier beroepen, in de plaats van D°. E. P. G. VAN ESSEN, die overleden was; wordende tot zijne losmaking en introductie in de Gemeente gecommitteerd de Wel-Eerw. Heeren J. RYSDYK TAKENS en H. VAN HASSELT, benevens de Ouderling J. T. HOOFT. Na alvorens door zijnen Ambtgenoot W. CARP van de Gemeente en Clasſis te zijn losgemaakt, nam hij den 6den Junij affcheid van zijne *Zwolſche* Gemeente, met eene Leer-

rede over PHIL. I: 27. Den 13den werd hij alhier in de Oude Kerk bevestigd door zijnen Ambtgenoot en Zwager A. EVERAARS, met eene Leerrede over MARC. XVI: 15, en deed daarop den volgenden Woensdag, den 16den, zijne intrede in de Nieuwe Kerk, met eene Leerrede over 2 *Kor.* XIII: 13.

Den 7 November 1813 bevestigde hij, des avonds, in de Oude Kerk, zijn ambtgenoot R. J. VAN DER MEULEN, met 1 *Kor.* III: 11—15.

Den 19den Junij 1786, trad hij in het Huwelijk met Mejufvrouw AMENA GEERTRUIDA EVERAARS, dochter van den Wel-Eerw. Heer H. EVERAARS, Predikant te *Aarlanderveen*, uit welk Huwelijk, behalve eenen zoon, die dood ter wereld kwam, zes kinderen verwekt zijn, welke door 's Hemels gunstig beſtel allen nog in leven zijn.

JOANNA HENRICA CATHARINA, geb. 25 Jan. 1791.

HENRICUS ELIAS, geb. 13 April 1793.

ELIAS GERARD, geb. 7 Mei 1795.

ABRAHAM, geb. 31 Aug. 1797.

CORNELIS LUCAS WILLEM, geb. 30 Julij 1799.

JOANNA MAGDALENA, geb. 13 Oct. 1805.

Den 21ſten April 1816 had hij het ge-

genoegen zijn oudſte zoon HENRICUS ELIAS, beroepen tot Predikant te *Zeist*, onder de Eerw. Claſſis van *Amersfoordt*, met oplegging der handen, in den H. Dienst in te zegenen, met 1 *Kor.* IV: 1, 2, terwijl de bevestigde denzelfden dag zijn H. Dienstwerk aanvaardde met 1 *Kor.* II 23.

Zeer onverwacht overleed hij den 3 Junij 1818, te *Zeist*, ten huize van zijn Zoon, alwaar hij ongeſteld geweest zijnde, in hoop op verdere herſtelling en volkomene genezing zich bevond.

Zijn afbeelding is in plaat uitgegeven.

249. WILHELM BROES, Zoon van den Wel-Eerwaarden Heer PETRUS BROES, in leven de 20ofte Predikant alhier, en Mejufvrouw JOHANNA BROUWER, wierd geboren den 19den October 1766. Nadat hij de Latijnſche Scholen alhier had gepasſeerd, en tot het Akademisch onderwijs voorbereid was, maakte hij in den tijd van een en een half jaar gebruik van de Leſſen der Heeren VAN NUIS KLINKENBERG, in de Theologie, TOLLIUS, in de Griekſche en Latijnſche Letteren, en WYTTENBACH, in de Philoſophie, alle Hoogleeraren aan het *Athenæum Illustre* ter dezer ſtede, en vertrok vervolgens naar 1807.

naar *Leyden*, alwaar hij verder het onderwijs genoot zoowel in de Voorbereidende Wetenſchappen als in de H. Godgeleerdheid der Profeſſoren VAN DE WYNPERSSE, in de Philoſophie; PESTEL, in het Jus Naturæ; SCHULTENS, in de Oosterſche Talen; RUHNKENIUS, VALCKENAER en LUZAC, in het Latijn en Grieksch; GILLESEN, HOLLEBEEK, BOERS, BROES, TE WATER en RAU, in Theologie, Kerkelijke Historie, enz.

Dus voorbereid tot het Dienstwerk, wierd hij den 12den April 1790, in de Clasſis van *Amſterdam* præparatoir geexamineerd door den Hoog-Eerw. Heer JACOB VAN NUIS KLINKENBERG, en met volle ruimte tot den openbaren Predikdienst toegelaten —— vervolgens wierd hij door den Hoog-Edelen Geb. Heer A. J. BARON TORCK, Vrijheer van *Roosſendaal*, *Voorſchoten* en *Veur*, &c., met de Collatie te *Voorſchoten* begunſtigd, en den 11den Junij kerkelijk beroepen. Nadat hij præremptoir was geexamineerd in de Clasſis van *Leyden*, door den Wel Eerw. Heer J. F. MOLTZER, Predikant te *Leyden*, wierd hij door zijnen vader aldaar in het H. Dienstwerk bevestigd den 1ſten Augustus 1790, met JAC. V: 19, 20, en deedt zij-

zijne intrede met 2 *Cor.* XIII: 9; niet lang daarna wierd hem de Collatie door zijne Doorluchtige Hoogheid, WILLEM DE V., *Prinſe van Oranje*, &c., als Predikant te *Breda* opgedragen, maar vondt zich verpligt, op eene beleefde wijze, voor die gunſtige offerte te bedanken.

In het jaar 1797, den 3den April, wierd hij beroepen te *Zutphen*. Hij nam te *Voorſchoten* afſcheid den 5den Junij, zijnde de tweede Pinkſterdag, met *Hand.* XX: 32, en wierd den 18den Junij, te gelijk met D^r. J. VAN DER LINDEN, bevestigd door zijnen Ambtgenoot DIRK VAN WULLEN, met 2 *Kor.* VI: 1, 2; doende dezelfde dag zijne intrede met de laatſte woorden van MATTH. XVII: 5c., ruim drie jaren daarna, in de maand November 1800, kreeg hij eene wettige beroeping naar de Gemeente te *Dordrecht*, in plaats van den Wel-Eerw. Heer J. BRAND VAN SOMEREN; doch vondt zich weder, na rijp beraad, verpligt, daarvoor vriendelijk te bedanken.

In het jaar 1802, den 25ſten Sept., te *Leyden* beroepen zijnde, nam hij den 21ſten Nov. van zijne *Zutphenaren* afſcheid met *Hand.* II: 42a., en wierd den 5den Dec. aldaar bevestigd door zij-

zijnen Ambtgenoot NICOLAAS SCHOTSMAN, met 2 *Kor.* III: 6a., en deedt denzelfden dag zijne intrede met JOH. III: 30.

Den 3den Nov. 1807 wierd hij herwaarts beroepen; tot zijne losmaking en introductie wierden gecommitteerd de Predikanten N. G. VAN BLYENBURGH en B. W. ALTMANN, benevens den Ouderling L. LAUVERHEK. Te *Leyden* predikte hij, na van de Kerkenraad en Clasis behoorlijk te zijn losgemaakt, affcheid met de woorden van PAULUS, 1 *Thesf.* V: 25: *Broeders! bidt voor ons*, en wierd den 31ften Januarij 1808 alhier in de Nieuwe Kerk bevestigd, door zijnen Ambtgenoot Do. JOHANNES VISCH, met *Pf.* XLV: 4, waarop hij den 3den Februarij, in diezelfde Kerk, zijne intrede deedt met 1 *Thesf.* III: 11.

Hij bevestigde den 21 Mei 1815 des avonds in de Nieuwe Kerk zijn ambtgenoot WILLEM CHRISTIAAN VAN MANEN, van *Dordrecht* herwaarts gekomen, met 2 *Kor.* VIII: 23b. *Een eere van Christus.*

Te *Voorschoten* Predikant zijnde, trad hij den 26ften Sept. 1791 in het Huwelijk met Mejufvrouw ANNA MARIA

VAN

VAN HEEKEREN, uit welke Echt geene kinderen verwekt zijn.

Behalve een paar kleinigheden, heeft hij uitgegeven drie Bundels Predikatiën, *over het inwendig bewijs voor de waarheid der Evangeliſche Geſchiedenis*, en een viertal Hiſtoriſche Leerredenen.

250. RYNHARD JAN VAN DER MEULEN, oudſte zoon van Mr. PETRUS VAN DER MEULEN en CLARA HENRICA TRAKANEN, geboren te *Yſſelſtein*, den 9 Dec. 1768, paſſeerde aldaar de Triviale Scholen. In Sept. 1784 vertrok hij naar 's Lands Hoogeſchool te *Utrecht*, en genoot aldaar het onderwijs in de voorbereidende Wetenſchappen van de Hooggeleerde Heeren Profeſſoren RAU, SEGAAR, SAXE, HENNERT, ROSSYN, TYDEMAN en BROWN, en in de Heilige Godgeleerdheid van de Profeſſoren ROYAARDS, doch vooral van GISB. BONNET. 1813.

In Maart 1792 præparatoir geëxamineerd en tot den openbaren Predikdienst toegelaten zijnde, werd hij, kort daarop, door de Hooggunſtige diſpoſitie van Zijne Doorluchtige Hoogheid, den Heere *Prinſe van Oranje en Naſſau*, beroepen te *Yſſelſtein*, in plaats van de Wel-Eerw. Heeren DE HAAN HUGEN-

GENHOLTZ en J. ROSTERK, die beide op een halve beurt geſteld wierden, en den 5den Auguſtus van datzelfde jaar, aldaar door de Hooggeleerde Heer Profeſſor G. BONNET bevestigd, met 1 *Theſſ.* V: 24a. *Die u roept, is getrouw.* —— Hij aanvaardde in het namiddag-uur zijn Heilig Dienstwerk in deze Gemeente met *Hand.* IV: 12a. *De zaligheid is in geen ander.*

Den 19den Januarij 1804 wierd hij te *Hoorn*, in plaats van Dº. EGELING, die naar *Leyden* vertrokken was, beroepen, en nam, na behoorlijke Kerkelijke en Clāsſicale losmaking, van zijne *Yſſelſteinſche* Gemeente afſcheid, op den 22ſten April 1804, met 1 JOH. II: 28: *En nu kinderkens, blijft in hem*, enz. Den 6den Mei daaraanvolgende wierd hij te *Hoorn* bevestigd door zijne Ambtgenoot Dº. VAN YSSSEL GROOTHUIS, met *Rom.* VIII: 34c.: *Die ook voor ons bidt.* En aanvaardde in de namiddag zijn H. Dienstwerk met MATTH. XXVIII: 20: *Ik ben met u*, enz.

Den 13den October 1805 wierd hij, in plaats van Dº. J. VAN MARIENHOFF, welke naar *Utrecht* beroepen was, te *Haarlem* beroepen. Den 9den Maart 1806, nam hij afſcheid van zijne Gemeen-

meente met *Hebr.* XIII: 14b. *Wij zoeken de toekomende.* En wierd den 16den daaraanvolgende door zijne Ambtgenoot D°. J. VORSTMAN aldaar bevestigd met 1 *Kor.* III: 9: *Wij zijn Gods medearbeiders*, enz. Hij aanvaardde zijn Dienstwerk met *Hand.* IV: 12, geheel.

In Augustus 1807 wierd hij, in plaats van de overledene D°. BONNET, te *Rotterdam* beroepen, doch voor welk beroep hij bedankte, en verbond zich den 30sten derzelfde maand, op nieuw, aan zijne *Haarlemsche* Gemeente met 2 *Kor.* VI: 1.

Den 29sten Junij 1813 wierd hij alhier beroepen, in plaats van de overledene D°. D. BREDEROO, en tot losmaking van zijne *Haarlemsche* Gemeente wierden gecommitteerd de Predikanten H. RIETVELD en C. FORTUYN, met den Ouderling A. HENSBEEK.

Op den 24sten October daaraanvolgende nam hij des avonds affcheid met *Col.* III: 1d.: *Waar* CHRISTUS *is.* — De daaropvolgende 7den November wierd hij alhier in de Oude Kerk door zijne Ambtgenoot D°. VAN YSENDYK bevestigd met 1 *Kor.* III: 11—15, en deed zijne intrede den 10den November, des

avonds, in de Nieuwe Kerk, met JOH. XV: 16.

Den 5 November 1815 zegende hij des avonds in de Oude Kerk zijn ambtgenoot HENRICUS WEYLAND, van *Enkhuizen* herwaarts beroepen in den dienst dezer Gemeente in met *Hand.* VIII: 5—8.

Te *Ysselstein* staande, begaf hij zich in het huwelijk met de Hoog Welgeb. Jonkvrouwe WILHELMINA VAN BOETZELAAR, oudste dochter van Jonkheer CAREL BARON VAN BOETZELAAR VAN AARLANDERVEEN en Jonkvrouwe JUSTINA ANNA PETRONELLA VAN AERSSEN, uit welk Huwelijk verwekt zijn drie Dochters, genaamd CAROLINA LOUISA ALBERTINA, den 29 Maart 1803 te *Ysselstein* geboren.

CLARA PETRONELLA HENRIETTA, den 10 Julij 1804 te *Hoorn* geboren, en

WILHELMINA JOHANNA, den 16 Januarij 1808 te *Haarlem* geboren.

Drie Leerredenen zijn door hem in druk uitgegeven, als een *Klaagl.* III: 22., bij gelegenheid van *Leydens* ramp, de tweede in het Zendelinggenootschap, over JAC. V: 7, de derde, getiteld: *De Hervorming het werk Gods* of *Leer-*

re-

rede naar aanleiding van Hebr. III: 4b. Uitgesproken op het derde Eeuwfeest der Hervorming, op Zondag den 2den van Slagtmaand 1817, des Voordemiddags, in de Oude Kerk te *Amsterdam*.

251. WILLEM CHRISTIAAN VAN MANEN, geboren te *Nijmegen*, den 27sten Februarij 1771, pasſeerde de Triviale Scholen gedeeltelijk te *Gennep*, gedeeltelijk in zijne geboorteſtad, ontving de eerſte Akademiſche lesſen op de Hoogeſchool van *Duisburg aan den Rhijn*, van de Hooggeleerde Heeren BERG, GRIM, MÖLLER, MERM, PLESSING en BORHEK, en vervolgde zijne ſtudiën te *Utrecht*, onder de Hoogleeraren SEGAAR, RAU, HENNERT, ROSSYN, ROYAARDS en BONNET. Twee en twintig jaren oud zijnde, werd hij, op den 4den September 1793, in de Klaſſis van *Nijmegen*, præparatoir geëxamineerd door D°. J. G. SCHACHT, toen Predikant te *Hees* en *Neerbosch*. Eene maand daarna ontving hij, op den 1ſten October, eene wettige beroeping tot Herder en Leeraar in de Gemeente van *Heerewaarden*, onder de Ierw. Claſſis van *Zalt-Bommel*, in welke hij, 1815.

door den toenmaligen Predikant van *Est*, D°. S. P. VAN DER MEULEN, op den 19den Februarij 1794 peremtoir geëxamineerd werd. Den 16den Maart daaraanvolgende werd hij door D°. J. R. G. HAANTJENS, Predikant te *Rossum*, bevestigd met 1 *Thesf.* V: 12, 13, en begon zijn H. Dienstwerk met *Pf.* XXXII: 8.

In de maand April van het volgend jaar ontving hij te gelijker tijd twee beroepingen, eene door mansledematen van *Driel* in den *Bommelerwaard*, en de andere door den Eerw. Kerkenraad van *Wijk bij Heusden*, op hem uitgebragt. Na een rijp beraad bedankte hij voor beiden, en verbond zich den 10den Mei 1795 op nieuw aan die van *Heerewaarden*, met eene opzettelijke Leerrede over *Phil.* I: 25.

Den 22sten Junij 1795 werd hij andermaal in gezegde Gemeente van *Driel* beroepen, en meende nu die roepstem te moeten eerbiedigen, dien ten gevolge predikte hij den 30sten Augustus afscheid van zijne geliefde *Heerewaarders*, met *Phil.* IV: 9.

Te *Driel* werd hij den 6den September 1795 in den H. Dienst ingezegend door

door D°. J. BERGHEGE, Predikant te *Hedel*, met JOH. IV: 34—38, en verbond zich aan die Gemeente met *Kol.* I: 29.

Hier ontving hij den 12den Julij 1797 eene wettige beroeping naar *Zalt-Bommel*, vond zich verpligt dezelve aan te nemen, en door de treurige tijdsomſtandigheden gedrongen reeds den 30ſten van diezelfde maand de Drielſche Gemeente vaarwel te zeggen met *Num.* VI: 24—26.

Te *Zalt-Bommel* werd hij op den merkwaardigen 6den Augustus 1797 (met zoo vele van zijne medearbeiders in *Neêrlands* Kerk) door zijn ambtgenoot J. G. KIST bevestigd met MATTH. XXVIII: 16—20, en deed zijne intrede met *Hand.* IV: 12.

Den 13den Januarij 1803 te *'s Hertogenbosch* beroepen zijnde, nam hij den 8ſten Mei van de Gemeente van *Zalt-Bommel* afſcheid met 1 *Theſſ.* IV: 1, 2; werd in *'s Hertogenbosch* den 15den dito door zijnen oudſten ambtgenoot, Profeſſor P. J. DE FREMERY, in het H. Dienstwerk ingehuldigd, in de Groote of St. Jans Kerk, met *Hand.* X: 33b., en verbond zich daartoe op den avond

van dienzelfden dag met *Hand.* XIII: 38, 39.

Den 17den September 1804 bragt de Kerkenraad van *Schiedam* eene volledige bij de Magiſtraat geapprobeerde beroeping op hem uit, voor welke hij, na ernſtig beraad, den 28ſten dito, vriendelijk bedankte, verbindende zich op nieuw aan zijne geliefde *Bosſchenaren*, den 7den October, met eene Leerrede over *Gal.* IV: 19.

Den 1ſten Junij 1807 begeerden die van *Dordrecht* zijnen dienst. Deze beroeping nam hij den 12den dito aan, verliet de *Bosſche* Gemeente den 18den October met eene afſcheidsrede over *Hand.* XVIII: 20, 21a. en werd den eerstvolgenden Zondag, den 25ſten October, des voormiddags, in de Groote Kerk te *Dordrecht* bevestigd, door zijn ambtgenoot G. VAN KOOTEN, met 2 *Kor.* II: 16c., en deed des avonds aldaar zijne intrede met *Kol.* I: 28.

Den 3den Januarij 1815 werd hij hier beroepen in de plaats van Dr. BARTOUT VAN DER FEEN, die door Z. M. den Koning van *Nederland ſalvo honore et ſtipendio* goedgunſtig *Emeritus* verklaard was, wordende tot zijne introduc-

ductie in deze Gemeente gecommitteerd DD. PETRUS MEYBOOM en FREDERIKUS BAARSLAG met den Ouderling A. VAN BALKENSCHOTEN.

Den 7den Mei nam hij een liefderijk affcheid van de *Dordrechtſche* Gemeente, met *Openb.* III: 11. Den 21ſten Mei werd hij alhier ingezegend in de Nieuwe Kerk, door zijn ambtgenoot D°. WILHELMUS BROES, met 2 *Kor.* VIII: 23b. *Een eere van Chriſtus.* en den 24ſten deedt hij 's avonds zijne intrede in diezelfde Kerk, met MARK. II: 14b. „ *En Jezus zeide tot* „ *hem, volg mij, en hij opſtaande,* „ *volgde Hem.*"

Bij gelegenheid van het overlijden van den Wel-Eerw. Heer B. VAN DER FEEN, in wiens plaats hij hier beroepen was, hetwelk voorviel den 7 November 1815, hield hij den daarop volgenden Zondag in de Zuiderkerk, des avonds, eene Lijkrede, met de woorden des Heilands, JOH. XI: 11b. *Lazarus onze vriend ſlaapt.*

Den 10 Julij 1816 zegende hij alhier in de Nieuwezijds Kapel zijn ambtgenoot EGBERTUS BEGEMANN, van *Koog aan den Zaan* tot Hoogduitsch Predi-

kant herwaarts beroepen, in, met 1 *Thesſ.* V: 25.

Te *Zalt-Bommel* ſtaande, begaf hij zich den 15den Julij 1800 in het Huwelijk met Mejufvrouw JOHANNA KATHARINA MONJÉ, uit welk huwelijk vier zoons en vier dochters verwekt wierden, van welke bij zijne komst alhier nog zeven kinderen in leven zijn, met namen

HELENA JOHANNA ALBERTINA, geboren te *Zalt-Bommel*, den 25 Oct. 1801, en

WENDELINA ELIZABETH, aldaar geboren den 20 Febr. 1803.

ADRIANA GERRITJE, geboren te *'s Hertogenbosch*, den 28 Febr. 1804.

WILHELMINA PETRONELLA, ook aldaar geboren den 14 Maart 1807.

ALBERTUS FREDERIK, geboren te *Dordrecht*, den 24 Mei 1808.

KATHARINUS PHILIPPUS, aldaar geboren den 1 Aug. 1810; en

HUGO, mede aldaar geboren den 25 October 1812.

Zijne afbeelding is in plaat uitgegeven, zoo hier ter ſtede als te *Dordrecht*.

252. HENRICUS WEYLAND is geboren te *Nijmegen*, den 20ſten Febru-

bruarij 1773, uit HENRICUS WEYLAND, op dien tijd Predikant aldaar, en ELISABETH CROEZEN. —— Met zijne Ouders vervolgens naar *Gouda* vertrokken zijnde, heeft hij aldaar de eerſte grondbeginſelen van het onderwijs ontvangen, zijnde — toen zijn vader van daar naar *Utrecht* verplaatst was — dadelijk tot de *Hieronymiaanſche Scholen* binnen die ſtad overgegaan, welke hij meestendeels heeft doorloopen, en verder door huiſelijk onderwijs in de kennis der Latijnſche en Griekſche talen is geoefend. —— Met het eindigen der wintervacantie in het jaar 1788 heeft hij begonnen de Akademiſche leſſen bij te wonen, en viel hem het geluk te beurt door *Utrechts* beroemde Hoogleeraren te worden opgeleidt. —— Daar hij in *de Letteren* de Scholen van de Hooggel. Heeren CHRIST. SAXE, SEBALD. RAU en CAROL. SEGAAR bezocht; zich in *de Wijsbegeerte* oefenen mogt onder het geleide van de Hoog-Gel. Heeren J. F. ROSSYN, JOH. FRED. HENNERT en W. L. BROWN, maar het hooger onderwijs der *Godgeleerdheid* en *Bijbelſche Uitlegkunde* mogt hem te beurt vallen uit den mond der Hoog-Eerw. Heeren G.

BONNET, H. ROOYAARDS, P. H. BACHIENE en J. HERINGA, ELZ. Aldus tot den Evangeliedienst toegerust zijnde, is hij den 27ſten October 1795 voor de *Eerw. Claſſis van Utrecht* door den Wel-Eerw. Heer H. VAN HERWERDEN, Predikant te *Jutphaas*, geëxamineerd en tot den openbaren Predikdienst toegelaten, terwijl hem den 29ſten daaraanvolgende de Collatie der Gemeente van HEMMEN in de *Over-Betuwe*, die, door het vertrek van D°. LUCAS EGELING naar *Vollenhoven* vaceerde, door den Hoog-Welgeb. Heer Mr. F. G. BARON VAN LYNDEN, Heer van *Hemmen*, wierd geconfereerd. — Hierop den 11den November door de Eerw. Claſſis van *Nijmegen* kerkelijk beroepen zijnde, is hij den 9den Maart 1796 voor deze Vergadering andermaal onderzocht door den Wel-Eerw. Heer BREDEROO, Predikant te *Horſſen* en *Dieden*, en aan de Gemeente van *Hemmen* toegewezen, alwaar hij den 10den April bevestigd wierd door zijn Vader H. WEYLAND, Predikant te *Utrecht*, met *Pſ.* XXII: 31 & 32, en zijn intree-rede hield over 1 *Kor.* II: 2. Ter dezer plaatſe trad hij den 9den Mei 1797 in het huwelijk met

met HENRIETTA HILLEGONDA NAHUYS, tweede dochter van wijlen den Hoog-Gel. Heer G. J. NAHUYS, weleer (211) Predikant alhier en laatst Hoogleeraar der H. Godgeleerdheid te *Leyden*, en Vrouwe CATHARINA WALBURG VAN MANSVELD, uit welken echt op den 29ſten April 1798 een zoontje geboren wierd, hetwelk kort na de geboorte ſtierf; terwijl de oudervreugde op den 31ſten Mei 1799 meer beſtendig wierd door de geboorte van een anderen zoon, welke de voorouderlijke naam van HENDRIK voert. Intusſchen begeerde op den 11den Februarij 1798 de Gemeente van *Heteren* onder dezelfde Clasſis hem eenparig tot haren Leeraar, om de plaats van haren overleden Predikant, D°. VAN HULST, te vervullen, en was hem daarop de Collatie door den Patroon dezer Kerk, de Wel-Ed. Heer W. ENGELEN, opgedragen — hij vondt echter vrijheid hiervoor te bedanken; doch toen hij den 2den Augustus 1801 door den Eerw. Kerkenraad van *Soetermeer* en *Zegwaart*, onder de Clasſis van *Delft* en *Delftsland*, eenparig beroepen wierd, in plaats van D°. P. HUGENHOLTZ, die van daar naar *Vliſſingen* vertrokken was,

was, vondt hij verpligting deze roeping op te volgen — en op den 18den October *Hemmen* vaarwel zeggende met eene Leerrede over 2 PETRI III: 18, wierd hij den 1ſten November 1801 te *Soetemeer* andermaal door zijnen Vader ingehuldigt met LUKAS XIV: 23, en deedt zijn intreede naar 2 *Korinthen* IV: 5.

Gedurende zijn verblijf bij deze Gemeente wierd aldaar op den 31ſten Januarij 1802 zijn zoon AARNOUD en op den 27ſten October 1803 zijn zoon CORNELIS geboren. Zijn verblijf aldaar duurde echter niet langer dan tot den 17den Januarij 1805, wanneer hij door den Eerw. Grooten Kerkenraad van *Enkhuizen* beroepen wierd, ter vervulling der vacature, veroorzaakt door het vertrek van den Wel-Eerw. Heer J. C. VORSTMAN naar *Haarlem*. Hij predikte dus op den 21ſten April 1805 te *Soetermeer* afſcheid met 2 *Theſſ.* II: 16, 17 en III: 1, en wierd bij de hem roepende Gemeente Woensdag avond den 8ſten Mei daaraanvolgende bevestigd door denzelfden ambtgenoot, die hem weleer examineerde, D°. H. VAN HERWERDEN, met *Hebr.* XIII: 8, terwijl de hand van

van broederſchap hem, naar de gewoonte in die Gemeente, openlijk en zegenende wierd toegereikt door *Enkhuizens* oudſten Leeraar, D°. JOH. VAN BINNEVEST, en hij Vrijdag avond, den 10 Mei, zich verbond met eene Intreerede over *Epheſen* I: 22, 23.

Onder de velerlei genoegens, hem in die ſtad bejegend, behoorde de geboorte van nog eenen zoon, op den 8ſten September 1806, welke de grootvaderlijke namen van 's moeders zijde, GERARD JOHAN, draagt, en die eener dochter, den 25 April 1809, SARA HENRIETTA PETRONELLA genaamd. — In het jaar 1815, op den 8ſten Mei, verloor hij, na eene korte ziekte, zijn veelbelovenden tweeden zoon AARNOUD, en liet dit ſtof, aldaar in de Westerkerk ter aarde beſteld, achter, toen hij in datzelfde jaar herwaarts vertrok. — *Amſterdams* oudſten Leeraar, den grijzen DIRK SEMEINS VAN BINNEVEST, door Z. M. den Koning der *Nederlanden* gunſtig *Emiritus* verklaard zijnde, wierd hij door den Eerw. Grooten Kerkenraad, op den 22ſten Augustus 1815 alhier beroepen — en deze roeping aangenomen en met de Koninklijke goedgun-

keuring bekrachtigd zijnde, hield hij te *Enkhuizen*, Zondag avond den 29ſten October, in de Westerkerk zijn afſcheidsrede over 1 *Kor.* XVI: 23, 24, en wierd hij te *Amſterdam* ingeleid door de Wel-Eerw. Heeren F. BAARSLAG en J. L. WOLTERBEEK, Predikanten, en den Eerw. Heer J. EYSMA, Ouderling, en op den 5den Nov. in de Oude Kerk bevestigd door den Wel Eerw. Heer R. J. VAN DER MEULEN, met *Hand.* VIII: 5 en 8, terwijl hij Woensdag den 8ſten dito in de Nieuwe Kerk zijn intrede hield over JOH. XVII: 17—20.

Den 6 October 1816 bevestigde hij alhier in de Nieuwe Kerk des avonds zijn ambtgenoot WILLEM GERRIT VAN DOORNE, van *Gouda* herwaarts gekomen, met JOH. IV: 36—38.

1816. 253. EGBERTUS BEGEMANN, geboren te *Wirdum*, in *Oostvriesland*, den 24ſten October 1779, genoot het onderwijs op de Latijnſche Scholen eerst, gedurende twee en een half jaar, te *Detmold*, in het Vorſtendom *Lippe*; daarna in deze ſtad; van hier vertrok hij naar 's Lands Hooge School te *Utrecht*, waar hij, onder de voortreffelijke Hoogleeraren aldaar, in de voor-

be-

bereidende Wetenſchappen en in de H. Godgeleerdheid ſtudeerde, en vervolgens in de Clasſis van *Groningen*, praeparatoir geëxamineerd en onder het getal der Proponenten aangenomen werd. Beroepen in het jaar 1804 te *Eemnes* binnen dijks, onder de Clasſis van *Amersfoordt*, wierd hij door den Wel-Eerw. zeer Gel. Heer D. OMINK, Predikant te *Zeist*, peremtoir geëxamineerd, en met zegenbede zijner Gemeente toegewezen. Daar heeft hij tot den 30ſten Augustus 1807, en vervolgens te *Koog aan den Zaan*, van den 13den September 1807 tot den 30ſten Junij 1816, als Leeraar gearbeid. In het laatstgenoemde jaar wierd hij alhier tot Hoogduitsch Leeraar beroepen, in de plaats van zijnen Vader, den Wel-Eerw. zeer Geleerden Heer C. G. S. BEGEMANN. Deze was, wegens zijne blindheid, op den 6den Maart van het laatstgenoemde jaar, door onzen geliefden en geëerbiedigden Koning, met het Emeritaat begunſtigd. Kort echter was de rust, die hij van zijnen onvermoeiden arbeid hier mogt genieten; reeds op den 6den April overleed hij, en op den 9den van die maand, wierd zijnen

zoon,

zoon, die, op het diepst bedroefd, het verlies eens hartelijk geliefden Vaders betreurde, het eenparig op hem uitgebragt beroep overhandigd. — Van zijne geliefde en hem lievende Gemeente te *Koog* ſcheidende, met de woorden MATTH. XIII: 23, wierd hij hier bevestigd door zijnen ambtgenoot, den Wel-Eerw. zeer Geleerden Heer VAN MANEN, met de opwekking 1 *Theſſ.* V: 25, en aanvaardde den 10den Julij, in de N. Z. Kapel, zijn dienstwerk met 1 *Kor.* II: 2.

Te *Koog* ſtaande, trad hij in het huwelijk met Mejufvrouw SARA JOHANNA HAVERKAMP, uit welk huwelijk verwekt is, eene Dochter, TRYNTJE, geboren den 5den December 1809, en een zoon, JAN WILLEM HAVERKAMP, geboren den 15den Mei 1816.

THEODORUS MARTINUS VAN GULPEN, Predikant te *Nijmegen*, wierd alhier beroepen den 26ſten Maart 1816; doch dit liep vruchteloos af.

JOHANNES CHRISTIANUS VORSTMAN, Predikant te *Rotterdam*, wierd alhier beroepen den 30ſten April 1816; doch ook dit was vruchteloos.

654. WILLEM GERRIT VAN DOORNE, Zoon van wijlen JACOBUS JOHANNES VAN DOORNE, laatst waardig Evangeliedienaar te *Kampen*, werd geboren te *Edam*, den 26ſten October 1781. Nadat hij, door het onderwijs op de Latijnſche Scholen te *Kampen*, tot het bijwonen der Akademiſche leſſen was voorbereid, heeft hij zijne ſtudiën voortgezet aan het *Gymnaſium* te *Lingen*, onder de Hoogleeraren CAMPSTEDE, WAARDENBURG, HEIDEKAMP, MEILING en SURINGAR. Van hier vertrok hij naar het Hoogeſchool te *Utrecht*, alwaar hij de leſſen bijwoonde van de Hoogleeraren HENNERT, ROSSYN, BONNET en ROYAARDS, maar inzonderheid door den beroemden Hoogleeraar HERINGA, EZ., tot den dienst der Kerke werd voorbereid. Na behoorlijk onderzoek werd hij, op den 18den April 1803, door de Clasſis van *Kampen*, onder het getal der Proponenten aangenomen.

Den 21ſten Junij van hetzelfde jaar werd hij beroepen tot Predikant in de Gemeente te *Berkenwoude*, onder de Clasſis van *Gouda* en *Schoonhoven*, terwijl hij, na den afloop van het peremtoir

toir examen, met zegenbede aan deze Gemeente werd toegewezen.

Den 9den October van hetzelfde jaar werd hij aldaar, des voormiddags, in den heiligen dienst bevestigd door zijnen vader J. J. VAN DOORNE, Predikant te *Kampen*, met MATTH. XVI: 13—20, en aanvaardde, des namiddags, zijn dienstwerk, naar leiding van JOH. XXI: 22b.

Den 27sten Junij 1805, werd hij beroepen te *Kuinre*, onder het Clasfis van *Vollenhoven* en *Steenwijk*, nam, den 1sten September, afscheid met 1 JOH. II: 28, en werd in zijne nieuwe Gemeente bevestigd, den 29sten September, door zijnen Behuwd-Broeder, MR. CREMER JZ., toen Predikant te *Kampen*, met *Hebr.* XIII: 17; waarop hij, des namiddags, zijn dienstwerk begon, met JOH. XV: 1—8. Gedurende den tijd zijner bedieninge alhier, werd hij beroepen te *Steenwijk* en te *Sisp*, doch vondt zich gedrongen daarvoor te bedanken, terwijl hij zich bij vernieuwing aan zijne Gemeente verbondt met 2 *Kor.* I: 13b., 14.

Den 18den November 1807, ontving hij eene beroeping tot tweeden Predikant te *Winschoten*, onder het Clasfis van

van het *Oldambt* en *Westerwoldingerland*. Zich verpligt achtende deze roeping op te volgen, predikte hij afscheid den 24sten April 1808, naar *Handel.* XX: 36, en werd, den 8sten Mei, in zijne nieuwe Gemeente bevestigd, door zijnen Behuwd-Broeder MR. CREMER JZ., Predikant te *Groningen*, met *Filipp.* II: 29, alwaar hij, des namiddags, zijnen dienst aanvaardde met JOH. IX: 4.

Den 27sten November 1810, werd hij beroepen te *Gorinchem*, predikte afscheid, den 28sten April 1811, naar *Hand.* XV: 29c., en werd, den 19den Mei, te *Gorinchem* bevestigd door zijnen oudsten Ambtgenoot H. H. THOOFT, met 2 *Kor.* V: 11, waarop hij, des namiddags, zijne intreede deed naar *Colosf.* I: 28, 29.

Den 9den Januarij 1815, werd hij beroepen te *Gouda*, nam, den 28sten Mei, afscheid met JOH. XVII: 11b., en werd, den 4den Junij, in de Goudasche Gemeente bevestigd, door zijnen vriend en oudsten Ambtgenoot J. DE VISSCHER, met JER. I: 17a. Des namiddags aanvaardde hij zijnen dienst met 3 JOH. vs. 4.

Den 4den Junij 1816, werd hij alhier

beroepen, in de plaats van wijlen D°. HENDRIK HUSLY VIERVANT, wordende tot zijne introductie in de Gemeente gecommitteerd D. D. DIRK CORNELIS VAN VOORST, REYNHART JAN VAN DER MEULEN, benevens den Ouderling EGBERTUS DE VRIES.

Op den 22ſten September, nam hij afſcheid van zijne Goudaſche Gemeente met JOH. XIV: 1, 2, 3.

Den 6den October, in de Nieuwe Kerk bevestigd zijnde, door zijnen Ambtgenoot HENRICUS WEYLAND, met JOH. IV: 36, 37, 38, aanvaardde hij, den volgenden Woensdag avond, den 9den, in diezelfde Kerk, zijn dienstwerk met 2 *Kor.* II: 14—17.

Den 3den Mei 1818 bevestigde hij, in de Nieuwe Kerk, des avonds, zijn Ambtgenoot SIMON DIRK DE KEIZER, van *Haarlem* herwaarts overgekomen, met het zeggen van den Apostel PAULUS, te vinden 1 *Theſſal.* III: 8.

Gedurende den tijd zijner Bedieninge te *Berkenwoude*, werd hij in den Echt verbonden met Mejufvrouw MARIA VAN DER SLOT. Dit huwelijk werd gezegend met eenen veelbelovenden zoon, die den naam ontving van JACOBUS JOHANNES,

NES, doch reeds in den jeugdigen leeftijd van bijna drie jaren aan de Ouders door den dood werd ontrukt.

Zijne Afbeelding is in plaat uitgegeven.

255. ABRAHAM HENDRIK TER HOEVEN is geboren te *Arnhem*, den 21ſten Februarij 1782. 1817.

Na aldaar de Latijnſche Scholen gepasſeerd te zijn, ging hij in het jaar 1798 naar de Hoogeſchool te *Harderwijk*, en in 1801 naar die van *Leyden*. Ter laatstgemelde plaats werd hij den 6den Mei 1805 præparatoir geëxamineerd, tot Proponent aangenomen en ten zelfden dage te *Lunteren* beroepen. Den 19den Junij deszelfden jaars peremtoir geëxamineerd zijnde, bevestigde hem zijn vriend E. J. POST, Predikant te *Arnhem*, den 28ſten Julij 1805, op deze zijne eerſte ſtandplaats met TIT. II: 11–14, terwijl hij zijne intrede deed met *Rom.* I: 16.

Hier ſtond hij twee jaren, toen hij beroepen werd te *Almelo* en te *Lochem*, welke beiden hij afſloeg, doch nam hij eene herhaalde roeping in de laatſte Gemeente aan. Hier den 13den Maart 1808 door zijnen Ambtgenoot B. VAN DER BROECK ingehuldigd zijnde

met *Efez.* IV: 11—15, predikte hij voor het eerst over JOANN. III: 30.

Na hier eerst in 1811 voor eene beroeping naar *Zwolle*, en in 1813 voor die naar *Rotterdam* bedankt te hebben, riep men hem in 1815 naar *Leeuwarden*, waaraan hij gehoor gaf, doende den 3den September zijne intrede met *Hand.* IX: 20.

Van daar in September 1817 herwaards beroepen zijnde, werd hij den 8sten Maart 1818 in de Oude Kerk bevestigd door zijnen Ambtgenoot FOCK, met LUK. X: 16, en hield hij den 11den daaraanvolgende zijne intreerede over MATTH. XXVIII: 18—20.

Den 10den Mei 1818 bevestigde hij alhier in de Oude Kerk, des avonds, van Ambtgenoot JAN KORTENHOEF SMITH, zijn *Schiedam* herwaarts gekomen met *Hand.* II: 42, 44—46.

Gedurende zijn verblijf te *Lochem*, huwde hij met Mejufvrouw GEERTRUIDA ELIZABETH MUNNIK, uit welk huwelijk vier kinderen geſproten zijn, met name: MARIA JOHANNA LUCIA, BARTA LUCIA ANNA, JAN GERHARD HERMAN, en WENDELINA ELIZABETH, van welken het 3de te *Leeuwarden* is overleden.

VER-

VERMEERDERINGEN

EN

VERBETERINGEN.

IN DE VOORREDE VAN HET EERSTE STUKJE.

Bl. *5. Als Kerkenraad eene Nominatie gemaakt heeft, communiceerd zij dezelve denzelfden dag, des avonds, aan Diaconen, met verzoek, dat die ook eene Nominatie gelieven te maken.

IN HET WERK.

Bl. 16. REINIER VAN NECK wierd in 1581 Burgemeester.

— 11. CORNELIS FLORISZ. VAN TEYLINGEN wierd in 1579 Burgemeester, en in 1580 Ouderling.

— — EGBERT ROELOFSZ. wierd in 1579 Burgemeester.

— — JAN PIETERSZ. REEL wierd in 1582 Ouderling, en in 1604 Burgemeester.

Bl. 19. HERMANNUS CUCHLINUS, Zoon van JOHANNES CUCHLINUS, liet een Zoon na, genaamd JACOBUS, van wien te zien is bl. 149.

— — PETRUS HARDENBERG was in 1571, in het verborgen, Predikant te *Franeker*, en vlugtte in 1573 naar *Embden*.

— 20. MARTINUS LYDIUS was van *Tubingen in Swaben* te *Heidelberg* gekomen. Hij is de eerſte Rector Academiæ te *Franeker* geweest.

— 31. JEREMIAS BASTINGIUS, Predikant te *Dordrecht*, en daarna Prof. Theol. te *Leyden*, en JOANNES UITENBOGAERT, Predikant te *'s Gravenhage*, Burgemeesteren gaven op den 2den Maart 1592 conſent, om hem alhier te beroepen; doch zulks wierd opgeſchort, en had verder geen voortgang.

— 38. CASPARUS HEIDANUS. Zijn Vader is de Opſteller geweest van *den Ziekentroost*, die achter de *Liturgiën* en achter den *Heidelbergſchen Katechismus* gedrukt ſtaat.

— 40. JOHANNES CORNELIUS SYLVIUS was Predikant geworden in 1593 te *Yjummarum* en *Firdgum*, onder *Franeker*, in 1597 te *Balk en Harig*, onder *Sneek*, in 1598 te *Minnertsga*,

ga, onder *Franeker*, en vervolgens te *Slooten* in *Vriesland*.

Bl. 43. SEBASTIANUS DAMMANNUS was wel op dien tijd te *Nijmegen* beroepen; doch bleef te *Zutphen*.

— 46. JOHANNES THEODORI CLOPPENBURG. De Schrijver van de *Vaderlandſche Hiſtorie*, XI. Deel, Bl. 78, zegt, dat CLOPPENBURG, in 1630, uit *Amſterdam gezet wierd, en, na eenen tijd lang te Leyden gewoond te hebben*, het Hoogleeraarambt te *Franeker* bekwam. Uit *de Kerkelijke Protocollen van Amſterdam en den Briel*, uit SOERMANS *Kerkelijk Regiſter der Zuidhollandſche Predikanten*, en andere, blijkt, dat CLOPPENBURG, van hier in *den Briel* beroepen zijnde, den 9den November 1629 van deze Gemeente ontſlagen, en den 23ſten December daaraan volgende in *den Briel* bevestigd is; ook dat hij in 1640 van *den Briel* naar *Harderwijk*, en vier jaren later van *Harderwijk* naar *Franeker* beroepen is. Te *Franeker* heeft hij tot Ambtgenoot gehad, en in eensgezindheid en zonderlinge vriendſchap geleefd met den beroemden J. COCCEJUS. Zijn Huisvrouw, ELIZABETH

WESSELS, overleed in 1657, in den ouderdom van 57 jaren.

Bl. 52. FREDERICUS KESSLERUS, deedt op den 10den Mei 1648 de eerſte Predikatie in de (na den brand wederom opgebouwde) Nieuwe Kerk alhier, over *Pſalm* XLVI: 9—12, met toepaſſing op den Vrede en op het afbranden van die Kerk. Zijn Afbeelding gaat in prent uit.

— 57. LUCAS TRELCATIUS was geboren te *Leyden*, alwaar zijn Vader (ook LUCAS genaamd, overleden den 12den September 1607, in den ouderdom van 24 jaren), en ook zijn Grootvader, Hoogleeraren in de Godgeleerdheid zijn geweest.

— 60. PETRUS WITTEWRONGEL. Zijn Zoon CHRISTIANUS WITTEWRONGEL is beroepen in 1659 te *Noordſcharwouw*, onder de Clasſis van *Alkmaar*, den 1ſten April 1663 beroepen in *den Briel*, bevestigd den 3den Junij, en aldaar overleden in December 1679. Zijn Zoon PETRUS overleed te *Leerdam* in 1674.

— 64. PETRUS LEUPENIUS was in 1633 Predikant geworden te *'s Hertogenrade*, onder de Clasſis van *Maaſtricht*, en van daar in 1637 te *Haitem*.

Bl. 66. WILHELMUS SCHOTANUS was in 1615 Predikant geworden te *Wons en Engwier*, onder de Clasſis van *Workum*, en van daar in 1621 te *Sixbierum*.

— — MARTINUS UBHENIUS was Predikant in 1634 te *Lopperſum*, in 1638 te *Warffum*, beiden onder de Clasſis van *Groningerland*, in 1646 te *Enkhuizen*, in 1650 te *Leyden*, in 1655 Order-Regent van het Theol. Collegie geworden, en in Januarij 1661 aldaar overleden.

— 71. ABRAHAMUS ROEHOFF was geboren op den 13den September 1618.

— 75. ROBBERTUS JUNIUS was geboren te *Rotterdam*. Zijn Afbeelding gaat op meer dan eene wijze in prent uit.

— 81. ISAACUS LE MAIRE gaf in 1676 in druk, onder den naam van *Gelaſius Major*, *Overtuigde Ontrouw*, enz. met betrekking tot de Broedertwisten, die toen zoo hard gedreven wierden.

— 85. JOHANNES VISSCHERUS. Op zijn afſterven wierd door A. VAN WESEL een Lijkpredikatie gedaan uit *Gen.* V: 24, welke in druk uitgegeven is, en waar achter gevoegd zijn des

over-

overledenens *Doodſpreuken*, nevens eenige *Gedichten*, in 12°.

Bl. 92. CORNELIUS DANCKERTS deed in 1661 te *Gorinchem* de Inwijdingspredikatie van het Zuidhollandſche Synode, met MARK. IX: 5.

— 101. GUALTHERUS BOUDAAN COURTEN. Van hem is nog in druk een *Predikatie over den eerſten Zondag van den Heidelbergſchen Katechismus*, 1727, vermeerdert met *alle de Lijk- en Grafdichten* op zijn overlijden; waar achter *de Kenteekenen van den Staat der Natuur en der Genade*, in 12°.

— 105. BERNARDUS SOMER. Nog geen tien jaren oud zijnde, begon hij de Latijnſche taal te leeren, en vertrok den 21ſten Maart 1658 naar *Leydens* Hooge School; alwaar hij eerst woonde bij zijn Neef, J. GOLIUS, Profeſſor in de Wiskunde &c., en daarna ten huize van den Profeſſor J. COCCEJUS. Hij bezat een talrijke, kostbare, en nette Bibliotheek.

— 107. JOHANNES REELAND wierd uit de *Rijp* in 1676 beroepen naar *Alkmaar*, en kwam van daar alhier. Hij overleed te *Utrecht*, ten huize van zijnen Zoon

Zoon den Profesſor, en wierd den 24ſten Auguſt. in de *Rijp* begraven.

Bl. 110. BALTHAZAR BEKKER was geboren te *Metzelwier*, alwaar zijn Vader, HENRICUS BEKKER, in 1633, Predikant geworden was; zijnde die vervolgens in 1646 beroepen te *Warfhuizen*, enz. in *Groningerland*, en aldaar in 1675 overleden. BALTHAZAR had te *Groningen* onder den Profesſor J. ALTING geſtudeerd, en droeg daarna, als een dankbaar Leerling, de zorg voor het drukken van ALTINGS Werken, daar hij een *Voorrede* voorſchreef, en die hij in 1687 in 5 deelen in Folio uitgaf. Voor dat hij te *Oosterlittens* Predikant wierd, was hij Rector der Latijnſche School te *Franeker*. Hij heeft tot zijn eerſte Vrouw in Huwelijk gehad ELSKE WALKENS, geboren den 9den Maart 1633, en overleed den 16den April 1664. Te lezen onder een vers, door hem gemaakt, op haren Graffteen te *Oosterlittens*.

— 112. JOHANNES OJERS. Zijn Kleinzoon, JAN JACOB OJERS, is den 6den Aug. 1752 bevestigd tot Predikant te *Castricum* en *Heemskerk*.

Bl. 111.

Bl. 111. GUILIELMUS ANSLAAR, te *Leyden* ſtudeerende, alwaar hij vier jaren huisgenoot is geweest van den Profesſor J. COCCEJUS, heeft deszelfs oudſte Dochter in huwelijk gehad. Te *ter Veere* was hij Predikant geworden, in plaats van G. BOUDAAN. Zijn Intreede alhier was uit *Rom.* I: 16. Hij heeft met *Voorredens* uitgegeven W. MOMMA *Meditationes Postumæ in Epistolas ad Rom. & Gal.* 1678 in 8°. en *de Kennis der Waarheid* van denzelfden Auteur, 1679, in 4°.

— 115. GERBRANDUS VAN LEEUWEN, trad in het huwelijk in 1669 met CATHARINA VAN COLLEN, en liet zij bij haar overlijden hem eene Dochter na. Daarna, in 1696, hertrouwde hij aan JACOBA BALDE, Weduwe van JOH. VAN FLADERMINGEN, Med. Doct. en Ridder van St. Marcus. Zijn Werk over de *Handelingen der Apostelen* is, in 1704, in twee deelen in 8°. in 1724 in een deel in 4°. en dat *over den Brief aan die van Romen* in 1688 en 1743 in 4 deelen in 4°. gedrukt.

— 117. HERO SIBERSMA. Te *Harlingen* pas een jaar geſtaan hebbende, wierd hij te

te *Delft* beroepen, hetwelk hij met dank afsloeg.

Bl. 121. ADRIANUS VAN WESEL. Zijn Broeder, HENRICUS VAN WESEL, is Predikant geweest te *Bovenkarſpel*, onder de Clasſis van *Enkhuizen*, en aldaar overleden in 1714.

— 126. LAMBERTUS ZEGERS is bevestigd te *Thamen*, den 31ſten Augustus 1679. Trouwde den 15den November 1679 met MARIA GRUBIUS. In 1700 was hij hier Præſes van, en deed de Inwijdingspredikatie voor het Noordhollandſche Synode, uit *Num.* II: 16, 17.

— 127. ADRIANUS VAN OOSTRUM deed in 1701 te *Hoorn* de Afſcheidspredikatie over JES. IV: 5, voor het Hollandſche Synode.

— 129. CORNELIUS SCHULTING. Zijn Vader JOHANNES SCHULTING is overleden in 1666. Zijn Moeder was CATHARINA VAN DEN BERG. Zijn Broeder ANTONIUS SCHULTING, Profeſſor in de Regten te *Leyden*, was geboren den 23ſten Julij 1659, en is overleden den 26ſten Februarij 1733.

— 134. ADRIANUS BEUKELAAR was een Zoon van DANIEL BEUKELAAR, Predikant te *Middelburg*, en van MARIA GENTMAN,

MAN, die een Dochter was van G. GENTMAN, van het jaar 1654 tot den 13den Januarij 1696 Predikant te *Utrecht*, en Zuster van de Huisvrouw van J. LEYDEKKER, Predikant te *Middelburg*. Zijn Broeder DANIEL BEUKELAAR is ook Predikant te *Middelburg* geweest.

Bl. 136. ELIZA VAN DER HORST. In 1707 deed hij voor de Noordhollandſche Synode te *Hoorn* de Affcheidspredikatie over *Pſalm* XLVI: 5.

— 138. CLEMENS STRESO trouwde den 31ſten Julij 1694 met SARA BROUWERIUS VAN NIEDEK, die hij Weduwe liet, en overleden is op den 5den October 1721.

— 139. PAULUS STEENWINKEL wierd in 1727 hier ook aangeſteld tot Viſitator der Latijnſche Scholen. De Dochter van zijnen Zoon, DIEDERIK STEENWINKEL, is den 10den Mei 1751 getrouwd met J. C NELIUS, Predikant te *Westbroek*. N. B. BOPP, Predikant te *Nigtevecht*, is den 10den October 1757 overleden. Een Zuster van PAULUS STEENWINKEL is getrouwd geweest aan HUGO VERWEY, Predikant te *Rijswijk*, onder *Thiel*.

— 142. JOHANNES VAN STAVEREN. Te *Alkmaar*

maar ſtaande, was hij Lid van het Noordhollandſche Synode, vergadert te *Haarlem*, en beſloot hetzelve met een Leerrede over *Pſ.* XCIII, en zijn Inwijdingspredikatie voor hetzelve Synode alhier was uit JES. LI: 15, 16. Ook is nog van hem in druk een *Lijkpredikatie* op F. BOMBLÉ. Zijn Broeder, REGN. VAN STAVEREN, is Predikant geweest het laatst te *Leyden*, en aldaar overleden in 1715. Hij en gemelden zijnen Broeder gaven hun Vaders Werken, *over de Huishoudinge Gods in zijn Kerk*, het 2de Deel, tot aan de geboorte van ISAAK, in 1694, en het 3de Deel in 1696, beide in 4°., in druk.

Bl. 144. JOHANNES VAN DER HAGEN, deed in 1713 de Afſcheidpredikatie voor het Noordhollandſche Synode te *Hoorn*, met *Pſalm* CXXXIV. Hij beveſtigde zijnen Zoon te *Kamerijk* met 2 PETR. IV: 10, 11.

— 151. HERMANNUS VAN DE WALL. Zijne *Diſſert. de Pileis Sacerdot* is gevoegd achter S. VAN TIL, *Comment. de Sabern. Moſis &c.*, die hij uitgegeven en met een Voorrede, beſchrijvende *het Leven van* S. VAN

TIL, verrijkt heeft. Men vindt van hem ook eenige Verhandelingen in de *Breemer Boekzaal van* LAMPE, HASÆUS, en andere.

Bl. 153. JOHANNES D'OUTREIN. Die meer omſtandigheden van hem en zijne Schriften begeeren te weten, wijzen wij naar P. DE LA RUË, *Geletterd Zeeland*, bl. 77, en de *Boekzaal* van Maart 1722. Zijn Behuwdzoon, A. J. SCHLUITER, is den 1ſten Julij 1755 overleden.

— 156. NICOLAUS WILTENS was op den 15den October in 1665 uit Edelen Geſlachte, te *Zevenbergen*, op de grenzen van *Braband*, geboren. Hij trouwde in 1696 met WYNA BERKELBACH. Zijn Inwijdingspredikatie voor het Noordhollandſche Synode alhier was over *Pſalm* CXXXIII: 1—3. Men heeft ook van hem in druk een *Predikatie over* JOB I: 21. op den dood van MARIA, Koningin van *Engeland*.

— 157. WILHELMUS VONK had geſtudeert te *Dordrecht*, onder Profeſſor S. VAN TIL, en te *Leyden* onder GRONOVIUS, DE VOLDER, TRIGLANDIUS en MARK. Den 22 Januarij 1696 wierd hij te *Bergen* bevestigd door zijnen Broe-

Broeder G. VONK. Te *Enkhuizen* wierd hij den 30 Maart 1706, door J. VAN DORESLAER, toen aldaar, en laatst alhier Predikant, bevestigd: en is zijne bevestiging alhier gedaan door H. VAN DER HELST.

Bl 239. JOHAN TEMMINK. Na zijn overlijden is nog uitgekomen *Des Menschen ſtrijd op aarde; en de noodzakelijkheid der Lijdzaamheid, bij de opening en ſluiting des jaars* 1760, in twee Leerredenen, &c., gedrukt bij G. BOM, 1769. in Quarto.

— 245. JACOBUS TYREN vierde op den 7 Februarij 1779 zijn vijftigjarige Jubel-Predikatie, in de Vroegpredikatie in de Gasthuis Kerk, over JOH. XXI: 18—23, zijn Huisvrouw wierd hem door den dood ontrukt den 2 Februarij 1789. Zijn aflterven is voorgevallen den 24 April 1789 in den ouderdom van ruim 83 jaren, na eene langdurende verzwakking en bedlegering.

— 251. JOHAN ALBERT VAN MUYDEN, zijn overlijden is voorgevallen op den 3 Februarij 1781, in den ouderdom van 74 jaren, 2 maanden en 5 dagen, den 9 daaraanvolgende wierd het ontzielde Lijk rouwſtatig uitgevoerd

voerd naar *Utrecht*, en aldaar in zijn Familiegraf in de *Burenkerk* begraven.

Bl. 254. WILHELMUS PEIFFERS, zijn afsterven is voorgevallen op den 17 Mei 1779 aan een verval van krachten, in den ouderdom van 73 jaren, 5 maanden en 12 dagen; het ontzielde Lijk wierd den 21 daaraanvolgende rouwstatig uitgevoerd naar *Harderwijk*, en aldaar bij zijne dochter in de Kerk bijgezet.

— 262. RUTGERUS SCHUTTE, zijn afsterven is voorgevallen op den 19 December 1784, aan eene beroerte, in den ouderdom van 76 jaren en 20 dagen, nalatende zijne Weduwe zonder kinderen. Zijn Behuwd-Broeder, de Wel-Eerw. Heer LUDOVICUS HAMERSTER, vierde (op Zondag avond den 2 Januarij 1785, in de Wester Kerk, met de Gemeente zijne nagedachtenis, met een Lijkreden over *Psalm* LXXIII: 24—26. Bij zijn afsterven zijn verscheiden Lof- en Lijkdichten op hem gemaakt, die in eene Bundel gedrukt en uitgegeven zijn bij J. WESSING WILLEMSZ. Nog zijn van hem in druk uitgegeven: *Verhandelingen over de zeventig weken*

ken van Jeruzalems, en een week van deszelfs verwoesting, 1ſte en 2de Stukje.

Heilige Jaarboeken of Zamenſtemminge der Evangelisten, gedrukt in gr. Octavo, bij J. WESSING WILLEMSZ., *Bijbelſche Historien of Geſlachtrekening van* ADAM *tot* CHRISTUS en *Briefwisſeling daarover met den Eerw. Heer* DANIEL ALBERT REGULETH, Predikant te *Haarlem*, 1ſte Stuk, bij J. TYDGAART, te *Haarlem*, en M. DE BRUIN, te *Amſterdam*, in gr. Octavo.

Heilige Jaarboeken der vier Evangelisten, en de Handelingen der Apostelen, beſchreven door LUCAS, *benevens hunne Reizen*, en *Brieven tot Jeruzalems verwoestingen*, in gr. Octavo, bij J. WESSING WILLEMSZ. *Tweetal Verhandelingen*, behelzende de eerſte een verklaring van Gods Testament en Verbond, onder de nieuwe Huishouding, en derzelver zegelen, de tweede een onderzoek nopens den aard van het Verlosſing- en het Genadeverbond, uitgegeven door zijn Behuwdbroeder LUDOVICUS HAMERSTER.

Bl. 276. ADRIAAN BUURT, zijn overlijden is voorgevallen op den 25 December 1781, aan een beroerten, in den ouderdom van 71 jaren, 7 maanden min 2 dagen, nalatende zijne Weduwe zonder kinderen.

Nog is van hem in druk *Korte Verklaring van den 25ſten en 49ſten Pſalm*, uitgegeven door zijn Weduwe, in gr. Octavo, bij P. SCHOUTEN en J. WESSING WILLEMSZ.

Dadelijke Godgeleerdheid, in 4 Deelen, in gr. Octavo, bij J. TEN HOUTEN, P. SCHOUTEN en J. WESSING WILLEMSZ.

Handleiding tot het Kort Begrip der beſchouwende Godgeleerdheid, opgeſteld door den Wel-Eerw. Heer WILLEM LEENDERT KRIEGER, toen Predikant te *Zwol*.

— 279. RUTGERUS PERIZONIUS, den 11 October 1778, begaf hij zich andermaal in het huwelijk met Mujufvrouw MARIA VAN WINTER, hij overleed, na eene langdurige verzwakking, op den 29 Januarij 1781, in den ouderdom van 66 jaren, 7 maanden en 12 dagen.

Zondags na zijn begravenisſe, den 11 Februarij 1781, vierde zijn Ambt-

Ambtgenoot D°. THEODORUS ADRIANUS CLARISSE, zijne nagedachtenisse met een Lijkpredikatie over *Hebr.* XIII: 7.

Bl. 282. ERNESTIUS PHILIPPUS GERHARDUS VAN ESSEN, deedt in 1778 de Inwijdingspredikatie voor de Noordhollandsche Synode alhier, over *Hooglied* VI: 10. Hij bevestigde alhier in de Oude Kerk den 4 December 1796 zijn kleinzoon JOOST ISAAC CREMER, met *Prediker* XII: 11. Toen zijn Wel-Eerw. den 6 Julij 1799 door ongesteldheid buiten staat was, om zijn vijftigjarig Dienstwerk in deze Gemeente te vieren, hebben echter zijne Ambtgenooten in hunne gebeden met de Gemeente zijner gedacht. Den 7 December 1801 werd hij, na eene herhaalde beroerte, door eenen zachten dood van zijn post afgeroepen, terwijl eene opzettelijke Lijkrede over dat afsterven gehouden wierd door deszelfs Behuwdzoon en Ambtgenoot THEODORUS ISAACUS GERARDUS VAN ESSEN, over *Genesis* XXV: 8.

In 1784, den 30 September, overleed alhier zijn huisvrouw.

— 285. JOHANNES JACOBUS KESSLER, zijn af-

ſterven is voorgevallen op den 25 Februarij 1791, in den ouderdom van 74 jaren, 8 maanden en 16 dagen, na lang ſukkelen, aan een verval van krachten.

Bl. 293. WINOLDUS BUDDE, zijn aflterven is voorgevallen den 15 Maart 1790.

— 301. ADRIANUS BECOL, vierde op den 11 Sept. 1779, op Woensdag avond, in de Zuider Kerk, zijne vijf-en-twintigjarige Predikdienst over *Pſalm* XXVII: 4, zijn overlijden is zeer ſubiet voorgevallen op den 19 Oct. in den ouderdom van bijna 75 jaren.

— 307. PETRUS CURTENIUS, van hem is nog in druk uitgekomen: *De gelukkige uitkomst der Goddelijke Kastijdingen vertoond in een Dankreden over* JOB V: 17, 18, ter gelegenheid van het aanvankelijk herſtel uit eene zware aanval uitgeſproken, in de Oude Kerk, den 13 van Wijnmaand 1782, in gr. Octavo, bij J. WESSING WILLEMSZ.

De gelijkenis der wijze en dwaze Maagden, over MATTH. XXV: 11—13. gr. Octavo, bij J. WESSING WILLEMSZ.

Den 3 Augustus 1789 is hij over-

le-

leden op zijn Buitenverblijf te *Loenen aan de Vecht*, na eene langdurige verzwakking des ligchaams, in den ouderdom van bijna 73 jaren, het ontzielde Lijk is op den 8 dezer, 's morgens vroeg, in de Oude Kerk ſtil bijgezet.

Na zijn overlijden zijn nog door BROËRIUS BROES, Doctor en Profeſſor der Godgeleerdheid aan 's Lands Hooge School te *Leyden*, van hem uitgegeven Leerredenen over den *Heidelbergſchen Katechismus*, in 4 Deelen, gr. Octavo. Te *Leyden*, bij A. en J. HONKOOP.

Bl. 314. DANIEL SERRURIER, op den 1 Sept. 1782 vierde hij zijn vijf-en-twintigjarige Predikdienst in de Nieuwe Kerk, met *Pſalm* LXXI: 8, 9. Den 31 October 1782 wierd hem door den dood ontrukt zijn Huisvrouw CATHARINA VAN POOT, nalatende zijn drie zonen, zijn oudſte zoon wierd den 26 November 1780 beroepen te *Nieuwloosdrecht*, te *Arnhem*, den 10 Febr. 1782, en aldaar overleden den 30 December 1788.

Zijn overlijden is voorgevallen op den 9 Augustus 1789, aan een be-

roerte, in den ouderdom van 68 jaren en ruim 4 maanden.

Bl. 321. JOHANNES ARNOLDUS ECK, vierde op Zondag den 15 Jan. 1783, 's avonds in de Nieuwe Kerk, zijn vijf-en-twintigjarige Dienst met *Pſalm* LXXI: 17, 18. Zijn afſterven is voorgevallen den 10 Febr. 1792, in den ouderdom van ruim 71 jaren.

— 325. SAMUEL CLAVER, zijn afſterven is voorgevallen den 10 October 1781, in den ouderdom van 66 jaren, 7 maanden en 9 dagen, nalatende zijn Weduwe zonder kinderen.

— 332. HERMAN HUBERT, zijn Huisvrouw ANNA GARENGROOT, ſtierf op den 23 Aug. 1789.

Hij overleed den 10 Julij 1809.

— 335. FILIPS SERRURIER, zijn zoon LOUIS FILIPS, wierd in de Claſſis van *Amſterdam*, den 20 Julij 1789, door den Hoog-Eerw. Heer JACOB VAN NUYS KLINKENBERG præparatoir geëxamineerd, en onder veel heilbeden tot den openbaren Dienst toegelaten, waarop hij den 24 Januarij 1790 door zijn Vader tot Predikant bevestigd wierd, te *Elst*, met de woorden 2 TIM. IV: 22. Den 25 Julij 1790 bedankte hij voor de Collatie van

Lien-

Lienden, aan hem opgedragen, en verbond zich op nieuw aan zijn Gemeente.

Den 26 Maart 1792 wierd hij beroepen te *Hillegom*, en aldaar op den 8 Julij door gemelde zijn Heer Vader bevestigt met *Spreuk.* XXIII: 15, 16.

Hij is overleden, na een voorafgaand smertelijk ziekbed en toenemende zwakte, den 12 Febr. 1799.

Van hem is in druk uitgekomen: *De getrouwe en voorspoedige Leeraren*, voorgesteld in een Inwijdings-Leerrede over 1 TIM. IV: 6, ten bevestiging van zijn Collega, de Eerw. Heer YSBRANDUS HOEFHAMER, *het regte bidden ten tijde van Oorlog aangewezen, over Psalm* LX: 13, 14. ter gelegenheid van den Zeeslag op *Doggersbank*, voorgevallen den 5 van de Oogstmaand 1781, gedrukt bij WILLEM IMMINK, gr. Octavo.

Het regt gebruik van herstelde gezondheid aangewezen, in eene Leerrede over Psalm XXXIV: 4, 5. ter gelegenheid van zijne herstelling uit eene zware krankheid, uitgesproken in de Noorder Kerk, den 22

van

van Slagtmaand 1780, gedrukt bij WILLEM IMMINK, Quarto.

Leerredenen over de Geſchiedenis van RUTH, in 4 deelen, groot Octavo, gedrukt bij DIRK en JACOBUS TOL, 1798 en 1799.

Zijn Afbeelding is in plaat uitgegeven.

Bl. 341. YSBRANDUS HOEFHAMER overleed den 28 Febr. 1798, zijnde zijne Huisvrouw geſtorven in het jaar 1796; bij zijn afſterven waren er nog van hem in leven twee zoons en eene dochter, thans gehuwd met den Heer PIETER BRONCKHORST, en eene ſchoondochter, benevens drie kleinkinderen.

— 344. PETRUS BROES, in 1779 was hij Aſſeſſor van het Christelijke Synode van *Noordholland*, toen vergaderd te *Hoorn*, beſloot hetzelve met eene Leerrede uit *Hand.* IV: 31, 32a. Van hem is in druk uitgegeven: *De Peinzende Christen, of Bundel van Stichtelijke Gedachten voor de Eenzaamheid*, vier Stukjes, in groot Octavo, bij PETRUS SCHOUTEN en J. WESSING WILLEMSZ.

In 1790, den 28 Maart, vierde hij de nagedachtenis van zijnen waardi-

digen Ambtgenoot en Neef, D°. w. BUDDE, in een plegtige Leerrede over MATTH. XXVIII: 20. Zijn oudſte zoon BROERIUS BROES, wierd op den 7 Junij 1799 in de Clasſis van *Amſterdam* præparatoir geëxamineerd door D°. ROBERT CHEVALLIER, toen Predikant te *Blarikum* en *Laren*, en met veel lof en zegenbeden onder het getal der Proponenten aangenomen. Den 17. Junij van datzelfde jaar beroepen te *Vuren* en *Dalem*, en den 29 Aug. door zijn Eerw. Vader aldaar bevestigd, met de taal van PAULUS 2 TIM. II: 1—7. en aanvaardde zijn Dienstwerk met 1 *Kor.* II: 2, den 9 December 1779 beroepen te *Vollenhoven*, waarvoor hij beleefdelijk bedankte, den 2 April 1780 beroepen te *Vliſſingen*, bevestigd den 23 Julij door zijnen Ambtgenoot D°. ANE DRYFHOUT, met de woorden van den Heiland, MATTH. XXVIII: 19, 20, en maakte een begin van zijn Dienstwerk, met 1 *Theſſ.* V: 25, den 5 Januarij 1782 wierd hij beroepen te *Deventer*, waarop hij den 27 daaraanvolgende voor de beroeping bedankte, en verbond zich op nieuw aan zijn ge-

geliefde Gemeente met JOH. II: 9b. Den 31 Maart beroepen te *Utrecht*, waarvoor hij beleefdelijk bedankte. In 1784 wierd hij beroepen tot Hoogleeraar der H. Godgeleerdheid aan *Hollands* Hooge School te *Leyden*, nam den 30 Mei van zijne Vlisſingſche Gemeente affcheid met *Pred.* XII: 13, 14, en overleed, in den bloei zijner jaren, in het jaar 1801.

D°. BROES ſtierf in den ouderdom van 71 jaren en ruim 3 maanden, den 26 Oct. 1797, nalatende zijne Weduwe, welke ook reeds overleden is, nevens drie zoons en twee dochters, en onder deze zijn zoon WILHELM, van welke hier, de 249ſte Predikant zijnde, in dit *Vervolg*, bl. 91, nader gemeld is.

Zijne Afbeelding is in plaat uitgegeven.

Bl. 347. LUDOVICUS HAMERSTER, van hem is in druk: *Leerrede over het Godvruchtig Leven en Zalig Affterven van zijn Behuwdbroeder, den Eerw. zeer geleerde en nu zaligen Heer* RUTGERUS SCHUTTE, uitgeſproken den 2 van Louwmaand 1785, uit

uit *Pſalm* LXXIII: 14—26, in gr. Octavo, bij J. WESSING WILLEMSZ.

Op den 1 Jan. 1789 overleed hij aan eene Slijmziekte, in den ouderdom van 62 jaren, nalatende zijn bedroefde Weduwe en Dochter, MARIA AGNES.

Bl. 350. THEODORUS ADRIANUS CLARISSE, zijn overlijden is voorgevallen te *Groningen*, alwaar hij als Correspondent van het Noordhollandſche Synode was afgevaardigd, om de Chriſtelijke Synode van Stad en Lande aldaar bij te wonen, die in de Stad vergaderd was, hij wierd van die Gemeente verzocht en gebeden, om eens te prediken, hetwelk van hem gereedelijk wierd aangenomen, de dag bepaald zijnde, om zulks te verrigten, was op Zondag voormiddag den 5 Mei 1782, in de Groote Kerk, op den Predikſtoel getreden zijnde, (wierd hij in zijne Vooraffpraak, die geweest is *Pſalm* CXXII: 8,). overvallen van een flaauwte, van den Predikſtoel afgeholpen zijnde, wierd hij gebragt in het huis van den Heere VAN SWINDEREN, alwaar hij adergelaten is, en vervolgens

gens naar het huis van zijnen Boezemvriend, den Hoog-Eerw. Heer PETRUS ABRESCH, Profesſor en Predikant aldaar, alwaar hij gelogeert was, daar hij door eene zware bloedbraking overvallen werd, die hem op Dingsdag den 7 Mei 1782, 's morgens om half 5 uren, uit de tijd, door den onverbiddelijken dood, in den bloei van zijne jaren wegrukten, in den ouderdom van 41 jaren, 3 maanden en 23 dagen; het ontzielde lijk is aldaar rouwſtatig ter aarde beſteld, op hooge order der Regering der gemelde Stad *Groningen*, hij liet na eene bedroefde Weduwe en vier kinderen. Zijn Ambtgenoot, D°. GERARDUS DE HAAS, vierde zijne nagedachtenis op den 12 Mei daaraanvolgende in de Nieuwezijds Kapel, met eene Lijkrede over DAN: XII: 9.

Van hem is in druk: *De Weg der Zaligheid in* JEZUS CHRISTUS, *zoo als dezelve door het Evangelium aan Zondaren aangewezen, naar Gods vrijmagtig welbehagen, door eene bijzondere genade aan ſommige inwendig geleerd, met een waar-*

waarachtig geloof omhelst, door het getuigenis des Heiligen Geestes bekrachtigt, en van ware Godvruchtige heiliglijk bewandeld word, voorgeſteld in eenige Leerredenen, in groot Octavo, bij J. WESSING WILLEMSZ., alsmede *de Godvruchtige Nagedachtenis van zalig afgeſtorvene voorgangers voorgeſteld, ter gelegenheid van het zalig overlijden van den Wel-Eerw. zeer geliefde en Godzaligen Heer* RUTGERUS PERIZONIUS, over *Hebr.* XIII: 7, in groot Octavo, bij J. WESSING WILLEMSZ.

Te *Groningen* zijn op zijn afſterven uitgekomen, een *Tweetal Leerredenen*, zijnde de eerſte een Lijkredé over *Hand.* XX: 36—38ª. den 12 van Bloeimaand, in de Akademie-Kerk uitgeſproken, door den Hoog-Eerw. Heer PAULUS CHEVALLIER, Hoogleeraar in de Godgeleerdheid aan de Hooge Scholen van Stad en Lande, de tweede eene Leerrede van Zijn Eerw. zelve, over *Hand.* XIII: 38, 39; zijnde de laatſte, welke Zijn Eerw. binnen deze Stad voor de Gemeente heeft uitgeſproken, na deszelfs handſchrift ter druk-

pers vervaardigt, door den Hoog-Eerw. Heer PETRUS ABRESCH, Hoogleeraar in de H. Godgeleerdheid van Stad en Lande, in groot Octavo.

Nog is van hem in druk, onder opzigt van genoemde Heer Profesſor PETRUS ALBRESCH, vijf deelen, *over den Brief van den Apostel* PAULUS, *aan de Colosſenſen*, in groot Octavo, bij J. WESSING WILLEMSZ.

Zijn Afbeelding is in plaat uitgegeven.

Bl. 355. DIRK SEMEINS VAN BINNEVEST. Zijn Huisvrouw CORNELIA MARIA DE BRUINE, overleed den 19 Dec. 1791.

Hij vierde gedachtenis van zijn vijf-en-twintigjarig dienstwerk in deze Gemeente in het laatst van Aug. 1798, en op den 13 Sept. 1812 van zijn vijftigjarige Evangeliedienst met LUK. XII: 35—37. Wegens toenemende verzwakking vond hij zich verpligt bij Zijne Majeſteit den Koning der *Nederlanden*, &c. zijn Emeritusſchap te verzoeken, hetwelk aan Zijn Wel-Eerw., bij een gunſtig Beſluit, in dato 18 Julij 1815, *ſalvo honore et ſtipendio* wierd toegeſtaan.

Zijn

Zijn afsterven viel vóór den 17 Julij 1817.

Zijn Afbeelding is in plaat uitgegeven.

Zijn Broeder, JOHANNES VAN BINNEVEST, sedert 25 October 1765 Predikant te *Enkhuizen*, overleed den 30 Junij 1813, in den ouderdom van 80 jaren en 2 maanden.

Bl. 358. HENRICUS VAN HERWERDEN, overleed, na een langdurig lijden en smertelijk ongemak in den mond en de keel, den 19 December 1805, nalatende zijne weduwe en eene dochter; zijnde twee dochters reeds vóór hem gestorven.

Van hem is in druk: *'s Heilands verzoeking in de Woestijne*, in gr. Octavo, bij J. ALLART, *de Geschiedenis van den Staat der Regtheid en Val onzer eerste Ouderen verklaard*, in groot Octavo, bij J. ALLART, 1787. en *over het Evangelium van* JOHANNES, 6 deelen, gr. Octavo, bij J. ALLART, 1797.

Zijn Afbeelding is in plaat uitgegeven.

— 361. HENRICUS JACOBUS COERMAN, was in den jare 1784 Præses van het Noord-Hollandsch Synode, binnen deze

Stad vergaderd, en opende hetzelve met eene welgepaste Leerrede over JESAIA LXIII: 6, 7.

Hij hield gedachtenis van zijn vijf- en twintigjarige dienst in deze Gemeente den 11 Januarij 1801, met JESAIA XL: 9, en overleed den 26 Februarij 1807, nalatende zijne weduwe, welke ook reeds overleden is, en eene dochter.

Bl. 364. AÄRON LE GRAND, in den jare 1785 was hij afgevaardigd van deze Classis naar het Synode van *Noord-Holland*, toen vergadert te *Hoorn*, en besloot dezelve met een Sluitrede over LUK. XII: 35—37ª.

Hij vierde zijn vijf-en-twintigjarige dienst alhier den 18 Januarij 1801, met eene Leerrede over 2 PETRI I: 13, 14, welke bij P. VAN DORTH in druk is uitgegeven.

Hij overleed den 3 April 1808; zijnde zijne Huisvrouw reeds vóór hem gestorven.

Zijn Afbeelding is in plaat uitgegeven.

— 367. WILLEM JABES CALKOEN, zijn Huisvrouw, Mejufvrouw WILHELMINA VERBORCHT, overleed den 6 September 1784.

Hij

Hij overleed den 4 October 1802. Zijn Zoon, JAN FREDRIK VAN BEEK CALKOEN, wierd in het jaar 1799 benoemd tot buitengewoon en daarna tot gewoon Hoogleeraar in de Natuurlijke Wijsbegeerte en Wiskunde te *Leyden*. In 1805 is hij beroepen tot Hoogleeraar in dezelfde vakken te *Utrecht*, als opvolger van zijn leermeester, Profesfor HENNERT, door ouderdom en blindheid Emeritus verklaard. In 1809 wierd hij door een pijnelijk ongemak in den mond aangetast, aan welks gevolgen hij den 25 Maart 1811 overleed.

Bl. 370. JOHANNES CUPERUS. Op bladz. 371, regel 13 en 14, moet gelezen worden (in plaats van MUSSCHENBROEK *deleatur*) LULOFS &c.

Van hem is nog in druk uitgegeven: JEZUS *wandelende beſchouwd in het Hof van* SALOMON, ter gelegenheid van het Feest der vernieuwing des Tempels te *Jeruzalem*, in eene plegtige Jubel-Redevoering, op het eerſte Eeuwgetijde van het Diaconie Oude Vrouwen- en Mannen-Huis, over de woorden uit JOH. X: 22, 23. Uitgeſproken op de groote

Zaal van het gemelde gebouw, op den 23 Febr. 1783, in gr. Octavo, bij P. VAN DORTH en J. WESSING WILLEMSZ., ook *Disfertatio de Precibus, Pars I.* apud JOH. LE MAIR et JOH. WESSING, 1779. gr. Octavo.

Zijn overlijden is voorgevallen den 2 Julij 1790, in den ouderdom van ruim 57 jaren, aan een zware breuk.

Bl. 373. THEODORUS ISACUS GERHARDUS VAN ESSEN, hij hield den 20 Dec. 1801, in de Nieuwe Kerk, eene Lijkrede op deszelfs Behuwd-Vader, ERNESTUS PHILIPPUS GERARDUS VAN ESSEN, over *Gen.* XXV: 8, hij vierde gedachtenis van zijn vijf-en-twintigjarige dienst in deze Gemeente, in de Nieuwe Kerk, den 27 Maart 1803, met de woorden van PAULUS, I *Thesf.* V: 23. Nog hield hij in de Wester Kerk, den 18 October 1807 eene Lijkrede, bij gelegenheid van het overlijden van deszelfs Neef, JOOST ISAAC CREMER, met *Pfalm* XXXVII: 37. Zijn huisvrouw overleed 7 maanden voor zijn afsterven, hetwelk voorviel den 15 September 1812, hij liet na, behalve de twee te voren gemelde dochters, ANNA ELISABETH, ongehuwd; ERNESTINA

PE-

PETRONELLA, gehuwd met den Heer GERRIT VAN WANING; nog eene dochter, CATHARINA JOHANNA GEERTRUIDA, geboren den 22 Augustus 1778, toen Weduwe van den Heer GERRIT JOACHIM SEVINK, doch thans hertrouwd met den Heer, JAN FERDINAND SCHOENMAKER.

Zijn Afbeelding is in plaat uitgegeven.

Bl. 376. JACOB VAN NUYS KLINKENBERG, in Nov. 1783 tot Hoogleeraar der H. Godgeleerdheid, op 's Lands Hooge School te *Leyden*, beroepen zijnde, bedankte voor die beroeping, en werd door de Wel-Edele Groot Achtbare Heeren Burgemeesteren aangeſteld tot Profeſſor in de H. Godgeleerdheid en Kerkelijke Geſchiedenisſen aan het *Athænum Illuſtre*. Tot Doctor Theologiæ gecreëerd zijnde, deedt hij den 29 van Lentemaand 1784 zijn Inaugurale Oratie *over den verderfelijken invloed van het Ongeloof op het gemeenebest*, in groot Octavo, bij J. ALLART.

Den 21 April 1816 hield hij des avonds in de Nieuwe Kerk gedachtenis van zijn vijftigjarige Evangeliedienst met *Pſalm* CXVI: 12, 13.

Zijn overlijden viel voor den 14 September 1817.

Zijn Huisvrouw is op den 18 Jan. 1788 zeer ſubiet overleden.

Van hem is nog in druk: *Onderwijs in den Godsdienst*, in groot Octavo, 8 deelen, bij J. ALLART. *De Bijbel, door beknopte uitbreidinge en ophelderende aanmerkingen*, in groot Octavo, 27 deelen, bij J. ALLART. *Onderwijs in den Godsdienst*, 11 deelen, bij OTTERLOO, &c. *Voordeelen van den Godsdienst*, 4 deelen. *Geſchiedenis van 's Heilands lijden. De Chriſten*, 7 deelen, en ook *over de Leer der Drieëenheid.*

Zijn Afbeelding is in plaat uitgegeven.

— 380. GERARD JOHAN NAHUYS, werd den 16 October 1780 van hier beroepen tot Hoogleeraar in de Heilige Godgeleerdheid en Kerkelijke Historiën, op 's Lands Hooge School te *Leyden.*

Den 21 Maart 1781 werd hij in eenen extra-ordinairen grooten Kerkenraad, en den 2 April in een ordinair Clasſis alhier losgemaakt; het verzoek tot ontſlag van zijn Hoog-

Eerw.

Eerw. is geſchied door den oudſten Leeraar D°. JACOBUS TYKEN, daartoe verzocht en gequalificeerd door den Wel-Ed. Geſtrengen Heere en Mr. JOSIAS JOHAN HUBRECHT, Secretaris van de Univerſiteit te *Leyden*.

Zijn Hoog-Eerw. nam den 11 April, in de Nieuwe Kerk, op Woensdag avond, van deze hem zoo zeer beminnende en bij zijn Hoog-Eerw. geachte Gemeente, een teeder afſcheid, met de woorden van PAULUS, *Philip.* III: 20, 21.

Den 30 daaraanvolgende aanvaardde hij zijn Hoogleeraarambt met het houden van eene plegtige Latijnſche Oratie, *over de nadeelen van een verfijnd Heidendom onder de Chriſtenen van onzen tijd inkruipende, en de middelen daartegen:* welke Oratie in het Nederduitsch vertaald is door den Heer JACOB AMERSFOORDT, en met eene Voorrede van zijn Hoog-Eerw. zelve, gedrukt te *Leyden*, bij s. en J. LUCHTMANS, en te *Amſterdam*, bij CORNELIS BYL. Den 20 Junij 1781 wierd zijn Hoog-Eerw., benevens de Hoog-Eerw. Heer PETRUS RIETVELD, beroepen tot Predikant te

Leyden, ieder voor eene halve beurt, in plaats van den Hoog-Eerw. DIDERICUS VAN DER KEMP, die op den 4 Aug. 1780 aldaar was overleden; welke beroeping in eene Clasſicale Vergadering, op den 17 Julij, zijn volkomen beſlag kreeg. Den 13 September geſchiedde de eerſte Kerkelijke voorſtelling en de bevestiging was op den 7 October daaraanvolgende bepaald: welke door zijn Ambtgenoot, D°. ADRIANUS VAN ASSENDELFT, ſtond verrigt te worden: doch het behaagde den Hemel anders en zijn Hoog-Eerw., zoowel als zijne geliefde Echtgenoote, werden, in dien tuſſchentijd, door zware koortſen aangetast, waarvan de gevolgen doodelijk waren. Op den 6 Oct. overleed reeds zijne getrouwe gezellinne, in den ouderdom van 39 jaren en 6 maanden; drie dagen later was het ſterfuur van zijn Hoog-Eerw. Hij overleedt, ſlechts 43 jaren en 8 maanden bereikt hebbende: zijn dood was eene treffende ſlag voor zijne vijf nagelaten, alle nog minderjarige kinderen, en dompelde *Hollands Hooge School*, en met haar, de ganſche Kerk van *Nederland*,

land, in diepe rouwe. Beide Lijken werden op den 13 October naar *Utrecht* vervoerd en in hun familiegraf ſtatig bijgezet. Den 14, zijnde Zondag, waren zijne Leidſche Ambtgenooten dit verlies, in hunne Voorafſpraken aan de Gemeente, met hartelijke aandoening, gedachtig. Dº. HERBERTUS DE HAAS, onder anderen, lag hiertoe den grondſlag uit 2 *Kor.* IV: 7. en Dº. GUALTERUS ZOUTMAAT, 's avonds in de Gasthuis Kerk, verkoos tot zijn oogmerk de woorden *Spreuken* X: 7. Eindelijk de Dichtkunst betreurde zijn vroeg verſcheiden, door Lijkzangen, die ook ſedert, in Octavo, zijn uitgekomen. 's Mans welgelijkende Afbeelding is, in folio en in kleinder formaat, der vergetelheid ontrukt geworden.

Schoon het den Hoogleeraar NAHUYS niet heeft mogen te beurt vallen, mannen voor Gods Kerk te vormen, heeft hij echter vele en nutte Schriften, tot dat einde dienende, nagelaten, welkeh wij hier zullen opnoemen en die allen in druk uitgekomen zijn.

Voorrede, geplaatst voor het Werk van

van JOHAN OUWEN, Dr. der Heilige Godgeleerdheid, *over de Regtvaardiging uit het Geloof, door de toerekening van Christus' geregtigheid verklaart, bevestigt en verdedigt:* behelzende eenige aanmerkingen over het *Werkverbond* en de onmiddelijke toerekening van *Adams ſchuld;* te *Amſterdam,* bij M. DE BRUIN.

Eenige voorloopende of voorbereidende *Verhandelingen*, behoorende tot de *Commentarie* over PAULUS *Brief* aan de *Philippenſen*, in drie Stukjes; behelzende:

I. *Stuk;* onderzoek over *Hebr.* VI: 4—6. vergel. met *Philippenſen* I: 6.

II. *Stuk;* uitlegkundige en practicale *Verhandelingen* over *Phill.* I: 21 en 29 en Cap. II: 5—21, nevens een Leerrede over *Pſalm* VIII: 4 en 5.

III. *Stuk;* uitlegkundige en Practicale *Verhandelingen* over *Openb.* XX: 6. en JES. XXXV: 7b. nevens twee *Affcheidsredenen* over *Philip.* IV: 1. en *Philip.* III: 20, 21.

Eene *Commentarius* over den geheelen Brief van PAULUS aan de *Philippenſen*, 2 deelen, doch waarvan het laatſte Kapittel, na het overlijden van den Auteur, grootendeels door

door D°. GERHARDUS DE HAAS, is voltooid. Deze *Commentarie*, benevens de te voren gemelde drie Stukken zijn gedrukt en uitgegeven bij J. WESSING WILLEMSZOON en M. DE BRUIN.

Nog heeft zijn Hoog-Eerw., tot aan *Deuteronomium* toe, mede gearbeidt aan *den Bijbel, door beknopte uitbreidingen en opheldere-nde aanmerkingen verklaart*, toen op zijn naam en die van zijnen Ambtgenoot, Profesor J. VAN NUYS KLINKENBERG, in groot Octavo uitgegeven, bij J. ALLART.

Zedert en na zijn dood zijn van den Hoogleeraar NAHUYS nog in het licht gekomen:

Leerredenen over Pſ. CXLVI: 8a.
———— —— ZACH. V: 5—11.
———— —— JES. LVIII: 5.

De twee laatſten, uitgeſproken bij gelegenheid van eenen Dank-, Vast- en Bedendag, en bij de bediening van het H. Avondmaal, gedrukt bij J. WESSING WILLEMSZ. en M. DE BRUIN, met eene aanprijzende Voorrede van D°. GERHARDUS DE HAAS, in gr. Octavo.

Drie deeltjes Leerredenen over JESAIA, behelzende het 53, 54 en 55ſte

55ſte Kapittel, welke bij J. ALLART, in groot Octavo, zijn uitgekomen.

De Hoogleeraar P. HOFSTEDE, te *Rotterdam*, welke in het jaar 1782 het Leven van zijnen te voren Ambtgenoot beſchreven en uitgegeven heeft, plaatst aan het einde daarvan de Leerrede, met welke de Hoog-Eerw. NAHUYS zijn Werk, als Predikant in de Gemeente te *Leyden*, zou begonnen hebben.

Uit de korte opgave van 's Mans arbeid blijkt genoegzaam, wat de Godsdienst en de Geleerdheid verloren hebben, bij zijnen al te vroegen dood. „ Hij was," zegt de Hoog-Eerw. HOFSTEDE, „ met een „ helder licht van oordeel beſtraalt; „ hij had een vast geheugen, hij „ werkte ſterk, ook dan, wanneer „ hij ledig ſcheen; hij had een edel „ gevoel van alle eerlijke Weten„ ſchappen, van de meeste iets ge„ ſmaakt en van de voornaamſte het „ pit en merg uitgezogen. — Hij „ was naauw gezet in wandel; hij „ was een gehoorzaam Ingezeten, „ een teeder Echtgenoot, een zorg„ vuldig Vader, een Christelijk

„ Huis-

„ Huisbestuurder en een Predikant,
„ wiens leven was eene sprekende
„ Schilderij van zijne Leere."

Bl. 387. HILLEBRANDUS MENTES, den 23 September 1804 gedacht hij aan zijn vervuld vijf-en-twintigjarig dienstwerk alhier met 1 SAM. VII: 12, welke Leerrede hij in het licht heeft gegeven. Hij overleed den 24 October 1811, in den ouderdom van ruim 71 jaren, nadat hij des Zondags te voren, zijnde den 20, nog met veel opgewektheid had gepredikt. Zijne huisvrouw was reeds voor zijn overlijden gestorven.

— 393. ANTONIUS KUYPER, den 11 Augustus 1793 begaf hij zich wederom in den echt met Mejuffrouw HILLEGONDA GERBRANDS, welke hem ook den 28 Julij 1796 door den dood ontrukt wierd: hij vierde den 25 November 1804 gedachtenis van zijn vijf-en-twintigjarigen dienst in de Gemeente alhier, met *Gen.* XXXII: 10, welke Leerrede ook in druk is uitgegeven, bij J. A. MEYBOOM, in gr. Octavo. Nog is van hem uitgegeven: *Algemeene Bladwijzer van de Schriftuurplaatsen in de* 11 *dee-*

len van het Bijbelsch Zakelijk Woordenboek van den Wel-Eerw. Heer JACOB GERARD STARING, *Pred. te Gouderak.*

Zijn Afbeelding is in plaat uitgekomen.

Bl. 396. GERHARDUS DE HAAS, zijne huisvrouw wierd hem in den ouderdom van 48 jaren door den dood ontrukt. Hij hield gedachtenis van zijn vijftigjarig dienstwerk den 3 Januarij 1813, met de woorden van den Profeet HABAKUK, Hoofdſt. II: 1a. *Ik ſtond op mijne wacht, en ik ſtelde mij op de ſterkte.* Na dat hij nog den 30 November 1817 in de beurt zijner dagordening met veel opgewektheid had gepredikt, overviel hem eene verzwakking, die dermate toenam, dat hij reeds den 9 December daaraanvolgende zacht ontſliep, oud zijnde 80 jaren, 2 maanden en 26 dagen.

Van hem is nog in het licht gekomen: *De Openbaring van* JOHANNES, als een boek voor het verſtand en hart, in drie deelen, gedrukt te *Haarlem*, bij J. L. AUGUSTINI, groot Octavo.

Zijn

Zijne afbeelding is in plaat uitgegeven.

Bl. 401. ADOLPH FREDRIK VAN DER SCHEER, hield gedachtenis van zijn 25 jarig dienstwerk alhier, in de Westerkerk den 20 Julij 1806, met *Hand.* XXVI: 22, 23. Hij overleed zeer onverwacht in den ouderdom van 63 jaren en ruim 6 maanden, wanneer hij in de Clasficale Vergadering den 8 Januarij 1811 alhier gehouden, eenige oogenblikken te voren was binnengetreden, nalatende zijne Weduwe, benevens vier eigene en twee aangehuwde kinderen. PETRUS ANTHONY, thans gehuwd met Mejufvr. L. CRAMER; HERMINA FRANCINA, gehuwd met den Heer J. A. KAMP, ADOLF FREDRIK, gehuwd met Mej. T. E. RYNDERS, en ANTONETTA MARIA, thans gehuwd met den Heer E. SONDORP. Hij had het genoegen zijn jongste zoon ADOLF FREDRIK ook in den Evangeliedienst werkzaam te zien — deze wierd in de Clasficale Vergadering alhier gehouden den 20 Julij 1807 met veel lof geëxamineerd door den Wel-Eerw. Heer JACOB MEINARD NOOTHOVEN, Predikant alhier,

hier, en onder het getal der Proponenten met veel ruimte en algemeene goedkeuring aangenomen. Den volgenden dag, den 21 Julij, wierd hij beroepen te *Zegveld*, onder de Eerw. Clasis van *Utrecht*, alwaar hij, na peremptoir geëxamineerd te zijn, door den Wel-Eerw. w. J. VOORDUIN, Predikant te *Utrecht*, en met zegenbede aan de hem roepende Gemeente toegewezen, door zijn Vader in den H. Dienst wierd bevestigt met 1 *Tim.* I: 18, 19, waarop de jonge Leeraar denzelfden dag zijne intrede deed met *Hand.* X: 29, nog geen twee jaren in die Gemeente gearbeid hebbende, wierd hij den 1 Junij 1808 beroepen in de groote en aanzienlijke Gemeente te *Hillegondsberg*, onder de Eerw. Clasis van *Schieland*; na behoorlijke losmaking nam hij den 4 Sept. daaraanvolgende van zijne Zegveldsche Gemeente affcheid met *Psalm* CXXXVIII: 8, en wierd te *Hillegondsberg* den 18 September weder door zijn Vader bevestigt met de woorden van den Apostel JOHANNES

in

in zijn 3de Brief, het 4de, 5de en 6de vers, terwijl de bevestigde des nademiddags zijn dienstwerk aanvaardde met *Psalm* XC: 15—17.

Bl. 411. ABSALOM VERBURG, ſtierf den 8 Maart 1797, in den ouderdom van 54 jaren en drie maanden, nalatende zijne bedroefde Weduwe, (welke nu ook reeds overleden is) en drie kinderen.

— 416. JOHANNES SMITS overleed den 27 Maart 1794, in den ouderdom van 56 jaren en ruim 7 maanden.

— 419. BARTOUT VAN DER PEEN, hield in January 1808 gedachtenis van zijn 25 jarig dienstwerk alhier, predikende bij die gelegenheid over 1 *Tim.* II: 5, 6, 7ª. denzelfden Tekst, waarmede hij zijn dienstwerk den 16 Junij 1765 in de Gemeente te *Woudsland* aangevangen had. Den 1 Julij 1814 is hij op zijn verzoek, ingevolge gunſtige diſpoſitie van zijn Koninklijke Hoogheid den Souverein Vorst der *Nederlanden*, wegens toenemende zwakheid Emeritus verklaart, ſalvo honore et ſtipendio: hij ſtierf den 7 November 1815, nala-

tende zijne Weduwe met zes eigene, drie behuwd- en zes kleinkinderen. Zijn opvolger, de Wel-Eerw. Heer WILLEM CHRISTIAAN VAN MANEN hield, den daarop volgenden Zondag den 12 November, eene Lijkrede des avonds in de Zuiderkerk, met de woorden van JEZUS: LAZARUS *onze vriend ſlaapt*, te vinden JOH. II: 11d. Hij ſmaakte het genoegen, om drie zijner zonen in onderſcheidene faculteiten der geleerdheid bevordert te zien, daar zijn zoon TJESSE alhier als Advocaat practiſeerde, en ZACHARIAS HENRIC tot Doctor in de Medicijnen was gepromoveert, zag hij BARTOUT ook in het werk der Evangeliebediening bezig; deze wierd in de Clasſicale Vergadering alhier den 2 April 1810 præparatoir geëxamineerd door den Wel-Eerw. Heer J. R. IMMINK, Predikant te *Muiderberg*, en met zeer veel lof onder het getal der Proponenten aangenomen, waarop hij den 2 Augustus van datzelfde jaar beroepen wierd tot Predikant te *Noordwijk binnen*, onder de Eerwaarde Clasſis van *Leyden*, in

in plaats van D°. STEVEN JAN HENDRIK VAN HENGEL, die naar *Delft* was beroepen, nadat hij in de Clasſis, gehouden te *Leyden*, den 2 October, door D°. BAREND FLOORS, Predikant te *Liſſe*, peremptoir geëxamineerd, en door die Vergadering aan de hem roepende Gemeente was toegewezen, wierd hij den 4 November door zijn Vader aldaar in den H. Dienst ingezegend met JOH. XVII: 3, en deed ten zelfden dage zijne intrede met MATTH. VI: 9b.

De Afbeelding van den overledenen is in plaat uitgegeven.

Bl. 425. HENRICUS HOFFMANN vierde zijn vijf-en-twintigjarigen dienst in deze Gemeente, den 29 Mei 1810 met *Pſ.* CIII: 1, 2. en overleed den 20 Dec. 1817. Zijn afbeelding is in prent uitgegeven.

— 429. DIDERICUS TENDALL, wiens afbeelding ook in prent is uitgegeven, en die wegens toenemende zwakheid, op zijn verzoek, door Z. M. den Koning der *Nederlanden*, bij beſluit van 30 Junij 1817, ſalvo honore et ſtipendio, gunſtig Emeritus verklaart, had het

genoegen zijn zoon JAN GERRIT HUIBERT in de Evangeliebediening geplaatst te zien — deze wierd den 19 April 1809 door de Clasis van *Gorinchem*, in welke Vergadering hij præparatoir geëxamineerd wierd door den Wel-Eerw. Heer BRINKHOF BEUSEKAMP, Predikant te *Ethen* en *Drongelen*, onder het getal der Proponenten aangenomen en tot den openbaren Predikdienst toegelaten — daarop wierd hij in de Gemeente van *Emmes Binnendijks*, onder de E. Clasis van *Amersfoort*; beroepen, in plaats van den Wel-Eerw. Heer W. N. MUNTING, die naar *Bodegraven* vertrokken was. Den 14 Julij wierd hij te *Amersfoort* in de Clasicale Vergadering peremptoir geëxamineerd door den Wel-Eerw. Heer J. J. VAN BEUNINGEN, toen Predikant te *Maartensdijk*, en met volle ruimte aan de hem roepende Gemeente toegewezen, waarop hij den 6 Augustus in den H. Dienst wierd bevestigd door deszelfs Vader, met JOH. XII: 26b., terwijl hij des nademiddags een aanvang van zijn dienstwerk maakte met JOSUA I: 9. Van hier

wierd

wierd hij in Julij 1817 beroepen naar de Gemeente te *Heeg*, onder de Clasſis van *Leeuwarden*, nam den 31 Augustus affcheid met *Hebr.* XIII: 8, en wierd te *Heeg* bevestigt den 5 October, door D. M. VOS, Predikant te *Oudega*, met JAC. I: 21 en deed zijne intrede met 1 *Theſſ.* V: 25.

Bl. 436. JACOB DERMOUT ſtierf den 6 Februarij 1812, nalatende zijne Weduwe, (welke nu ook reeds overleden is) benevens een zoon, die in de groote Gemeente van *'s Gravenhage* met ijver in de Evangeliedienst arbeid, en eene dochter.

Zijn afbeelding is in prent uitgegeven.

— 441. PETRUS HAACK, ook is van denzelven eene afbeelding gegraveerd, en uitgegeven in 1803 te *Hamburg*, door den Heer LUND, en eene andere, in folio formaat, in 1805 in deze ſtad, door den Heer HODGES.

Door denzelven is nog uitgegeven: *het Leven van* PAULUS *den Apostel*, in Kerkelijke Redevoeringen, uitgeſproken in de Hervormde Gemeenten van *Breda* en *Amſterdam*,

dam, in drie deelen, in groot Octavo, voor welks Derde Deel gevonden wordt een uitvoerig Voorberigt over den oorsprong en de Privilegien der Gereformeerden in *Altona* en *Hamburg*.

Ook *de Leer der waarheid, die naar de Godzaligheid is, volgens den Heidelbergschen Catechismus.*

Bij de gezegende omwending en verlossing van der Franschen overheersching, werd hem, door zijne Koninklijke Hoogheid, den Heere Prinse van *Oranje*, bij Hoogstdeszelfs inhuldiging als Souverein Vorst der *Nederlanden*, &c. opgedragen, het houden eener Godsdienstige Redevoering, bij het plegtig beëedigen der Grondwet voor de *Vereenigde Nederlanden*, op den 30 van Lentemaand 1814, in de Nieuwe Kerk alhier uitgesproken, welke gedrukt in groot Octavo, kort daarna is uitgekomen, met een Voorberigt, en de beide Aanspraken van den Vorst, voor, en bij het beëedigen der Grondwet, uitgesproken.

Op den 24 van Oogstmaand deszelven jaars hield hij, in de Amstelkerk,

kerk, plegtig gedachten's van zijne Bevestiging in deze Gemeente, toen 25 en van die in zijne eerste Gemeente, toen 45 jaren geleden, naar aanleiding van 2 *Kor.* IV: 1. *Daarom, dewijl wij deze bediening hebben, naar de barmhartigheid, die ons geschied is, zoo vertragen wij niet.*

En den 20 Februarij 1816 behaagde het Zijne Majesteit den Koning, hem, tot *Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw*, te benoemen.

Bl. 447. SAMUEL JOHANNES VAN DE WYNPERSSE. In het jaar 1803 wierd hij beroepen tot Philosophiae Professor extraordinarius aan de Hooge School te *Leyden*, terwijl hij in 1805 in de plaats van zijnen waardigen Vader, die zijn rust bekomen had, wierd aangesteld tot Professor ordinarius Logices Metaphysices et Doctrinae Moralis, welke post hij op den 20 September aanvaardde, met eene Redevoering *de vi et efficacia Consuetudinis*, dat is: over de kracht en veelvermogende invloed der gewoonte.

Bl. 452. PETRUS MEYBOOM. Op bladz. 455, reg. 7 van onder, leze men, in plaats van 9 October 1789, 1790; pag. 456, reg. 4 van boven, 27 Febr. 1791, en reg. 10 de 9de daaraanvolgende.

Hij heeft D^r. H. VAN HASSELT tweemaal bevestigd; de eerste maal, te *Vlissingen* in den jare 1786, den 23 April, met *Psalm* CXXIV: 8, en de andere maal hier, op den 6 November 1796, met *Philip.* I: 21a. — heeft ook, den 2 Octob. 1810, in de Konsistorie-kamer der Nieuwe Kerk, de Kerkelijke Commisie, tot het bestuur over de Kerkgebouwen, Goederen, Fondsen en Inkomsten der Hervormde, Nederduitsche Gemeente alhier, uit naam van den Eerw. grooten Kerkenraad, plegtig ingehuldigd. — Bij legaat eigenaar geworden van alle de nagelatene schriften en aanteekeningen van den Wel-Eerwaarden zeer geleerden Heer ADRIANUS BECOL, heeft hij daarvan eenen bundel uitgegeven van *Godgeleerde, meest Catechetische verhandelingen*; — in den jare 1811 vervaardigde hij eene nieuwe, naar de

de beste uitgaven, verbeterde uitgave van den Heidelbergſchen Catechismus; en voegde daarbij eene vertaling van de zeer lezenswaardige Voorrede van den Palts-graaf, waarmede die Catechismus, bij de allereerſte uitgave, in het licht is gekomen. —— Van de zeven zonen en zeven dochters, uit zijn huwelijk verwekt, zijn twee zoontjes en een dochtertje, nog jong zijnde, overleden; het eene zoontje ſtierf te *Gorcum*, in den ouderdom van ruim twee jaren; het dochtertje alhier, oud acht en een half jaar; en het andere zoontje, BROERIUS GERRARDUS, is te *Nijkerk* op de *Veluwe*, den 31 Julij 1812, in het tiende jaar zijns levens, vermoedelijk, door voorover te vallen, in een zink-putje, waarin nog geen voet water was, ongelukkig omgekomen; door welk onvoorziene onheil het ouder-hart eene wonde is toegebragt, die, aan deze zijde van het graf, nooit geheellijk zal genezen, en nu ook nog, meermalen, billijk geſchreide tranen doet ſtorten; te meer, daar dit beminnelijk

kind

kind aanleg ſcheen te hebben, en veel lust betoonde voor de letteroefeningen, waardoor het eene goede hope gaf, dat het, grooter geworden, in de voetſtappen zoude treden van die achtenswaardige mannen, wier namen het droeg van wijlend den voortreffelijken Hoogleeraar aan *Leydens* Hooge School, BROËRIUS BROES, en van den, nu pas overledenen, uitmuntenden, Dordrechtſchen Predikant, GERRARDUS KUYPERS.

Den 10 van Lentemaand van 1816 vierde zijn Eerw. de gedachtenis van zijnen vervulden vijf-en-twintigjarigen Predikdienst in deze Gemeente, waartoe hij aanleiding nam uit PETRUS tweeden brief, het 1ſte hoofdſtuk, het grootſte gedeelte van het 16de vers: „ Wij zijn geene kon„ ſtig verdichte Fabelen nagevolgd, „ als wij u hebben bekend gemaakt „ de kracht en de toekomst van on„ zen Heere JEZUS CHRISTUS."

Bl. 456. HENRICUS DE HAAN HUGENHOLTZ, vierde den 17 Maart 1816, des voormiddags in de Oude Kerk, gedachtenis van zijne 25jarige dienst al-

alhier met *Gal.* IV: 14. Uit zijn Huwelijk met Mejufvrouw ELBERTA ELIZABETH TER BRUGGEN, welke in het 32ſte jaar haars levens alhier overleed, den 14 October 1795, is nog verwekt een zesde kind HENRICUS.

Zijne drie zonen alle tot den predikdienst opgeleid, zijn door de Eerw. Clasſis van *Amſterdam* geexamineert, en met veel lof tot den Predikdienst toegelaten; doch de oudſte ISAAC THEODORUS heeft niet meer dan even 27 jaren bereikt, en is op deszelfs tweede ſtandplaats te *Rijswijk*, bij *'s Gravenhage*, overleden den 5 April 1812.

Zijn Afbeelding is in plaat uitgegeven.

Bl. 460. HERMANUS RIETVELD. Den 4 Junij heeft hij gedacht aan zijn vijf-entwintigjarige dienst in deze Gemeente, predikende bij die gelegenheid over de taal van PAULUS, I *Kor.* II: 2. *Ik hebbe niet voorgenomen iets te weten onder u dan* JEZUS CHRISTUS *en dien gekruiſigt.* Behalve de te voren gemelde kinderen, waarvan nog in leven is

ELI-

ELIZABETH, thans gehuwd met den Heer RUTGER HOYMAN, wierden hem alhier nog zeven kinderen geboren, waarvan nog overig zijn ARNOLDA CATHARINA, gehuwd met den Heer NICOLAAS DE GYZELAAR, en twee zonen, genaamd GISBERTUS ADRIANUS en HERMANUS ISAAK.

Bl. 464. CHRISTOPH GEORG SIEGMUND BEGEMAN, wegens volſlagene blindheid genoodzaakt zijnde, zijn Emeritusſchap te verzoeken, wierd hem zulks door Zijne Majeſteit den Koning der *Nederlanden*, enz. bij Beſluit van 13 Februarij 1816 gunſtig toegeſtaan, behoudens eer, waardigheid en een bepaald penſioen, ingegaan zijnde den 1 Maart 1817, maar niet lang had hij daarvan genot, wijl hij overleed den 6 April deszelven jaars, nalatende zijne Weduwe, benevens vijf zonen, drie ſchoondochteren, en zeven kleinkinderen.

Twee zijner zonen zag hij in het H. Dienstwerk bezig, te weten JACOBUS, uit zijn eerſte Huwelijk verwekt, die eerst te *Westerbroek*, onder de Claſſis van *Groningen*, naderhand te *Ditzum*, in *Oost-Vries-*

Oostvriesland, het Evangelie verkondigde, en uit zijn tweede huwelijk: EGBERTUS, eerst Predikant te *Emenes Binnendijks*, naderhand te *Koog aan de Zaan*, welke in de plaats van zijn Vader alhier wierd beroepen, die de 253ste Predikant was, terwijl zijn jongste zoon, ANDREAS JULIANUS, zich thans nog aan de Hoogeschool te *Utrecht* tot het werk der H. Bediening zoekt voor te bereiden.

Door hem is in druk uitgekomen: *De Dood van* LAZARUS, enz. in eene Lijkrede over JOH. XI: 11, bij gelegenheid van het afsterven van de Wel-Eerw. Geleerde en Godzalige Heer BERNHARD WILHELM ALTMANN, Hoogduitsch Predikant te *Amsterdam*, bij A. B. SAAKES, 1808.

Zijne Afbeelding is in plaat uitgegeven.

Bl. 468. HENDRIK HUSLY VIERVANT, zijne Huisvrouw D. L. SAPPIUS, den 19 Sept. 1797 alhier overleden zijnde, begaf hij zich weder in den Echt den 5 December 1798, met Mej. ANNA ELISABETH DE HAAN, hij overleed den 14 November 1814, nalaten-

tende zijne Weduwe en nog 5 kinderen.

Zijne Afbeelding is in prent uitgegeven.

Vervolg van Bl. 43. JAN ANTHONIE HACHENBERG. Den 30 Julij 1818 trad hij weder in het huwelijk met Mejufvr. WILLEMINA CHEVALIER.

——— — — 50. ABRAHAM EVERAARS. Na eene buitengewoon ſpoedige reize van honderd en een etmalen kwam hij met de zijne behouden op de reede van *Batavia* aan, vanwaar hij, na eene korte tijd aldaar vertoefd te hebben, vertrok naar *Sourabaya*, op de Oostkust van het Eiland *Java*, werwaards hij tot Predikant gedeſpicieerd was geworden.

Na de viering van het 3de Eeuwfeest der Hervorming en onder het afdrukken dezes zijn nog beroepen en herwaards gekomen:

1818. 256. SIMON DIRK DE KEIZER, geboren te *Amſterdam*, dato 14 Junij, 1781, paſſeerde de Latijnſche Scholen in zijne Vaderſtad, en werd, na van den

den jare 1798 tot 1802, te *Utrecht* het onderwijs in de voorbereidende wetenſchappen, onder de Hoogleeraren RAU, SEGAAR, ROSSYN en HENNERT, en, in de Godgeleerdheid, van de Hoogleeraren BONNET, ROOYAARDS, inzonderheid van den Hoogleeraar HERINGA, ontvangen te hebben, dato 3 Januarij 1803 te *Bommel*, door D. J. DE HEER, destijds Predikant te *Geldermalſem*, præparatoir geëxamineerd, en onder het getal der Proponenten aangenomen. Hierop te *Segveld*, onder de Clasſis van *Utrecht*, beroepen zijnde, werd hij te *Utrecht*, door D°. J. DIBBETS, toen Predikant te *Maarſſen*, peremptoir geëxamineerd, en door D. P. BUYT, Predikant te *Woerden*, op zijne eerſte ſtandplaats, dato 28 Auguſtus 1803 bevestigd en hield zijne Intree-leerrede over JER. I: 6—8. Hier bleef hij tot den 2 November 1806, toen hij eene beroeping naar *Egmond binnen* en aan *den Hoef*, onder de Clasſis van *Alkmaar* ontvangen hebbende, van *Segveld* vertrok met eene Leerrede over 1 *Kor.* III: 11—15, en op den 16 dier maand, na door D°. W. ZIMMERMANN, toen Predikant te *Oudorp* en *Oterleek*, bevestigd te zijn,

zijn dienstwerk voortzettede met eene Leerrede over JOH. VII: 16, 17. Een beroep naar *Winkel* werd hier door hem afgewezen, maar een ander naar *Schagen* aangenomen. Hij predikte derhalve zijn afscheid op den 29 October 1809, werd door zijnen Zwager, D°. P. G. JONGBLOED, Predikant te *Westwoud* en *Binnenwijzend*, in zijne nieuwe Gemeente den 5 November bevestigd, en deed op denzelfden dag zijne intreede naar aanleiding van *Rom.* I: 16a. — Hier arbeidde hij tot den 1 Junij 1817, toen hij met eene Leerrede over 2 PET. III: 18 zijn afscheid hield, en eene beroeping naar *Haarlem* opvolgde, waar hij den 8 dier maand, door zijnen Ambtgenoot J. V. STAVEREN bevestigd, zijn werk aanvaarde met eene Leerrede over NEH. II: 20a. — Kort was hier zijn verblijf, daar hij den 30 December dienzelfden jaars naar *Amsterdam* beroepen, die beroeping aannam, en den 26 April 1818 de Haarlemsche Gemeente vaarwel zeide met eene Leerrede over *Filipp.* I: 9—11. Den 3 Mei des avonds in de Nieuwe Kerk door zijnen Ambtgenoot W. G. VAN DOORNE ingezegend, begon hij in dezen werkkring zijnen arbeid op den 6 dier

dier maand met eene Leerrede over 1 *Kor.* IV: 20a. in dezelfde Kerk. —— De Commissie ter bevordering van zijn overkomst en introductie alhier bestond uit de Predikanten A. VAN EYKEN en H. WEYLAND, met den Ouderling A. MEYERINK JANSZ.

Den 7 Junij bevestigde hij des avonds in de Nieuwe Kerk zijn ambtgenoot GYSBERTUS JOHANNES ROOYENS, van *Harlingen* herwaards beroepen, met eene Leerrede over JOH. X: 41, 42.

257. JAN KORTENHOEF SMITH, zoon van HENRICUS SMITH, Predikant te *Utrecht*, en WILHELMINA VAN KORTENHOEF, werd geboren te *Amersfoort*, den 24 September 1785.

Na, te *Utrecht*, de Latijnsche scholen gepasseerd te hebben, zettede hij, aan de Hooge School aldaar, zijne studiën voort, onder de beroemde Hoogleeraren SAXE, SEGAAR, RAU, ROSSYN, DE RHOER, VAN HEUSDEN, VAN OORT en ROYAARDS; waarop hij in October 1808, door de Classis van *Utrecht*, onder het getal der Proponenten werdt aangenomen.

Den 1 November van hetzelfde jaar beroepen tot Predikant in de Gemeente

van *Zegveld*, werd hij, na den afloop van het peremptoir Examen, op den tweeden Zondag van de maand April 1809, aldaar, in den dienst van het Evangelie bevestigd, door zijnen vader M. SMITH, met 2 *Tim.* II: 1, en aanvaarde des namiddags zijn dienstwerk, naar aanleiding van *Coll.* I: 28.

In de maand Maart van het jaar 1810 ontving hij, door de Ambachtsvrouwe van de beide *Loosdrechten*, Vrouwe S: M. VAN DE POLL, Douariere de Wel-Edel. Geftrengen Heer ALEWYN, de collatie naar de Gemeente van de *Oude Loosdrecht*, welke hij aannam. In Augustus van hetzelfde jaar afscheid gepredikt hebbende te *Zegveld*, met 2 JOH. vs. 8, werd hij den 3 September in zijne nieuwe Gemeente bevestigd door den Wel-Eerw. Heer C. HACKE, toen Predikant in de *Nieuwe Loosdrecht*, beginnende des namiddags zijnen Evangeliedienst met *Rom.* I: 15 en 16a.

Den 18 Aug. 1812 kreeg hij eene beroeping naar *Nykerk* op de *Veluwe*; en zich verpligt gevoelende deze aan te nemen, nam hij van de Oude Loosdrechtsche Gemeente afscheid, met de be-

betuiging van PAULUS, *Hand.* XX: 32. Den 3 Mei 1813 werd hij te *Nykerk* bevestigd door zijnen Vader met 1. *Kor.* III: 9—11, en aanvaardde des namiddags zijn dienstwerk met LUC. XVI: 29—31.

Gedurende den tijd zijner bediening aldaar werd hij beroepen te *Gorinchem*, doch vond zich toen gedrongen, om die beroeping beleefdelijk af te slaan, en zich weder aan zijne Gemeente te verbinden. Den 21 October 1815 ontving hij, zeer onverwacht, de beroeping naar de Gemeente van *Schiedam*. Aan deze roeping gehoor gevende, en van *Nykerk* afscheid predikende met *Philipp.* IV: 19, 20 en 23; werd hij den 14 April 1816 in zijne nieuwe Gemeente bevestigd door zijnen Vader met 2 *Tim.* II: 8, aanvaardende, op den avond van dien dag, zijn dienstwerk met 2 *Kor.* IV: 1.

Den 13 Jan. 1818 werd hij alhier beroepen, in de plaats van wijlen D°. GERARDUS DE HAAS, wordende tot zijne introductie in deze Gemeente gecommitteerd D°. D°. P. HAACK en E. BEGEMANN, alsmede de Ouderling G. DE HOEST.

Op den 26 April nam hij affcheid van zijne geliefde Schiedamſche Gemeente met 2 *Kor.* VI: 1. Den 10 Mei des avonds, in de Oude Kerk, bevestigd zijnde, door zijnen Ambtgenoot A. H. TER HOEVEN, met *Hand.* II: 44—47; hield hij, den volgenden Woensdag avond, in de Nieuwe Kerk, zijne intreerede met 1 *Kor.* I: 21.

Gedurende den tijd zijner bediening te *Zegveld*, werd hij in den Echt verbonden met Mejufvrouw MARIA MARGARETHA VAN SCHUPPEN; uit welk huwelijk 3 kinderen geſproten zijn, 2 dochters, met name WILHELMINA MARIA en CORNELIA HENDRIKA, en een zoontje, doch hetwelk weinige dagen na de geboorte overleden is.

258. GYSBERTUS JOHANNES ROOYENS, geboren te *'s Hertogenbosch* den 1 Aug. 1785, paſſeerde ook aldaar de lagere Scholen. — In het jaar 1803 kwam hij aan *Utrechts* Hooge School, en genoot er in de talen en voorbereidende wetenſchappen het onderwijs der Hoogleeraren RAU, SEGAAR, VAN HEUSDE, HUISMAN en ROSSYN; in de Godgeleerdheid der Hoogleeraren ROOYAARDS en VAN OORDT. — In het jaar 1808

1808 de Hooge School verlatende, werd hij, in de Classis van *Zalt-Boemel*, beide præparatoir en peremtoir geëxamineerd, en den 16 October van hetzelfde jaar door den Wel-Eerw., zeer Gel. Heer O. VAN TRICHT, Predikant te *Well* en *Amerzode*, in zijne eerste Gemeente, *Pouderoyen*, in zijnen dienst bevestigd, begon hij daar zijnen Evangeliedienst met eene Leerrede over MATTH. XVII: 5b. *Hoort Hem.* — Na gedurende zijn verblijf te *Pouderoyen* voor de beroepingen naar de Gemeenten van *Noordgouwe*, *Rosfam* en *Brakel* bedankt te hebben, nam hij de beroeping aan naar de Gemeente van *Rumpt*, insgelijks onder de Classis van *Zalt-Boemel*, en den 29 Mei 1810 door den Wel-Eerw. zeer Gel. Heer HASSELBACH, Predikant te *Haaften*, bevestigd, deed hij aldaar zijne intrede met eene Leerrede over JOH. I: 6—9. — Van daar beroepen naar de Gemeente van *Leerdam*, aldaar ingezegend door zijnen Ambtgenoot, den Wel-Eerw. zeer Gel. Heer P. SPIERING, aanvaardde hij den 16 Junij 1811 zijn dienstwerk met de verklaring des Zaligmakers, MATTH. XXVIII: 18. *Mij is gegeven*, &c. Te

Leerdam sloeg hij eene beroeping af naar de Gemeente van *Tiel*; doch nam eene andere naar *Harlingen* aan, waar hij den 4 Mei 1817, door zijnen Ambtgenoot, den Wel-Eerw. zeer Gel. Heer D. P. FARRET bevestigd, zijne eerste Leerrede hield over 1 *Kor.* III: 11. *Niemand kan* &c. — Van waar hij spoedig naar de Gemeente van *Amsterdam* beroepen werd. Tot bevordering van zijn overkomt en introductie alhier werden gecommitteerd de Predikanten PETRUS MEYBOOM en JACOBUS TEN BOSCH, benevens den Ouderling FRANS TAYSPIL JANSZ.

Den 7 Junij des avonds in de Nieuwe Kerk, door zijnen ambtgenoot D. S. DE KEIZER, ingezegend zijnde, met eene Leerrede over JOH. X: 41, 42, verbond hij zich den 10 daaraanvolgende in die zelfde Kerk aan die Gemeente, met eene Leerrede over *Hand.* VIII: 35. *En Philippus deed zijnen mond open*, &c.

RE-

REGISTER.

A.

	Bl.
Anslaar. (Guil.)	126
Altmann. (Bernh. Wilh.)	72

B.

Baarslag. (Fred.)	17
Bastingius. (Jer.)	120
Becol. (Adr.)	136
Begemann. (Christ. Georg. Sigism.)	174
Begemann. (Egb.)	110
Bekker. (Balth.)	125
Beukelaar. (Adr.)	127
Binnevest. (Dirk Semeins van)	146
Blyenburgh, (Nic. Gov. van)	8
Bosch. (Jac. ten)	78
Brederoo. (Dion.)	67
Broes. (Petr.)	140
Broes. (Wilh.)	91
Budde. (Win.)	136
Buurt. (Adr.)	134

C.

	Bl.
CALKOEN. (WILH. JABES)	148
CLARISSE. (THEOD. ADR.)	143
CLAVER. (SAMUEL)	138
CLOPPENBURG. (JOH. THEODORI)	121
COERMAN. (HENR. JAC.)	147
COURTEN. (GUALT. BOUDAAN)	124
CREMER. (JOOST)	25
CUCHLINUS. (HERM.)	120
CUPERUS. (JOH.)	149
CURTENIUS. (PETR.)	136

D.

DAMMANUS. (SEBAST.)	121
DANKERTS. (CORN.)	124
DERMOUT. (JACOB)	167
DOORNE. (WILLEM GERRIT VAN)	113

E.

ECK. (JOH. ARN.)	138
ESSEN. (ERN. PHIL. GER. VAN)	135
ESSEN. (THEOD. ISAC. GER. VAN)	150
EVERAARS. (ABRAH.)	50 en 176
EYKEN. (ANTH. VAN)	60

REGISTER.

F.

	Bl.
Feen. (Bart. van der)	163
Fock. (Franc.)	80
Fortuyn. (Corn.)	11

G.

Grand. (Aaron le)	148

H.

Haack. (Petr.)	167
Haas. (Gerh. de)	160
Hachenberg. (Jan Anth.)	43 en 176
Hagen. (Joh. van der)	129
Hamerster. (Lud.)	142
Hardenbergius. (Petr.)	120
Harencarspel. (Alex. van)	54
Hasselt. (Herm. van)	5
Heidarus. (Casp.)	120
Herwerden. (Henr. van)	147
Hoefhamer. (Ysbr.)	143
Hoeven. (Abr. Hendr. ter)	117
Hoffmann. (Henr.)	165
Horst. (Eliza van der)	128

Hu-

Bl.

HUBERT. (HERM.) 138
HUGENHOLTZ. (HENR. DE HAAN) . 172

I.

JUNIUS. (ROBB.) 123

K.

KEIZER. (SIMON DIRK DE) . . . 176
KESSLER. (JOH. JAC.) 135
KESSLERUS. (FRED.) 122
KLINKENBERG. (JAC. VAN NUYS) . 151
KUYPER. (ANT.) 159

L.

LEEUWEN. (GERBR. VAN) . . . 126
LEUPENIUS. (PETR.) 122
LYDIUS. (MART.) 120

M.

MAIRE. (ISAAC LE) 123
MANEN. (WILLEM CHRIST. VAN) . 99
MENTES. (HILLEBR.) 159
MEULEN. (RYNH. JAN VAN DER) . 95
MEYBOOM. (PETR.) 170
MUYDEN. (JOH. ALB. VAN) . . 131

REGISTER.

N.

Bl.

NAHUYS. (GER. JOH.) . . . 152
NOOTHOVEN, (JAC. MEINARD) . . 48

O.

OJERS. (JOH.) 125
OOSTRUM. (ADR. VAN) . . 127
OUTREIN. (JOH. D') . . . 130

P.

PEIFFERS. (WILH.) . . . 132
PERIZONIUS. (RUTG.) . . . 134

R.

REELAND. (JOH.) 124
RIETVELD. (HERM.) . . . 173
ROEHOFF. (ABR.) . . . 123
ROOYENS. (GYSB. JOH.) . . 182

S.

SCHEER. (ADOLPH FRED. VAN DER) 161
SCHOTANUS. (WILH.) . . . 123
SCHULTING. (CORN.) . . . 127
SCHUTTE. (RUTG.) . . . 132

SER-

Bl.

SERRURIER. (DANIËL) . . . 137
SERRURIER. (PHIL.) . . . 138
SIBERSMA. (HERO) . . . 126
SMITH. (JAN KORTENHOEF) . . 179
SMITS. (JOH.) 163
SOMER. (BERN.) 124
STAVEREN. (JOH. VAN) . . . 128
STEENWINKEL. (PAULUS) . . 128
STRESO. (CLEMENS) . . . 128
SYLVIUS. (JOH. CORN.) . . . 120

T.

TAKENS. (JAC. RYSDYK) . . . 64
TEMMINK. (JOH.) 131
TENDALL. (DID.) 165
TRELCATIUS. (LUCAS) . . . 122
TYKEN. (JAC.) 131

U.

UBBENIUS. (MART.) . . . 123

V.

VERBURG. (ABS.) . . . 163
VIERVANT. (HENR. HUSLY) . . 175
VISCH. (JOH.) 1

Bl.

VISSCHERUS, (JOH.) . . . 123
VONK. (WILH.) 130
VOORST. (DIRK CORN. VAN) . 35

W.

WALL. (HERM. DE) . . . 129
WESEL. (ADR. VAN) . . 127
WEYLAND. (HENR.) . . . 104
WILTENS. (NIC.) . . . 130
WITTEWRONGEL. (PETR.) . . 122
WOLTERBEEK. (JOH. LEON.) . 29
WYNPERSSE. (SAM. JOH. VAN DE) . 169

Y.

YSENDYK. (ARENT VAN) . . 84

Z.

ZEGERS. (LAMB.) . . . 127

Gedrukt bij A. en H. BAKELS, *Prinsengracht, bij de Rozenstraat*, N°. 569.

4624-91

3 2044 052 768 538